

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Kontoret for Gymnasiale uddannelser, ved
audgym@uvm.dk

GL's bemærkninger til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) hilser velkommen, at der med det brede politiske forlig den 3. juni 2016, som nu udmøntes med lovforslaget, er kommet en afklaring af de gymnasiale uddannelser i de kommende år. GL's bemærkninger nedenfor er opdelt i først GL's overordnede bemærkninger, så peges på to markante problemfelter, fulgt af bemærkninger om implementeringen, hvorefter bemærkninger følger til de enkelte paragraffer.

GL's overordnede bemærkninger

GL er fortsat bekymret for, at reformen vil mindske adgangen til gymnasierne, primært ved hjælp af **strammere adgangskrav** til de gymnasiale uddannelser. GL mener ikke, det er den rigtige måde at ændre optagemønstre på og er bekymret for, at de nye adgangskrav vil ramme socialt skævt.

GL hilser velkommen, at de **gymnasiale uddannelser** sidestilles og samtidig både fagligt og dannelsesmæssigt bevarer deres egenart.

Der har i forhandlingsforløbet været en omfattende diskussion af almindendannelse og dennes vægtning i uddannelserne. GL anerkender, at der politisk er blevet lyttet til debatten, og at forliget endte med at vægte almindendannelse højere. GL opfordrer til, at **almindendannelse afspejles og prioriteres i læreplanerne**.

Selv om der med reformen indføres en pligt til at træne elevernes innovative og digitale kompetencer, og der skal arbejdes med karrierekompetence, så giver det ikke faglig mening mekanisk at indarbejde bestemmelser herom i alle fag. Det skal indgå i arbejdet med at udforme de nye læreplaner, men de konkrete krav om denne indsats skal alene medtages i de læreplaner, hvor det giver faglig mening. Karrierekompetence ligger mere oplagt som en fælles opgave for studieretningsteamet.

Det er afgørende, at reformen ikke kommer til at **svække elevernes skriftlige kompetencer**. Derfor er det vigtigt, at den nye 130/150t pulje primært anvendes til at sikre elevernes skriftlige kompetenceindlæring.

GL finder **økonomien bag reformen utilstrækkelig**. Helt overordnet er det vanskeligt at implementere en reform uden tilførsel af resurser. Derfor ser GL med tilfredshed på, at der er afsat resurser til en forstærket efteruddannelsesindsats. Virkeligheden bag reformens økonomi er imidlertid den, at gymnasierne selv mere end finansierer denne indsats i og med at tælle dagen ændres, hvilket samlet set giver skolerne færre penge at drive uddannelse for. GL er bekymret for reformens økonomiske konsekvenser for udkantsskoler samt skoler med mange frafaldstruede elever. Specielt i forhold til hf, hvor skolerne skal yde en særlig indsats for at undgå frafald i starten, vil den udskudte tælle dag ramme skolerne økonomisk hårdt. På hf er der

ikke noget grundforløb på tre måneder, og GL opfordrer derfor til, at man fastholder den nuværende optællingsdato for hf-kursisterne.

GL hilser velkommen, at studieområdet på hhx og htx forenkles og nytænkes, samt at den tværfaglige forpligtelse bevares. Ligeledes er det positivt at SOP'en sidestilles timetalsmæssigt på det erhvervsgymnasiale område, og at der for alle de treårige uddannelser indføres et mundtligt forsvar af det nye studieområde/studieretningsprojektet.

Det er politisk besluttet, at fjerne den strukturelle ramme for det tværfaglige samarbejde på stx ved at fjerne AT. I den sammenhæng er det vigtigt at sikre, at eleverne fortsat kvalificeres til at forstå faglige problemstillinger i en tværfaglig sammenhæng som et led i at opnå studiekompetence, og at fagene fortsat forpligtes til at indgå i et fagligt samspil. Dette bør skolerne forpligtes til at sikre, og det bør ske i en ramme, hvor den enkelte faglærer er ansvarlig for, at eleverne arbejder med at forstå dette samspil. GL er modstander af forslaget om at tillade enkeltfaglige studieretningsprojekt opgaver. Studieretningsprojektet forberedes ved mindre tværfaglige forløb undervejs i forløbene, og det er demotiverende, hvis den oplæring der ligger heri, ikke indgår i kriterierne for den afsluttende opgave, der nu afprøves ved en obligatorisk prøve. Opretholdes forslaget, skal reformfølgegruppen følge udviklingen i hvor mange elever, der skriver studieretningsprojekt i ét fag, da det skal fastholdes, at denne mulighed kun bør benyttes af en mindre gruppe elever.

GL er bekymret for, at reglerne for de nye, færre studieretninger begrænser mulighederne for at oprette hold i begyndersprogene, også selv om der indføres tiltag, der skal støtte sprogene. GL mener, at der er grund til i særlig grad at følge reformens konsekvenser for den sproglige mangfoldighed i bredden og dybden, samt i hvilken grad gymnasierne fortsat fungerer som fødekæde for, at universiteterne kan opretholde et bredt udbud af studier i fremmedsprog. Ellers må reformen justeres. GL opfordrer til, at ministerens beføjelser til at godkende lokale studieretninger bliver blødt op i forhold til den meget restriktive udlægning af dispensationsmuligheden til lokale studieretninger, som ministeriet hidtil har udmeldt på baggrund af bemærkningerne til lovforslagets § 26, stk. 3. Når det sikres, at studieretningsfagene giver gode muligheder for fagligt samspil og giver eleverne adgang til videregående uddannelser inden for det faglige område, som de retter sig mod, bør der være mulighed for at søge om en lokal studieretning. Det kan også være en styrkelse af det faglige niveau i en studieretning, at den ikke kun godkendes ét sted i landet, men at der er et par skoler med samme studieretning, der kan udveksle erfaringer.

GL stiller sig tvivlende overfor, om reformen styrker matematik ved at gøre matematik B obligatorisk for de fleste gymnasiale elever på de treårige uddannelser. Også dette bør følges nøje.

I forhold til hf er GL tilfreds med, at forligsparterne lyttede til sektoren og GL, så eleverne fortsat kan opnå generel studiekompetence inden for en toårig tidsramme, forudsat at de vælger de nødvendige fag i den udvidede fagpakke.

Det forkortede grundforløb giver store lokale udfordringer. Forløbet må ikke blot være et tre-måneders introkursus, der tager tid fra den faglige indlæring. Det er afgørende, at eleverne sikres en god skolestart med en tryk social ramme, hvor de indplaceres på klasser og hold. Det er også en administrativ belastning at skulle optimere dannelsen af studieretninger ud fra elevønsker og eksisterende lærerkompetencer kort tid efter, at eleverne foretager deres valg i slutningen af grundforløbet.

GL mener, at det er problematisk med en medtællende karakter på det forkortede grundforløb på tre måneder, fordi en medtællende karakter så tidligt i uddannelsen vil betyde øget karakterræs i stedet for læring og trivsel. Efter tre måneder har læreren kun et spinkelt fagligt grundlag for at give en medtællende karakter, og elevens retssikkerhed er yderligere svækket af, at der ikke er ekstern censur på denne vurdering.

Et af de politiske mål med reformen er at styrke elevens valg af uddannelse, undgå frafald og sikre hurtigere gennemførelse. Derfor er det problematisk, at gennemførelses- og studievejledningen på den enkelte skole ikke styrkes med reformen. GL mener, at gennemførelsesvejledningen bør varetages af gymnasierne.

GL har gennem længere tid arbejdet for, at kravene til eux-merkantil og afstigningsmuligheder blev strammet op, så de levede op til uddannelsens formål. Dette er foreslået i følgelovene til reformen, hvilket GL gerne vil kvittere for.

GL arbejder for, at der i højere grad bliver koordineret kapacitet, fag og retninger mellem skolerne. Når de gymnasiale uddannelser sammenskrives i en lov og ligestilles på alle måder, vil det være naturligt, at alle de gymnasiale uddannelser indgår i de forpligtende samarbejder og fordelingsudvalg.

To markante problemfelter i lovtæksten

Lovforslaget skal udmønte den politiske forligstekst. Men på to – helt afgørende – områder er der skrevet elementer ind i lovforslaget, som ikke fremgår af reformteksten, og som på hver deres måde vil få konsekvenser, som vil modvirke intentionen i reformteksten.

1. Krav til lærernes kompetencer sænkes markant

Forligspartierne ønsker at hæve det faglige niveau i gymnasieuddannelserne. Et højt fagligt niveau kræver lærere med relevante faglige kompetencer. Og disse krav slækkes der markant på i lovforslaget, uagtet at det ikke indgår som en del af forligsteksten.

Af § 56 fremgår, at det fremover er tilstrækkeligt med en professionsbachelor – og ikke en kandidatgrad – i 'tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, matematiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomisk orienterede fag i kombination med relevant videre- og efteruddannelse samt eller kvalificerende erhvervsrettet beskæftigelse'. Hertil kommer to års relevant erhvervs erfaring for de erhvervsrettede fag. Hermed indføres med ét slag, at stx og hf omfattes af et fra hhx og htx gældende lavere kompetencekrav for en lang række fag, og at matematiske fag desuden omfattes af listen. Derved åbnes mulighed for at slække på kravene i forhold til i dag til undervisere i de naturvidenskabelige fag på stx og hf og i matematik på stx, hf og hhx. Man indfører altså et lavere kompetencekrav på flere fag og uddannelser; et kompetenceniveau som GL gentagne gange har kritiseret. På de erhvervs-gymnasiale uddannelser er gældende ordning begrundet med, at kvalificeret erhvervsrettet beskæftigelse giver en særlig faglig mening i erhvervsrelaterede fag. Dette argument kan ikke overføres til stx og hf.

GL finder det meget problematisk at en reform, der ønsker at styrke det faglige niveau, i samme moment sænker lærernes kompetencer i en lang række fag i ganske omfattende grad; fra 5 års uddannelse på universitetet til en professionsbachelor med et helt andet uddannelsesmæssigt sigte. GL støtter princippet om ligestilling af uddannelserne, men mener, at der kompetencemæssigt bør sigtes mod det højeste, gældende uddannelsesniveau, som er det gældende fra stx og hf, og tilsvarende er det afgørende, at man fastholder niveauet i de faglige mindstekrav.

GL anerkender, at der med reformen kan opstå problemer med at rekruttere lærere til udvalgte fag, men dette kan løses på mere kvalificerede måder ved fx midlertidigt at ansætte medarbejdere, fx kandidater fra matematiske, naturvidenskabelige og tekniske uddannelser, som tilbydes videreuddannelse på et af de mange tilbud, som universiteter udbyder til formålet. Men den mulige mangel på matematiklærere retfærdiggør ikke at slække på kravene til lærernes kvalifikationer.

GL opfordrer derfor til, at formuleringerne i udkastet til lovtæksten ændres, så alle lærere, der underviser på gymnasiale uddannelser, skal have kompetencer, der svarer til gældende regler for stx og hf. Gennemføres dette ikke, bør kompetencekravene følge de nuværende gældende regler, og dermed skal undtagelserne for en kandidateksamen fortsat kun gælde de erhvervsrettede fag, som findes på hhx og htx. Og her er matematik IKKE inkluderet i den gruppe af fag, som betegnes erhvervsrelaterede. Se forslag til ændringer i lovtæksten under kapitel 7.

2. Årskarakterer på hf vil svække hf's særlige formål

GL er stærkt kritisk overfor, at der ifølge lovforslaget skal indføres årskarakterer i de seks obligatoriske fag i faggrupperne på hf. Dette er heller ikke et element, der fremgår af forligsteksten. Årskarakterer vil ændre læringsmiljøet på hf og dermed udfordre hf's særlige profil, som det netop er et politisk ønske at fastholde. De elever, der vælger hf, lærer bedre i et læringsmiljø uden årskarakterer og præstationskultur.

GL opfordrer derfor til, at der findes en bedre løsning på bedømmelsen af det faglige niveau i faggrupperne, således at årskarakterer undgås, og det faglige samspil fastholdes. En konkret løsning kan være, at eleverne i slutningen af undervisningsperioden i hver af de to faggrupper udarbejder en skriftlig projektopgave, der inddrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag samt fagenes samspil i faggruppen. Den skriftlige projektopgave i hver faggruppe bedømmes af faglærerne fra de tre involverede fag. Karaktererne for de skriftlige, afsluttende projektopgaver er medtællende i elevens samlede eksamensresultat, ligesom karakteren fra den enkeltfaglige mundtlige eksamen i hver faggruppe.

Implementering af gymnasireformen

GL opfordrer til at reformen, og specielt de ovenfor anførte opmærksomhedspunkter, følges nøje i den reformfølgegruppe, det er aftalt nedsat, således at der kan ske eventuelle justeringer af reformen til gavn for eleverne og kvaliteten i uddannelserne. Det er specielt vigtigt at følge, om den nye struktur for grundforløbet er med til at styrke elevernes faglige niveau. Det er vigtigt, at lærerne inddrages i implementeringsprocessen, også lokalt, så der er enighed om, hvordan der lokalt skal prioriteres, når de enkelte elementer af reformen skal udmøntes. Her er det vigtigt, at skolerne prioriterer efteruddannelse af lærerne, så de både fagligt og didaktisk er klædt på til at udmønte de ændringer, reformen lægger op til i den daglige undervisning. Reformfølgegruppen skal derfor også følge udviklingen i efteruddannelsesindsatsen på skolerne. Endelig er det vigtigt, at reformfølgegruppen ser på, hvordan reformen påvirker skolernes økonomi som følge af de nye opgaver, der ikke er finansierede.

Konkrete bemærkninger til de enkelte paragraffer

I bemærkningerne til de enkelte paragraffer nedenfor har GL lagt vægt på de punkter, hvor vi foreslår, at udmøntningen af reformforliget bør ændres i forhold til udkastet og et antal punkter, hvor der i lovudkastet foreslås uhensigtsmæssige ændringer, som ikke er betinget af forligsteksten. Til slut kommer GL's kommentarer til følgelovene.

Kapitel 1. Uddannelsernes formål

GL hilser velkommen, at man formulerer en fælles formålsbeskrivelse for de gymnasiale uddannelser med en præcisering af de enkelte uddannelsers profiler. Det er positivt, at det er indskrevet, at de gymnasiale uddannelser skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse. Det er imidlertid også vigtigt, at dette aspekt medtænkes ved formuleringerne af fagbilagene i de kommende uddannelsesbekendtgørelser. Det samme gælder formålet om, at eleverne skal have forståelse for såvel det nære som det europæiske og globale perspektiv. Det skal ikke kun stå som en hensigtsmæssig formulering i lovens § 1, men forankres i det faglige arbejde, hvor det er relevant og derfor medtænkes ved udarbejdelsen af fagbilagene. §5's understregning af, at uddannelsen er nært forbundet med videnskabsfagene og videnskabsrelaterede problemstillinger, understreger behovet for at fastholde lærerkompetencekravet på kandidatniveau i alle fagene.

Den tidligere bestemmelse i § 5 i de enkelte gymnasiale love om, at eksamen giver adgang til videregående uddannelser efter de regler, der er fastsat herom, er udeladt i lovforslaget. GL foreslår, at denne bestemmelse igen indføres, fx som et ny § 2, stk. 6.

Kapitel 2. Optagelse

GL er fortsat bekymret for, at der med reformen indføres adgangskarakter til gymnasierne. GL mener ikke, at det er den rigtige måde at ændre optagemønstre på og er bekymret for, at de nye adgangskrav vil ramme socialt skævt samt afskære motiverede unge med lavere karakterer fra at få en gymnasial uddannelse. GL har generelt opfordret til opstramning af den helhedsvurdering, der eksisterer i dag. De mange karakterkrav gør systemet vanskeligt at gennemskue for den enkelte elev.

§ 8 GL foreslår, at der ikke skal være mulighed for optag på hf efter 9. klasse, da dette skærer kravet om 10. klasse eller andre erfaringer væk, så uddannelseslængden reelt afkortes med et år. Det er en selvmodsigtelse at have intentioner om højere kvalitet og målrettet uddannelse og samtidig markant forringe uddannelseskravet til de korte og mellemlange videregående uddannelser, som mange hf'ere vælger. Folkeskolelærere, sygeplejersker, politifolk og socialrådgivere har brug for både modenhed og stærke kompetencer. Derfor er en afkorting af deres uddannelse med et år en dårlig idé.

§ 11 GL bifalder, at der er tale om en helhedsvurdering på baggrund af både en prøve og en samtale med ansøgeren.

§14 GL bifalder, at det i lovforslaget dels præciseres, at elever fra eux-forløb har mulighed for at skifte til en tre-årig gymnasial uddannelse i løbet af grundforløbet uden tab af tid. Samtidig er det afgørende, at det fremgår, at ansøger skal opfylde de generelle krav for at blive optaget på en gymnasial uddannelse, således at adgang til eux ikke bliver en smutvej for adgang til de treårige gymnasiale uddannelser.

Kapitel 3. Organisering og indhold af stx, hhx og htx

§ 19 GL undrer sig over, at der er så store variationer i timetallene for de treårige gymnasiale uddannelser, som man politisk ønsker at sidestille. Det er ikke gennemskueligt, hvorfor timetallene i stx og hhx ændres fra at have samme undervisningstimal og næsten samme elevtimal (med en lidt større elevtidsramme på stx) til nu at have færre undervisningstimer på stx end på hhx.

§ 19 stk. 8 og 9 Det er afgørende, at reformen ikke kommer til at svække elevernes skriftlige kompetencer. GL forudser, at reformen svækker den skriftlige kompetence. 130/150t puljen, som uddannelsestiden udvides med, er taget fra den elevtimepulje, der tidlige var rammen om elevernes skriftlige kompetenceindlæ-

ring. Det kan give god mening at arbejde med omlagt skriftlighed, hvor læreren sammen med eleverne arbejder med den skriftlige dimension. Men hvis 130/150t puljen anvendes til en række andre tiltag end elevernes skriftlige kompetenceindlæring, og ikke mindst hvis enkelte elever får lov til at bruge timepuljen til et yderligere valgfag, så vil det gå ud over elevernes skriftlige kompetence. Det er særligt vigtigt, at omlægningen ikke medfører, at fordybelsestiden reduceres i forhold til det elevtimetal, der i dag er tildelt de fag/faglige områder, hvor den skriftlige kompetence indgår ved de afsluttende prøver. Hvis der er vide rammer for anvendelsen af 130/150t puljen og elevernes fordybelsestid, kan det også give unødigt bureaukrati, når de mange forskellige ønsker og interesser for at anvende timerne skal drøftes.

§ 21 Grundforløbet på tre måneder, med efterfølgende studieretningsvalg, er en markant ny konstruktion i organiseringen af uddannelserne. Det er vigtigt, at undervisningen i grundforløbet tilrettelægges, så eleverne får en fast social ramme med en klasse/holddannelse, der sikrer en god skolestart. GL er bekymret for, om det giver administrativt besvær, når skolerne på kort tid, efter at eleverne foretager deres valg af studieretning i slutningen af forløbet, skal optimere imødekommelsen af elevernes valgønsker i forhold til de lærerkompetencer skolen råder over, udarbejde nyt skema og danne klasser mv.

Ministeriet bør evaluere grundforløbet efter maksimum et år for dels at samle positive erfaringer og for dels at sikre, at uhensigtsmæssigheder i konstruktionen ændres.

§ 21, stk. 5 Jf. GL's overordnede kommentarer s. 3, foreslår GL, at karakteren for den afsluttende interne prøve bevares, men at den ikke er medtællende.

stk. 6 Evaluerings samtalsformålet er at kvalificere elevens valg af studieretning. GL foreslår derfor følgende tilføjelse " ... der afdækker elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse for derved at kvalificere elevens valg af studieretning".

§ 25, stk. 7 (og §37, stk. 6) I de generelle bemærkninger pkt.2.1.8.2.1 skrives, at de private institutioner som noget nyt får mulighed for profilering i en bestemt faglig retning ved at kunne erstatte visse obligatoriske fag på C-niveau med andre fag og niveauer fra den gymnasiale fagrække; dog kan fagene matematik, fysik, samfundsfag og religion ikke udskiftes. GL foreslår, at denne mulighed fjernes, da den både giver en udfordring i forhold til videregående uddannelsers forventninger til gymnasiale elever om at have bestemte faglige forudsætninger og vanskeliggør elevens flytning fra én skole til en anden i løbet af den gymnasiale uddannelse. Forslaget giver en forskel på stx, afhængig af om den udbydes af en offentlig eller privat udbyder, som ikke er fagligt begrundet. Hvis ønsket er at tilgodese små skoler, så bør man i stedet drøfte hvilke bestemmelser, der kan fraviges på små skoler, uden at det går ud over den nationale standard af studentereksamen. GL mener ikke, at vilkår og muligheder for tilrettelæggelse af uddannelsen skal afhænge af ejerform. Da alle fag på stx indgår i eksamensudtrækket, er det også vigtigt, at en udefrakommende censor kan forudsætte, at de faglige krav og undervisningens indhold er ens på landets gymnasier, så eleverne bliver bedømt ud fra de samme kriterier. I øvrigt er det overraskende, set i lyset af reformens ønske om at styrke elevernes matematiske og naturvidenskabelige kompetencer, at bestemmelsen tillader fravalg af fagene i § 25, stk. 1 pkt. 12 - kravet om at eleverne skal have to naturvidenskabelige fag på C-niveau.

§ 26 Den tidligere forpligtelse til at udbyde et minimum af forskellige hovedindgange af studieretninger er udeladt. GL sætter spørgsmålstegn ved, hvordan der sikres et bredt udbud af studieretninger i alle geografiske områder. Det er specielt vigtigt, at der indføres en pligt til at koordinere udbud og oprettelse af studieretninger og valgfag med sprog, så der fremover oprettes studieretninger og sprogvalghold, der kan sikre, at gymnasierne regionalt/inden for fordelingsudvalgenes områder leverer en bred vifte af sprogkompeten-

cer, der blandt andet sikrer fødekæden til sprogstudierne og dermed kan være med til dække samfundets behov for sprogkompetencer.

Tidligere kunne undervisningsministeren fastsætte yderligere rammer for udbud og oprettelse af studieretninger. Disse rammer er i særlig grad formuleret i stx-bekendtgørelsen, hvor det bl.a. lyder i § 55 stk. 3: "Skoler, der ikke er private gymnasieskoler, skal i samarbejde med andre skoler i et forpligtende samarbejde, som skolen deltager i, sikre, at der inden for det geografiske område udbydes undervisning i alle de fag, som indgår som et specifikt adgangskrav på en eller flere videregående uddannelser [..]" Som minimum bør denne forpligtelse skrives ind i loven. Som loven står nu, er der ingen sikring af, at der udbydes alle relevante fag i forhold til optagelse på en videregående uddannelse.

§ 26, stk. 2 Der åbnes for blandede studieretninger uden begrænsninger. Den politiske intention er at begrænse antallet af studieretninger, og det kan så undre, at der ikke stilles mere kvalificerende krav til, hvornår der kan laves blandede studieretninger. Når der skrives, at det er den pædagogiske leder, der har ansvaret for at sikre, at det er muligt at tone undervisningen til elevernes forskellige studieretningsprofiler, så forudsætter GL, at dette indebærer, at lederen er pligtig til at tildele ekstra tid til den lærer, der skal sikre, at undervisningen tones; ikke blot efter én studieretning, men efter flere.

§ 26, stk. 3 GL mener, at bestemmelsen bør udvides, så det ikke kun er i helt særlige tilfælde, at der kan gives dispensation til at oprette en særlig studieretning med det formål at fastholde og sikre lokale styrkepositioner. Desuden anbefaler GL, at der særligt i det første år gives flere dispensationer, selv om bestemmelserne for dispensation endnu ikke er fastsat, for netop at forhindre at lokale styrkepositioner ikke eroderes i en overgangsperiode.

§ 27 (og 39) GL hilser velkommen, at stk. 2 forpligter alle skoler til at oprette valghold, der søges af 10 elever. Reformfølgegruppen skal følge udviklingen og sikre, at denne bestemmelse der sikrer, at eleverne har rimelige muligheder for at få deres valgønsker imødekommet, ikke undermineres af, at skolerne indfører en u hensigtsmæssig restriktion i det udbud, de laver af valghold ud fra økonomiske hensyn.

§30 GL foreslår, at det tydeliggøres, hvordan de flerfaglige forløb rammesættes. Så første sætning suppleres med det her i kursiv anførte: "I uddannelsen til almen studentereksamen skal der løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, *herunder forløb med skriftlige flerfaglige produktkrav*, som forbereder eleverne til arbejdet med et studieretningsprojekt på tredje år."

§ 30, stk. 3 Det er positivt, at erhvervscazen på hhx ikke længere er en del af studieområdet, men bibeholdes og i stedet bliver et obligatorisk fagligt samspil mellem fagene virksomhedsøkonomi og afsætning.

§ 31 GL opfordrer til, at omfanget af samlæsning på tværs af studieretninger og uddannelser følges. Intentionen om at tilgodese elevernes forskelligartede behov og skolernes problemstillinger i forhold til at oprette små hold er sympatisk. Men erfaringerne fra eux-uddannelserne viser, at den samlæsning ikke må blive normen, da det rejser en række problemstillinger i relation til toning i forhold til studieretninger og samarbejde mellem fagene.

§ 32 Afvikling af undervisnings- og fordybelstid i eksamensperioden bør kun forekomme i 1. og 2. g / 1. hf og kun i et sådant omfang, at eleverne har mulighed for at honorere kravene til eksamensforberedelse.

Kapitel 4. Organisering og indhold af hf

§ 33, stk. 5 GL foreslår følgende justering: ... 80 timer i uddannelsen, hvorfra institutionens leder fordeler timer til fag eller faglige aktiviteter, ...

§ 35, stk. 3 GL er for en styrket formativ evaluering. Det er naturligt, at rammerne for den formative evaluering drøftes på skolen, men det er vigtigt, at udformningen i klasser forankres hos den enkelte lærer.

§ 37, stk. 2 GL bifalder, at udbudssteder med få hf-spør kan udbyde mindre fagpakker med to C-fag.

§ 37, stk. 6 Se bemærkningen til § 25, stk. 7 ovenfor.

§ 38 GL foreslår, at det klargøres, at: "Projekt- og praktikperioderne skal bruges til faglig fordybelse, hvor eleverne løser konkrete og virkelighedsnære problemstillinger inden for det valgte fagområde gennem en kombination af praktisk feltarbejde og faglig undervisning." Følgegruppen bør følge skolernes arbejde med at planlægge og afvikle projekt- og praktikperioderne for at se, om der er uhensigtsmæssige forhold.

§ 38, stk. 2 Flere hf-skoler peger på, at det giver store problemer skemamæssigt at planlægge det udvidede timetal for elever, der følger en udvidet fagpakke. De har et meget koncentreret fagligt forløb i 2.hf og må til gengæld forventes at have mindre brug for professionsrettede praktikforløb. GL foreslår derfor, at elever på udvidede fagpakker fritages for projekt- og praktikforløb i 2.hf. Samtidig bør det være muligt at flytte nogle af deres timer ned i 2. semester.

§ 41, stk. 3 For at sikre det studieforberedende sigte, bør det fortsat være obligatorisk at kursister, der sammenstykker en fuld hf på hf-enkeltfag, udarbejder en større skriftlig opgave.

Mange hf-enkeltfagskurser beklager, at forslaget fjerner muligheden for at gennemføre undervisning i kultur- og samfundsfaggruppen og den naturvidenskabelige faggruppe, da man fremover skal gennemføre seks enkeltfaglige forløb; en ændring der også medfører en tredobling af kursisternes deltagerbetaling til disse fagområder. GL opfordrer til, at man bibeholder formuleringen i den nuværende hf-lovs § 23, pkt. 2, hvor kursisterne kan vælge mellem de to faggruppeforløb eller seks enkeltfaglige forløb.

§ 41 Ligestilling af de gymnasiale uddannelser bør også gælde for deltagerbetaling, således at deltagerbetaling fjernes på hf-enkeltfag.

Kapitel 5. Mødepligt m.v.

§ 43 Det fremgår, at skolens ledelse *kan* fastsætte regler om studie- og ordensregler. Af de nuværende regler fremgår det, at ledelsen fastsætter. GL forudsætter, at der også fremover *skal* fastsættes regler.

§ 43, stk. 3 GL bemærker, at der indsættes en ministerbeføjelse til at fastsætte sanktioner overfor elevadfærd uden for institutionen samt at tilbageholde private genstande i særlige tilfælde. GL tager ministerbeføjelsen til efterretning. Det undrer dog GL, at private genstande kan tilbageholdes udover det tidspunkt, hvor institutionens tilbud ophører.

Kapitel 6. Prøver og eksamen

§ 45 GL går ud fra, at der fortsat vil være skriftlig, ekstern censur på SRP/SRO forud for en mundtlig eksamen. Det bør derfor præciseres, at studentereksamen er en samlet eksamen, som omfatter mindst ti prøver efter udtræk, hvoraf én altid er bedømmelsen af studieretningsprojektet/studieområdeprojektet inklusive en mundtlig prøve, jf. § 30, stk. 1, eller et studieområdeprojekt, jf. § 30, stk. 2, samt en skriftlig prøve i dansk A.

§ 46, stk. 2 GL opfordrer stærkt ministeriet til at genoverveje forslaget om at indføre årskarakterer i fagene i de to faggrupper. Årskarakterer er i modstrid med læringsmiljøet på hf, og organisationerne i sektoren er imod at indføre årskarakterer på hf. GL opfordrer til, at det faglige samspil i faggrupperne fastholdes og evalueres.

GL foreslår, at den enkeltfaglige mundtlige prøve suppleres af en skriftlig projektopgave, som eleverne udarbejder i slutningen af undervisningsperioden i hver af de to faggrupper. Den skriftlige projektopgave indtager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag i faggruppen. Projektopgaven i hver faggruppe bedømmes af faglærerne fra de tre involverede fag, og karaktererne for de skriftlige afsluttende opgaver er medtællende i elevens samlede eksamensresultat.

§ 47 konsekvensrettes i overensstemmelse hermed.

§ 48 stk. 3 Det afgørende er, at: "Hver elev eller kursist bedømmes individuelt". GL foreslår derfor, at teksten forenkles, ved at følgende udgår: "Prøverne er individuelle for hver elev eller kursist. Det gælder dog ikke prøver, hvor flere elevers eller kursisters deltagelse er en forudsætning for en del af prøvens gennemførelse".

§ 52 bemærkningerne vedrørende 24-timersprøveformen. GL opfordrer til, at man bevarer 24t prøveformen dér, hvor læreplans-skrivegrupperne peger på, at denne prøveform er den fagligt foretrukne. Det politiske forlig siger netop, at den skal bevares, hvor den er fagligt velbegrundet, selv om der er et ønske om at begrænse antallet.

Kapitel 7. Institutionens lærere

I forlængelse af bemærkningerne i indledningen foreslår GL, at § 56 stk. 2 tager udgangspunkt i den gældende uddannelseslov for hhx og htx og formuleres som følger, idet begrundelsen for, at den kun bør gælde for de erhvervsrettede gymnasiale uddannelser, skal findes i fagenes formål:

§ 56 stk. 2. Det faglige niveau kan inden for erhvervsrelaterede fag på hhx og htx desuden erhverves ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet, hvis vedkommende ikke i forvejen har en kandidatuddannelse eller ingeniørhøjskole i kombination med efterfølgende fagligt kvalificerende, erhvervmæssig beskæftigelse.

§ 56, stk. 4 For ikke at slække på de krav til lærernes faglige kompetence er det vigtigt at fastholde den nuværende bestemmelse om, at man skal have 120 ECTS point for at opnå faglig kompetence i et fag, der ligger i et andet fakultet end der, hvor man kan sit hovedfag (specialefag).

Herudover foreslår GL et nyt § 56, stk. 5, idet de nuværende stk. 5,6 og 7 ændres til stk. 6, 7 og 8:

§ 56 stk. 5 Faglig kompetence er yderligere betinget af, at lærerens eksamen opfylder faglige krav, svarende til kravene i Uddannelses- og Forskningsministeriets vejledning: Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser (faglige mindstekrav).

Kapitel 8. Institutionens leders pædagogiske opgaver og ansvar

For at fremme fastholdelse og trivsel foreslår GL følgende formulering:

§ 59 For at fastholde elever i uddannelse og sikre et sundt læringsmiljø skal institutionen tilbyde eleverne vejledning om at gennemføre uddannelsen og i øvrigt indgå i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning om at yde bistand til de elever, der har behov herfor.

Kapitel 9. Forskellige bestemmelser

Ingen bemærkninger.

Kapitel 10. Fravigelser af loven

Ingen bemærkninger.

Kapitel 11. Tilsyn, kvalitetssystem og klage

GL undrer sig over, at teksten om ministeriets tilsyn er faldet ud. GL foreslår, at det fortsat stadfæstes, at ministeriet fører tilsyn, herunder at ministeriet kan besøge skoler og indhente de for tilsynet nødvendige oplysninger fra skolerne.

Kapitel 12. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

GL så gerne, at eleverne fortsat anførte en uforpligtende forhåndstilkendegivelse af studieretningsinteressen til brug for skolernes planlægning. GL foreslår, at der som minimum indføres en overgangsordning det første år, så eleverne i lighed med i dag skal anføre en forhåndstilkendegivelse af, hvilken studieretning de ønsker, når de vælger gymnasium. Det kan være i form af et ikke-bindende tilsagn, som ikke ændrer ved reformens bestemmelse om, at eleverne foretager deres endelige valg af studieretning i slutningen af grundforløbet. Formålet er at give skolerne et redskab, de kan anvende ved dimensionering af deres udbud af studieretninger det første år af reformen. Første år har skolerne ingen indikation af, hvordan eleverne vil vælge ved overgangen fra den nuværende struktur til den nye. Ved at indføre en overgangsbestemmelse, er det muligt at optimere mulighederne for, at eleverne får deres ønsker opfyldt i overensstemmelse med hensigten i reformen.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

HANDELSSKOLERNES
LÆRERFORENING

Snorresgade 15, 2. sal
2300 København S
38 10 88 00
www.hl.dk
hl@hl.dk

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

22. september 2016

Høringssvar fra Handelsskolernes Lærerforening (HL) vedrørende høring over udkast til lov om de gymnasiale uddannelser fremsendt til høring ved ministeriets skrivelse af 26. august 2016

○ Handelsskolernes Lærerforening har flg. bemærkninger til forslaget:

Generelt:

Lovudkastet indeholder række elementer, som vil belaste erhvervsskolernes økonomi - herunder erhvervsuddannelsernes. Det vil ikke mindst gøre sig gældende på kombiskoler, hvor økonomiske udvikling på ét uddannelsesområde har betydning for skolens samlede økonomi.

Der vil opstå merudgifter som følge af bl.a. den fremrykkede tælledato, reglen om at en skole skal oprette et valghold for 10 elever og derved, gennemførelse af evalueringssamtaler med alle elever i grundforløbet, indførelse af en ekstraprøve til eksamen, og regler om at skolerne skal tilbyde frivillig undervisning. Skolerne bør sikres fuld kompensation for disse merudgifter.

○ Endvidere frygter HL, at den foreslåede professionsorientering af hf samt muligheden for adgang til hf fra 9. klasse vil modarbejde målsætningen om, at flere elever fra folkeskolen skal søge en erhvervsuddannelse frem mod 2025.

Konkrete bemærkninger:

Optagelse/adgangskrav:

Af §7 stk. 4 fremgår det, at eleven skal have aflagt 9. klasses afgangsprøve for at opnå retskrav på adgang til en gymnasial uddannelse. Dette gælder også i de tilfælde, hvor eleven senere aflægger prøve i 10. klasse. Dette bør ikke være tilfældet. Hvis en elev kan aflægge prøven i 10. klasse, bør dette tjene som tilstrækkelig dokumentation for, at eleven har det nødvendige faglige niveau

Af § 7 stk. 6 fremgår, at ansøgeren skal bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved resultaterne fra de lovbundne prøver i folkeskolens afgangseksamen. Betydningen er uklar, da det ikke nødvendigvis er samme fag, der indgår i hhv. parathedsvurdering og afgangseksamen.

Af § 12 fremgår, at en ansøger til de treårige gymnasiale uddannelser, der ikke søger om optagelse i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse, og som ikke har retskrav på optagelse, skal til en centralt stillet prøve, jf. § 11. Tilsvarende gælder for ansøgere uden retskrav til erhvervsuddannelserne.

Det samme gælder imidlertid ikke de præcis tilsvarende ansøgere til den toårige hf-uddannelse, som blot vil kunne optages efter en standardiseret vurdering. Her bør gælde ens vilkår for alle ungdomsuddannelser, i og med forskelle på dette område vil stille uddannelserne forskelligt økonomisk.

I det hele taget fremgår reglerne for optagelse unødigt komplicerede, og det vil være vanskeligt for både unge, forældre, vejledere og skoler at gennemskue dem. Det må være i alles interesse, at retningslinjer og kvalifikationskrav er så simple og overskuelige som muligt.

Grundforløb:

Jf. § 21 stk. 6 fremgår, at elever i løbet af grundforløbet deltager i en evalueringssamtale, der afdækker elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse. Her vil det være ønskeligt, at det af bemærkningerne til lovforslaget om den obligatoriske evalueringssamtale tillige fremgår, at der er mulighed for skift fra et gymnasialt grundforløb til en erhvervsuddannelse.

Der bør i denne forbindelse gives erhvervsskolerne mulighed for at tilbyde supplerende enkeltfag f.eks. ved overgang til eux, naturligvis på samme vilkår som andre udbydere med henblik på tilskud og elevernes muligheder for at opnå SU.

Studieretningsforløb:

Jf. § 26 stk. 3 kan ministeren give tilladelse til, "at en institution med et særligt uddannelsesmiljø eller en bestemt faglig ekspertise kan udbyde en lokal studieretning". Denne mulighed bør udvides, så lokale samarbejder med offentlige og private virksomheder kan udnyttes optimalt. Der bør ligeledes være muligt at oprette lokale studieretninger, der understøtter lokale arbejdsmarkeds- og erhvervs-mæssige styrkepositioner.

Alternativt foreslås, at de almindelige bemærkninger i 2.1.3.2.3 og de specifikke bemærkninger til § 26 bringes i overensstemmelse med den foreslåede lovtekst i §26 stk. 3. I bemærkningerne stilles et højere krav om et "helt særligt fagligt miljø". Det bør ændres til et "særligt fagligt miljø".

Hf:

Af § 36 fremgår, at fagpakkerne i hf i samspil med de obligatoriske fag og projekt- og praktikforløbene skal understøtte uddannelsens professionsorientering. Endvidere hedder det jf. stk. 2, at institutionen skal udbyde et antal fagpakker målrettet et bredt videregående uddannelsesområde på især erhvervsakademier eller

professionshøjskoler. Dette indebærer, at hf-institutionerne bl.a. kan udbyde merkantile fagpakker. Dette vil kunne medføre et helt uhensigtsmæssigt indholdsmæssigt overlap i forhold til de uddannelser, der udbydes af f.eks. handels- og erhvervsskoler (eud business, merkantil eux osv.).

Fastholdes denne mulighed for udbud af erhvervstone hf-forløb, bør de udbydes på de uddannelsesinstitutioner, der i forvejen udbyder de erhvervsgymnasiale uddannelser, al den stund at netop disse institutioner er i besiddelse af erfaringer og kompetencer, der understøtter den efterspurgte professionsorientering.

Lærerkompetencer:

Af § 56 om lærernes kompetencer fremgår, at man har valgt at benytte de samme kompetence- og kvalifikationskrav, som i dag gælder for hhx og htx. Således har man også valgt at videreføre formuleringen i stk. 4, der lyder: "I de enkelte undervisningsfag skal læreren have et fagligt niveau, der mindst svarer til et uddannelsesforløb, der er gennemført på en videregående uddannelsesinstitution og af et omfang på 90 ECTS-point".

HL foreslår denne ordlyd ændret, således at lærere, der jf. stk. 2. har erhvervet deres faglige kompetence bl.a. ved kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse og relevant videre- og efteruddannelse, ikke skal måles i forhold til et bestemt antal ECTS-point. HL anser det for særdeles væsentligt for den erhvervsrettede profil i uddannelserne til merkantil- og ikke mindst erhvervsfaglig studentereksamen, at skolerne sikres mulighed for at ansætte lærere, der har en relevant og tung erhvervsmæssig baggrund samt solid efter- og videreuddannelse for at give undervisningen et virkelighedsnært og erhvervsrettet perspektiv.

Med venlig hilsen

Christoffer Jørgensen
Formand

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

22. september 2016

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Håndværksrådet takker for lejligheden til at afgive høringsvar på følgende to lovforslag:

1. Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser
2. Udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Håndværksrådets har kun bemærkninger til lovforslag 2. om ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne.

Håndværksrådet støtter følgende indstillinger fra REU:

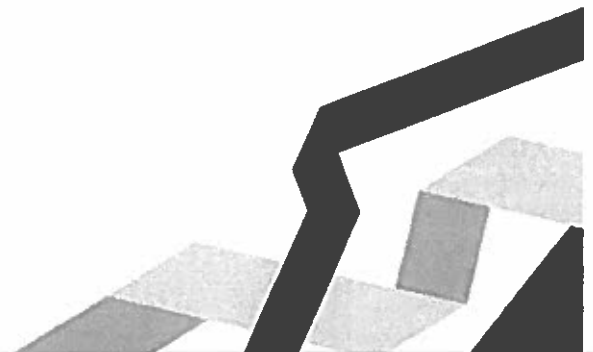
Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

Lovforslaget lægger op til, at en ansøger, som ikke har bestået afgangseksamen, men som opfylder det hidtidige krav om at have opnået et gennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10. klasseprøverne eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve, fortsat kan optages.

REU kan tilslutte sig forslaget. Håndværksrådet tilslutter sig ligeledes dette forslag.

Eux

Regeringen foreslår, at den studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse, forkortet eux i fremtiden skal betegnes erhvervsfaglig studentereksamen.

REU udtrykker tvivl om, hvorvidt dette navn ikke er velvalgt, da det indikerer, at eux først og fremmest er en gymnasieuddannelse/studentereksamen i stedet for at være en erhvervsuddannelse.

REU opfordrer derfor til at overveje et andet navn f.eks. erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux).

Håndværksrådet støtter denne tvivl men har ikke konkrete forslag eller støtte til ny betegnelse. Håndværksrådet indstiller til, at man genovervejer betegnelsen, og finder et navn der signalerer, at det er en erhvervsuddannelse først og fremmest.

Med venlig hilsen

Dorte Kulle
Chefkonsulent

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar vedr.: Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

23 september 2016

IDA hilser indførelsen af adgangskrav til de gymnasiale uddannelser velkomment.

IDA finder det vigtigt, at HTX fortsat bevarer sine særkender i form af tværfaglighed, projektarbejde og anvendelsesorienterede tilgang. HTX har stor succes med at skabe sammenhæng mellem teori og praksis og udnytte en tværfaglig tilgang til løsning af virkelighedsnære problemer. Eleverne introduceres til en arbejdsform, som er tæt på den, der anvendes på mange ingeniøruddannelser, og som også senere er dagligdagen for mange højtuddannede. HTX er derfor en vigtig fødekæde til de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser.

Det er vigtigt for IDA, at reformen også i praksis kommer til at betyde en styrkelse af de naturvidenskabelige fag, herunder at det sikres, at flere forlader gymnasiet med en studentereksamen, der er umiddelbart adgangsgivende til de tekniske og naturvidenskabelige videregående uddannelser.

IDA mener, at der bør være krav om udbud af mindst en naturvidenskabelig studieretning (udover biologi A/kemi B-retningen) på alle de almene gymnasier, så det sikres at alle almene gymnasier udbyder studieretninger, der er direkte adgangsgivende til ingeniøruddannelserne og en række naturvidenskabelige uddannelser, herunder studieretninger der indeholder matematik A. Forpligtelsen kan indskrives i § 26.

Det naturvidenskabelige fag på B-niveau bør være fysik for alle – ikke mindst de, der har studieretning hvor matematik A indgår. Det ville ligeledes være hensigtsmæssigt, hvis kemi var et obligatorisk C-niveau fag (ikke mindst for elever med Mat A), idet kemi i modsætning til de andre naturvidenskabelige fag (udover fysik) er adgangsgivende til videregående uddannelser.

IDA finder det problematisk, at der oprettes en såkaldt naturvidenskabelig studieretning med biologi A og kemi B men uden hverken matematik A og fysik B, da elever, der har valgt denne studieretning, vil have behov for supplerende i både matematik og fysik for at opnå adgang til en lang række tekniske og naturvidenskabelige uddannelser, hvorfor studieretningen ikke bidrager til den ønskede reduktion af omfanget af GSK i nævneværdigt omfang.

IDA finder det hensigtsmæssigt, at der gøres årlig status på valg af studieretninger og sammenhæng til tidligere for at belyse konsekvensen af afskaffelsen af forhåndstilkendegivelse, idet IDA er bekymret for, om reformen reelt fører til, at flere unge har en studentereksamen, der er direkte adgangsgivende til de tekniske

og naturvidenskabelige videregående uddannelser. IDA er bekymret for, om reduktionen af studieretninger er tilstrækkelig til, at eleverne reelt oplever en større overskuelighed.

IDA finder det problematisk, at natuvidenskabelige elever med matematik på A niveau i kombination med fysik og kemi, hvor det ene af disse fag er på A-niveau og det andet på mindst B-niveau ikke længere kan nøjes med 2. fremmedsprog på B-niveau, men kun kan vælge begyndersprog såfremt de ønsker dette på A-niveau. Dette var muligt med § 12 stk. 1, nr. 3 i den nuværende gymnasielov, og IDA frygter, at den manglende mulighed vil begrænse søgning til de naturvidenskabelige studieretninger, da begyndersprog nu kun er muligt, hvis det vælges på A-niveau, hvilket begrænser elevernes muligheder for valgfag.

Afslutningsvis finder IDA, at udvidelsen af underviserkompetencer (§56) er for vidtgående ift. de eksisterende regler. Der er gode erfaringer med, at diplomingeniører underviser i HTX, da disse ofte har praktisk erhvervs erfaring og derfor formår at gøre den naturvidenskabelige undervisning mere anvendelsesorienteret og dermed vedkommende. Det er dog afgørende for IDA, at et højt teoretisk niveau er en forudsætning for tildeling af undervisningskompetence. Endvidere finder IDA, at der ift. vurdering af undervisningskompetence bør skeles til adgangskravene for optag på den pågældende professionsbacheloruddannelse, således at eksempelvis undervisningskompetence i matematik kun tildeles personer, der har taget en uddannelse, hvor der er et specifikt adgangskrav om matematik på A-niveau, ligesom det er væsentligt, at uddannelsen har et højt teoretisk niveau. IDA finder derfor, at udvidelsen af undervisningskompetence bør begrænses til professionsbacheloruddannelser, der kan udbydes af universiteter.

Med venlig hilsen

Ingeniørforeningen, IDA

Anne Katrine Bojsen
Chefkonsulent

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Danmark
audgym@uvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 32698626
CDE@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 16/02488-3

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER

21. SEPTEMBER 2016

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har ved e-mail af 26. august 2016 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Institut for Menneskerettigheder har alene bemærkninger til udkastets forslag til ny formålsbestemmelse.

Instituttet finder det meget positivt, at der er i forslaget til ny formålsbestemmelse i § 1, stk. 4 er tilføjet, at undervisningen og hele institutionens dagligliv blandt andet skal "styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene".

Tilføjjelsen ligger i tråd med regionale og internationale anbefalinger om at styrke undervisning i menneskerettigheder på ungdomsuddannelser. Ifølge FN's erklæring om undervisning i menneskerettigheder og Europarådets Charter om undervisning i menneskerettigheder og demokratisk medborgerskab bør undervisning i menneskerettigheder foregå på alle uddannelsesniveauer i den formelle uddannelsessektor.

Med denne tilføjelse af grundlæggende friheds- og menneskerettigheder understreger loven, at alle gymnasiale uddannelser; almen, merkantil, teknisk studentereksamen samt hf-eksamen, skal udvikle og styrke elevernes almindelse, der blandt andet indbefatter kendskab til og respekt for menneskerettighederne. Dermed vil undervisning i menneskerettigheder nu indgå på alle gymnasiale uddannelser.

Der henvises til sagsnr.: 16/09939.

Med venlig hilsen

Cecilia Decara

SPECIALKONSULENT

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Sendt pr. e-post til: audgym@uvm.dk

Høring over ændring af lov om de gymnasiale uddannelser m.v. - udmøntning af gymnasireformen

Dette høringsvar afgives grundet tidsfristen med forbehold for senere politisk godkendelse i KL.

Generelt

Det er KL's opfattelse, at gymnasireformen bør bidrage til, at de unge der falder fra gymnasiet i dag, eller tager en erhvervsuddannelse efter gymnasiet, finder det attraktivt at vælge en erhvervsuddannelse med det samme efter 9. klasse. Reformen af gymnasieuddannelserne bør derfor ikke føre til øget optag på gymnasierne, men derimod understøtte, at flere vælger en erhvervsuddannelse.

Desuden er det vigtigt, at reformen indfrier forventningerne om et øget fagligt niveau i de gymnasiale ungdomsuddannelser og afstemmes med de faglige krav på de videregående uddannelser.

Det er KL's opfattelse, at der ideelt set er behov for en samlet justering af ungdomsuddannelserne, med det formål at give flere muligheder for at skifte fra en gymnasial til en erhvervsrettet uddannelse eller omvendt, uden at studietid går tabt.

Desuden bør ungdomsuddannelsernes institutionelle forankring være mere fleksibel således at udbuddet af gymnasiale studieforberedende fag nemmere kan placeres på erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner. En sådan "samlokalisering" af uddannelsesudbud bør også være mulig den anden vej, så eksempelvis fagelementer fra erhvervsuddannelsernes grundforløb kan placeres på gymnasiale uddannelsesinstitutioner. Dette kan understøtte en bedre geografisk fordeling af udbuddet af ungdomsuddannelser i hele landet.

KL's primære interesser i forhold til det foreslåede lovforslag knytter sig til de snitflader, der er til folkeskolen og UU-vejledningen i lovforslagene, dvs. forslag til "Lov om ændringer af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love".

KL vil gerne understrege, at der i disse snitflader vil være nye og ændrede opgaver for kommunerne og deraf følgende kommunaløkonomiske konsekvenser. KL afventer efter reglerne herfor, et udspil med en vurdering af de kommunaløkonomiske konsekvenser fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Dato: 23. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396
Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk
Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Institutionernes forpligtelse på nationale mål - forslag til ændring af forskellige andre love § 1, 3 og § 2, 2

KL finder det positivt, at lovforslaget gør det eksplicit, at uddannelsesinstitutionerne er forpligtede til at arbejde for nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål. KL har tidligere efterlyst egentlige styringsreformer på uddannelsesområdet, da styringsmekanismerne på uddannelsesområdet, herunder selvejet og takstfinansieringen, skaber grobund for stærke institutionsinteresser.

Det kan nogle gange observeres lokalt, når der aftales samarbejde og især finansiering mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner omkring fælles uddannelsesinitiativer. I disse tilfælde er det kontraproduktivt ift. nationale uddannelsesmål, hvis uddannelsesinstitutionerne sætter deres egne økonomiske interesser i første række.

Elever med nedsat psykisk funktionsevne - forslag til ændring af forskellige andre love § 2, 7

KL hilser det velkomment, at der herefter gives bedre muligheder for at udbyde gymnasiale forløb til elever med nedsat funktionsevne, herunder Aspergers syndrom. Det er KL's opfattelse, at der generelt er behov for et styrket fokus på elever med særlige behov i de ordinære ungdomsuddannelser.

Unge med særlige behov vil gennem uddannelse i de ordinære ungdomsuddannelser kunne få bedre muligheder for at få tilknytning til arbejdsmarkedet eller videre uddannelse.

Studievalgsportfolio – forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 1

Med lovforslagene indføres en studievalgsportfolio, som kan bidrage til at eleverne i folkeskolens udskoling reflekterer mere over deres fremtidsplaner og valg af ungdomsuddannelse, end tilfældet er i dag. Hvis en studievalgsportfolio skal have den ønskede effekt, kræver det imidlertid yderligere tiltag, hvoraf ikke alle er på plads med lovforslaget.

KL læser ud af bemærkningerne til § 12, at en studievalgsportfolio skal betragtes som en del af arbejdet med åben skole og integreres i den eksisterende uddannelsesplan. Det er på den ene side fornuftigt at bygge det nye initiativ ind i de eksisterende rammer og tiltag, så folkeskolen og UU-vejledningen ikke påføres nye planlægningsværktøjer og bureaukratiske tiltag. På den anden side er det efter KL's opfattelse urealistisk, at indfri hensigterne med en studievalgsportfolio, hvis ikke der afsættes særskilt tid og ressourcer til opgaven og det anerkendes, at der er tale om en ny opgave, der vil kræve betydelige ressourcer.

KL savner, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne forpligtes til at bidrage til arbejdet med en studievalgsportfolio. Det hedder i bemærkningerne til § 12, at "eleven skal angive faglige interessefelter og kendskab til den ansøgte institutions uddannelsesudbud". Det vil næppe være muligt for eleverne at opnå dette uden konkrete besøg på, aktiviteter på, og bidrag fra, erhvervsskoler og gymnasier. Derfor bør folkeskolen ikke ensidigt forpligtes på dette.

Det er KL's opfattelse, at en studievalgportfolio er et skridt i den rigtige retning af det, som benævnes "karrierelæringsaktiviteter", og som har til formål at gøre elevernes uddannelsesvalg til en læringsproces. Dette perspektivskifte kan hjælpes på vej gennem kompetenceudvikling, fx via justeringer i læreruddannelsen eller i form af efter- og videreuddannelse for lærere og vejledere.

Vurdering af uddannelsesparathed - forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 2

KL konstaterer, at der indføres differentierede niveauer for den faglige del af uddannelsesparathedsvurderingen i 8., 9. og 10. klasse. KL efterlyser en vurdering af, hvor mange elever, som grundet det højere niveau for uddannelsesparathed til de gymnasiale ungdomsuddannelser, vil blive erklæret ikke-uddannelsesparate. De pågældende elever vil medføre nye opgaver til folkeskolen og UU-vejledningen i form af en særlig skole- og vejledningsmæssig indsats. Dette vil have åbenbare kommunaløkonomiske konsekvenser.

Det skal bemærkes, at den seneste ændring af vurderingen af uddannelsesparathed, som led i reformen af erhvervsuddannelserne, medførte betydeligt større opgaver og krævede betydeligt flere ressourcer, end forudsat i det lovforberedende arbejde. Økonomien efter reformen af erhvervsuddannelserne forudsatte, at vurderingen af uddannelsesparathed ville resultere i en andel uddannelsesparate på 20 pct. af en 8. klasseårgang. I de sidste par år har dette tal ligget stabilt på ca. 27 pct., dvs. 35 pct. højere end forudsat.

Desuden skal KL bemærke, at der er en risiko for, at lærere, forældre og elever vil få svært ved at overskue og forstå de mange forskellige niveauer for faglig uddannelsesparathed. Også denne udfordring vil lægge beslag på arbejdstid og ressourcer i UU-vejledningen og i folkeskolen.

Databehandler og dataansvarlig - forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 3

Bestemmelsen som foreslås tilføjet vejledningsloven, søger at regulere den forpligtelse den dataansvarlige og databehandleren har til at indgå en skriftlig databehandleraftale i henhold til persondatalovens § 42, stk. 2.

Det er generelt KL's opfattelse, at lovgivning ikke egner sig til regulering af databehandleraftaler grundet forholdets kompleksitet.

Mere specifikt er det KL's opfattelse, at den foreslåede regulering i § 15 g er utilstrækkelig. Der er en lang række forhold, som lovforslaget slet ikke regulerer, og som parterne normalt vil forholde sig til i en databehandleraftale. Den foreslåede bestemmelse tager således ikke højde for parternes rettigheder og pligter i forhold til fx anvendelse af underdatabehandlere, information om sikkerhedsbrud, information om og varsling af ændringer i systemet.

Hertil kommer, at databeskyttelsesforordningen, som finder anvendelse den 25. maj 2018 opregner en lang række konkrete krav til, hvilke forhold

Dato: 23 september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396
Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk
Direkte: 3370 3230

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

der skal reguleres i en databehandleraftale. Bestemmelsen i § 15 g lever ikke op til disse krav.

På baggrund af ovenstående er det KL's opfattelse, at § 15 g skal tages ud af lovforslaget, og at forholdet mellem den dataansvarlige og databehandleren reguleres i en databehandleraftale, som klart beskriver parternes rettigheder og pligter i den konkrete situation.

KL har bemærket, at Datatilsynet ikke er høringspart i forhold til lovforslaget. KL finder det meget relevant, at Datatilsynet vurdering af § 15 g indgår i ministeriets vurdering af den pågældende konstruktion, og KL skal opfordre til, at Datatilsynet inddrages i høringsprocessen.

Fra afgangsprøve til afgangseksamen - forslag til ændring af forskellige andre love § 13

KL konstaterer, at folkeskolens afgangsprøve ændrer navn til afgangseksamen, hvorefter en bestået afgangseksamen fungerer som adgangskrav til optagelse på en ungdomsuddannelse. KL finder det uklart hvilke tiltag der tænkes bragt i spil, for at hjælpe de elever, som ikke måtte bestå denne afgangseksamen.

Desuden skal KL spørge til, hvordan kravet vil påvirke ældre unge, som ønsker optagelse på en ungdomsuddannelse, fx 20-25 årige, som har en ældre afgangsprøve fra folkeskolen.

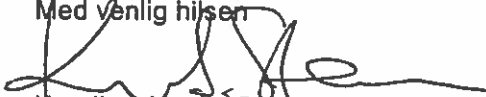
Det fremstår uklart, om optagelseskravet til en erhvervsuddannelse fortsat er et prøvegennemsnit på 02 i dansk og matematik fra folkeskolens afgangsprøve, eller om dette niveau hæves som følge af bestå-kravet.

Optagelseskrav til de gymnasiale uddannelser - forslag til lov om de gymnasiale uddannelser, kapitel 2

KL konstaterer, at det vil kræve en betydelig vejlednings- og informationsindsats, at få forklaret de mange betingelser og adgangsmuligheder for forældre og elever i 8., 9. og 10. klasse og frem til optagelse på en ungdomsuddannelse.

En af forudsætningerne er, at det nye system formidles på en enkel og forståelig måde, ikke mindst til de ansvarlige lærere og vejledere, som skal vejlede unge og forældre. KL afventer hvordan Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vil håndtere dette, og indgår gerne i dialog omkring hvordan opgaveløsningen kan understøttes fra centralt hold.

Med venlig hilsen

Karoline Amalie Steen,
Kontorchef i KL's Center for Vækst og Beskæftigelse

Dato: 23. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396
Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk
Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.
CVR nr. 20453044
Sags nr.: 16/09939

22. september 2016

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

- Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark finder det uheldigt, at der etableres en folkeskoleeksamen, som er i to bestå-niveauer. Derved vil de gymnasiale ungdomsuddannelser fortsat være styrket i prestige i forhold til de erhvervsfaglige, og dermed vil intensionen om at få flere til at vælge de sidstnævnte uddannelser blive modarbejdet
- Det er uklarhed i sprogbrugen i forslaget om, hvornår der er tale om prøve og hvornår eksamen, og hvad er forskellen?
- De tilknyttede adgangskriterier til de gymnasiale ungdomsuddannelser er meget vanskelige at overskue – hvornår har eleven krav på optagelse eller ikke? Det vil kræve en stor indsats i vejledning og i forbindelse med elev- og forældresamtaler at forklare konsekvensen af mere eller mindre tilfældige karakterer til prøver/eksaminer
- De øgede karakterkrav må forventes at få social slagside og fx gøre det endnu vanskeligere for sent ankomne børn og unge at få fodfæste i uddannelsessystemet
- Ved det ændrede karakterkrav for at blive erklæret uddannelsesparat fra 4,0 til 5,0 vil antallet af ikke uddannelsesparate elever forventes at stige, som følge af de foreslåede ændringer. Det må derfor være et krav, at der afsættes tilstrækkelige midler til den øgede vejledningsopgave og til de øgede undervisningsaktiviteter, der skal sikre at de unge bliver uddannelsesparate og sikres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse
- Hvis lovforslaget vedtages i den fremsatte form anbefales, at der iværksættes en målrettet indsats, der sikre at ikke uddannelsesparate elever allerede efter første vurdering i 8. klasse tilbydes undervisnings- og vejledningsforløb, som øger deres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse
- Det er godt, at uddannelsesparathedsvurderingen forsat bygger på en helhedsvurdering af faglige, personlige og social forudsætninger og at uddannelsesparathedsvurderingen i 9. klasse dermed bygger på en helhedsvurdering af elevens muligheder for at kunne gennemføre den ønskede uddannelse
- De sproglige formuleringer er meget uklare og kan medføre, at elever behandles forskelligt. Desuden er det meget vanskeligt for elever og forældre at vide, hvornår en elev har opnået retskrav, hvis først man har fået en negativ uddannelsesparathedsvurdering
- Kravet om udarbejdelse af studievalgportfolio vil øge arbejdsopgaver vedr. vejledning. Der bør derfor sikres tilstrækkelige midler til dette arbejde såvel i skoler som på UU-centre
- Hvis indførelsen af studievalgportfolio skal lykkes og ikke bare medføre øget bureaukrati vil det kræve, at der udarbejdes en meget omhyggelig vejledning og skabelon til arbejdet for at sikre anvendelighed og god og ensartet implementering

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark

- Lykkes det, kan studievalgsporfolio blive et godt arbejdsredskab og supplement til uddannelsesplanen – også for uddannelsesparate elever

I dag skal den afsluttende standpunktsbedømmelse falde inden de skriftlige prøver begynder, og endda senere, hvis faget ikke er udtrukket til prøve. I praksis betyder det i slutningen af april. Med forslaget skal disse nu falde i januar eller tidlig februar for at kunne indgå i den endelige uddannelsesparathedsvurdering. Dermed kan elever afslutte deres skolegang uden at kunne forbedre de afsluttende årskarakterer indenfor det sidste halve skoleår.

- Landsforeningen er imod den foreslåede ordning, da den vil kunne fratage elever motivation til at forbedre deres faglige niveau indenfor det sidste halve skoleår i 9. klasse

Elevers retskrav på optagelse efter 10. klasse

Ifølge udkastet til gymnasielov har elever ikke retskrav på optagelse efter 10. klasse, hvis eleven af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse, selv om de har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9.-klasseprøver og/eller 10.-klasseprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10. klassetrin.

Allerede i dag er der elever, som ikke opfylder adgangskravene til optagelse på en gymnasialuddannelse efter 9. klasse, og som heller ikke har mulighed for at gøre dette efter 10. klasse selv om de har fulgt alle anvisninger. (det drejer sig fx om elever der ikke har en fuld afgangsprøve). Ligeledes kan det være nødvendigt at aflægge prøve med højere faglige krav (i fx fysik/ kemi, tysk og fransk) fordi der ikke gives adgang til at aflægge 9. klasseprøve i 10. klasse.

Med den foreslåede mulighed for at kunne fortsætte fra 9. klasse direkte til hf udbygges forskelsbehandlingen af 10. classes elever. De skal nemlig efter forslaget som i dag aflægge 10. klasse prøve i fagene dansk og matematik. (se lovforslag 1 § 10 stk. 1 nr. 5)

- Landsforeningen bakker op om, at elever i 10. klasse skal kunne opnå retskrav på optagelse i en gymnasial ungdomsuddannelse selv om de efter 9. klasse ikke opfyldte alle adgangskrav herunder fx vedr. aflæggelse af folkeskolens 9. klasse prøve
- At der er samme krav til prøveaflæggelse efter 9. og 10. klasse. Således skal elever kunne få retskrav på optagelse i den toårige uddannelse til hf-eksamen ved at aflægge 9. klasseprøve (evt. eksamen) i 10. klasse svarende til de tilsvarende regler for de øvrige gymnasiale uddannelser
- Det foreslås derfor, at alle obligatoriske prøver i den kommende afgangsprøve (evt. eksamen) tilbydes som 9. klasseprøve (evt. eksamen) i 10. klasse - og at det præciseres hvilke prøve- (evt. eksamens) krav der indgår efter 10. klasse

Med venlig hilsen

Henning Rasmussen
Formand

Xclass. 10. klasse-centret i Slagelse
Willemoesvej 2 b
4200 Slagelse, tlf. 58 70 41 40
Email: heras@slagelse.dk

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32 D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Sagsnr. 11-26
Vores ref. EKH/nvd
Deres ref.

Sendt pr. mail til: audgym@uvm.dk

Den 23. september 2016

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

LO har ingen bemærkninger til overstående høring.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst.

22. september 2016/kpr

Svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser) - indsendt af Lederforeningen for VUC

Lederforeningen for VUC takker for muligheden for at afgive svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser).

Lederforeningen er meget glad for, at et bredt politisk flertal kort før sommerferien indgik aftale om en gymnasireform med gode og fremadrettede ændringer. Vi har med tilfredshed noteret, at politikerne har faglige ambitioner for hf, og at der lægges op til en markant styrkelse af almindannelsen og fagligheden i uddannelsen. Professionsorienteringen i hf-uddannelsen skal motivere og ruste eleverne bedre til videre uddannelsesvalg, så eleverne får et godt fagligt grundlag for at træffe et afklaret karrierevalg. Vi deler målsætningen om, at et nyt og moderne hf vil føre til fagligt stærkere og mere studiekompetente hf-studenter, som derved får bedre muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse. Og vi mener, at det er en god beslutning, at forligspartierne har valgt at opretholde adgangen til de lange videregående uddannelser fra hf.

Vi anbefaler et stærkt og bæredygtigt hf-udbud i hele landet. Vi anbefaler videre, at det nuværende niveau for distribution og udbud af hf-uddannelsen fastholdes, så vi fortsat kan udbyde et varieret fagudbud, der kan indfri reformens intentioner om styrkelse af hf-uddannelsen. Vi er langt hen ad vejen enige i aftalen, som rummer spændende tiltag, og som på væsentlige punkter flugter det udspil VUC-sektoren lancerede i januar 2016.

Når det gælder det konkrete forslag til lov om de gymnasiale uddannelser, har vi en række kommentarer og forslag til forbedringer, som vi håber forligspartierne vil tage med i den videre behandling af lovforslaget, inden det fremsættes til behandling i Folketinget.

Vores konkrete kommentarer er følgende:

Årskarakterer i fag, der indgår i de to faggrupper

- I høringsbrevet, som er sendt ud sammen med lovforslaget, opfordres høringsparterne til at anføre overvejelser i relation til forslaget i § 46 stk. 2 om indførelse af årskarakterer i de fag, som indgår i de to faggrupper. Lederforeningen fraråder, at der indføres årskarakterer i hf, og vi har svært ved at se, hvordan indførelsen af særfaglige prøver flugter med intentionerne om at styrke fagligheden i hf. Vi mener samtidig, at lovforslaget vil udhule de to faggruppers tværfaglige indhold.

Årskarakterer rimer ikke med det særlige læringsmiljø, som kendetegner hf. Og rigtig mange hf'ere fremhæver netop dét som en kvalitet ved uddannelsen, da det er med til at skabe et læringsmiljø, der rummer elevernes mangfoldighed og giver plads til faglig udvikling fremfor det karakterpres, som mange unge oplever i dag.

Lige nu gennemfører flere gymnasier forsøg med karakterfrie klasser, og de har gode erfaringer med det. Karakterfrie klasser kan være med til at mindske elevernes skæve fokus på karakterer og overfladisk performance og være med til at styrke deres lyst og

motivation til reelt at lære. Forsøg med karakterfritagelse er en del af den politiske aftale bag reformen, og forsøg skal blandt andet bruges for at styrke den fremadrettede evaluering af eleverne. Lederforeningen er enig i nødvendigheden af at styrke den formative evaluering af eleven, men vi kan ikke på nogen måde acceptere, at der indføres årskarakterer på hf, fordi der nu skal være en særfaglig prøve i et af fagene i hver faggruppe.

Ifølge den politiske aftale ændres prøveformen i begge faggrupper, så et fag udtrækkes til prøve, men aftalen rummer, så vidt vi kan se, ikke beslutning om at indføre årskarakterer i alle fag i faggrupperne. Vi mener, at det må være muligt at beskrive en ny prøveform, som både indeholder en særfaglig prøve i et fag efter udtræk og en vurdering af det tværfaglige element i faggrupperne.

Lederforeningen for VUC har sammen med GL og Danske Gymnasier udarbejdet et konkret forslag til, hvordan vi fremover fastholder tværfagligheden i de to faggrupper – uden at behøve at tvinge indførelse af årskarakterer i hf igennem. Forslaget er vedlagt dette høringssvar. Vi mener, at man uden problemer kan gennemføre en vurdering af elevens konkrete kompetencer på anden vis. Det kan fx handle om, at eleven udarbejder en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag. En intern skriftlig opgave vil samtidig bidrage til at styrke elevernes skriftlige kompetencer.

Når det gælder optag på videregående uddannelse, har det ikke hidtil været et problem, at hf-studenten har én karakter i hver faggruppe. Vi kan ikke se, at reglerne om optagelse på videregående uddannelse er ændret, så det fremover er påkrævet at have særfaglige karakterer i alle fag i faggrupperne.

Vi opfordrer derfor forligspartierne til at finde en løsning, som både tilgodeser ønsket om en særfaglig prøve i et fag efter udtræk, og som understøtter det faglige samspil mellem fagene i faggrupperne, blandt andet også fordi kultur- og samfundsfaggruppen spiller en vigtig rolle i realiseringen af nye elementer i formålsformuleringen om at forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Organisering og indhold i den toårige hf

- I § 38 beskrives meget detaljeret i hvilke semestre, der skal undervises i hvilke fag og faggrupper. Lederforeningen anbefaler generelt en større frihed til at tilrettelægge uddannelsen, så den kan tilpasses lokale forhold. Vi er meget tilfredse med den semesterstruktur, som lovforslaget lægger op til. En sådan struktur er pædagogisk god, da den kan bidrage til at styrke elevernes motivation og oplevelse af at lykkes og opnå resultater i uddannelsen. Der bør naturligvis også være krav om faglig progression i fag og niveauer i uddannelsen.

Men vi mener, at den detaljstyring som lovforslaget lægger op til i § 38 er uhensigtsmæssig. Den er med til at sætte begrænsninger op i forhold til at sikre et uddannelses-tilbud, som også vil være bæredygtigt i de mere tyndtbefolkede egne af landet, hvor de mindre VUC'er fx har gode erfaringer med at samlæse fag på tværs af toårigt hf og hf-enkeltfag og dermed sikre et bredere fagudbud til borgerne i området. Detailstyringen hæmmer generelt fleksibiliteten i hf-udbuddet, og den trækker heller ikke i til-

strækkelig grad på de mange vellykkede erfaringer VUC'erne har med fx komprimerede tilrettelæggelser, som blandt andet fører til øget gennemførelse.

- Vi anbefaler blandt andet:
 - At det skal være en mulighed, men ikke et krav, at mindst et fag afsluttes efter 1. semester, jf. *bemærkningerne til § 38 side 58*, af hensyn til at sikre eleverne en god start på deres uddannelsesforløb. 1. semester indeholder desuden en intern evaluering af elevernes kompetenceudvikling i matematik, dansk og engelsk, så elevernes standpunkt og læringsudbytte i tre centrale fag bliver evalueret under alle omstændigheder.
 - At der ikke er krav om, at kultur- og samfundsfaggruppen skal afsluttes i tredje semester, således at faggruppen fx også kan afsluttes efter 2. semester, dels fordi det giver bedre muligheder for at tilrettelægge de udvidede fagpakker, dels på grund af gode erfaringer med komprimerede forløb.
 - At der ikke er krav om, at fagpakker skal strækkes over to semestre, jf. *§ 38, stk. 2*. I en almindelig fagpakke på 200 timer kan det i en semesteropbygget uddannelse fx give endog meget god mening at samle fagpakkefagene i 4. semester og dermed skabe bedre rammer for samarbejdet i fagpakken, for professionsretningen af fagene og for afviklingen af praktikperioden. Desuden kan det give 4. semester en god faglig tyngde. At strække fagpakker på 200 timer over 2 semestre udhuler også den grundlæggende ide om semesteropbygningen af uddannelsen og udfordrer mindre skoler, der kan være nødt til at samle flere elever på fx et tysk C-hold for at kunne oprette faget.
 - At det skal være muligt for elever på den toårige hf at få en fagpakke med et A-niveau mere end det, lovforslaget lægger op til, jf. *§ 37, stk. 2*. Fx vil det give god mening at udbyde engelsk A/historie A og relevant fag på B-niveau i en fagpakke, når eleverne skal fungere som borgere i en global verden, jf. formålsformuleringen.

De udvidede fagpakker

- Når det gælder de udvidede fagpakker, jf. *§ 33, stk. 4*, gør den beskrevne struktur det meget vanskeligt at tilrettelægge en udvidet fagpakke med et acceptabelt timetal i 3. og 4. semester. Den udvidede fagpakke rummer 1.705 timer plus 250 timers undervisningstid, i alt 1.955 timers undervisningstid. Den toårige uddannelse til almen studentereksamen (studenterkursus) rummer 1.845 timers undervisningstid og overstiger normalt ikke 1.895 timers undervisningstid, jf. *§ 19 stk. 7*. Samtidig tilrettelægges studenterkursus over to år, mens den udvidede fagpakke først vælges i slutningen af 1.hf. Det undrer os, at kravene til den udvidede fagpakke på hf således bliver meget større end kravene på studenterkursus, og vi kan ikke se, at det er i overensstemmelse med den politiske aftale, hvor det på side 35 fremgår, at "De udvidede fagpakker skal rumme en samlet uddannelsestid på 1875 timer".

Efter vores opfattelse vil det være muligt at tilrettelægge et hf-forløb med en udvidet fagpakke på 1.875 timer og opnå en jævn fordeling af timerne over alle fire semestre. Mankoen på 80 timer kan fx findes ved i 3. og 4. semester at integrere projekt- og praktikforløbet samt dele af 80 timers-puljen i den udvidede fagpakkes undervisningstid.

Samtidig anbefaler vi, at der åbnes for, at skolerne kan tilrettelægge en fagpakke med start i andet semester, blandt andet i de tilfælde, hvor skolen udbyder en udvidet fagpakke til målrettede og afklarede elever.

Endelig går vi ud fra, at det eksamensresultat, som en elev opnår med en hf-eksamen med en udvidet fagpakke, udregnes på baggrund af alle de fag og niveauer, der indgår i uddannelsesforløbet (også de ekstra A-og B-niveauer).

Den supplerende overbygning

- Vi noterer med tilfredshed, at den supplerende overbygning tænkes ind i både gsk- og hf-enkeltfagsregi og glæder os til at løfte opgaven med de universitetsrettede forløb både for hf-studerende og for eux-eleverne. Vi vil gerne opfordre forligspartierne til at sikre bedre rammer for tilrettelæggelse af det supplerende overbygningsforløb, jf. § 41, stk. 4, som vil være påkrævet, hvis en hf-student med en fagpakke uden overbygning ønsker at opnå adgang til en universitetsbacheloruddannelse. En supplerende overbygning skal bestå af 250 timer og vil være et forløb af op til et halvt års varighed, som hf'eren gennemfører efter sin hf-eksamen.

Vi mener, at det fx bør være muligt for de elever, som har valgt en fagpakke uden overbygning og som undervejs i hf-forløbet finder ud af, at de vil gå universitetsvejen, at gennemføre det supplerende overbygningsforløb dels i 4. semester og dels umiddelbart efter hf-eksamen i juli og august, så hf'eren bliver klar til studiestart 1. september. Derved spares udgifter til SU. Vi ser for os, at de 250 timer fx deles op, så eleven følger 125 timer parallelt med de øvrige timer i 4. semester og gennemfører de resterende 125 timer i juli og august. Tilsvarende mener vi, at de skoler, der tilrettelægger overbygningen over et halvt år i hf-enkeltfagsregi skal have mulighed for at tilbyde kurserne et relevant C-niveau-fag sammen med de andre løft, fx i et overbygningsforløb med matematik A, kemi B og fysik C.

Behovet for at kunne tilrettelægge uddannelsen fleksibelt og efter lokale forhold angår altså både det toårige forløb - med og uden overbygning - og det supplerende overbygningsforløb.

Samlæsning

- Vi noterer med tilfredshed, at lovforslaget lægger op til større frihedsgrader når det gælder samlæsning af fag og hold, jf. § 31 og bemærkningerne hertil. Gode muligheder for at samlæse fag og hold på toårigt hf med fag og hold på hf-enkeltfag er en præmis for at kunne levere et varieret og alsidigt udbud lokalt og regionalt. Dette giver også mindre VUC'er mulighed for at tilrettelægge et bedre og mere fleksibelt hf-tilbud, både når det gælder toårigt hf, hf-enkeltfag, de udvidede fagpakker og den supplerende overbygning.

Projekt- og praktikforløb

- I § 36 beskrives som noget nyt i hf-uddannelsen projekt- og praktikforløb. Lederforeningen er tilfreds med, at lovforslaget lægger op til, at de nye projekt- og praktikforløb skal bruges til faglig fordybelse og dermed er med til øge timerammen i de fag, der indgår. Vi er ligeledes glade for, at der er lagt op til forholdsvis frie rammer for, hvor praktikforløbene vil kunne afvikles.

Efter vores opfattelse bør der afsættes ressourcer til at udvikle og koordinere projekt- og praktikforløbene, da dette nye element i uddannelsen er nyt og vil kræve ekstra ressourcer. Vi anbefaler ligeledes, at det fremgår af eksamensbeviset, hvilke projekt- og praktikforløb eleven har deltaget i for at fremme den seriøsitet og betydning, som projekt- og praktikforløbene tildeles i reformen.

Forhold i hf-enkeltfag

- Efter vores mening mangler der en paragraf, som supplerer den overordnede formålsbestemmelse og beskriver hf-enkeltfags selvstændige profil på samme måde som § 3, § 4, § 5 og § 6 supplerer formålsbestemmelserne for htx, hhx, stx og toårigt hf. Der findes allerede en supplerende formålsbeskrivelse for hf-enkeltfag i § 4 i den gældende hf-lov, og en sådan bør også findes i den nye lov af hensyn til den ligeværdighed mellem de gymnasiale uddannelser, som søges fremmet med lovforslaget.
- Ifølge lovforslagets § 41, stk. 3 skal det ikke længere være muligt at lade de to faggrupper indgå i en fuld højere forberedelseseksamen. Derimod skal enkeltfagskursister følge fagene i faggrupperne som enkeltfag. Lederforeningen stiller sig helt uforstående overfor denne begrænsning i hf-enkeltfagsuddannelsen, og vi kan ikke læse en sådan begrænsning i den politiske aftale bag reformen. Efter vores opfattelse er der ingen rationelle begrundelser for at nægte en hf-enkeltfagskursist mulighed for at følge de to faggrupper og lade dem indgå i en fuld højere forberedelseseksamen. I dag udbyder flere VUC'er de to faggrupper til enkeltfagskursister. Tilbuddet er godt, blandt andet fordi det sikrer disse kursister et naturligt flerfagligt element i deres uddannelse, men også fordi samspillet mellem toårigt hf og hf-enkeltfag fungerer uproblematisk, samtidig med at det er med til at sikre mindre skoler i udkantssområderne et fleksibelt enkeltfagsudbud til gavn for kursister og samfund.

Også for enkeltfagskursister spiller kultur- og samfundsfaggruppen en vigtig rolle i realiseringen af nye elementer i formålsformuleringen om at forberede kursisterne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Ved at give enkeltfagskursister mulighed for at følge en faggruppe spares endvidere midler til afholdelse af prøver, eftersom kursisten skal aflægge en prøve frem for tre prøver.

I lyset af lovforslagets intention om at give skolerne større frihedsgrader når det gælder samlæsning, jf. § 31 og bemærkningerne hertil, kan vi kun opfordre forligspartierne til at fjerne ovennævnte unødige barriere for at kunne udbyde et fagligt stærkt og relevant fagtilbud på hf-enkeltfag – i hele landet. Det bør være op til det enkelte VUC, om det vil udbyde en faggruppe eller ej.

Hvis en hf-enkeltfagskursist gennemfører en eller begge faggrupper, bør kravet om et skriftligt eksamensprojekt bortfalde for denne kursist, jf. også vores kommentarer ovenfor til § 46, stk. 2, hvor vi foreslår en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag i en faggruppe. En sådan intern opgave kan afløse eksamensprojektet, hvorved der igen spares tid og ressourcer.

- I § 17 beskrives optagelseskravene til gymnasial enkeltfagsundervisning. Lederforeningen har i brev af 5. juli 2016 til ministeren og ordførerne gjort opmærksom på, at vi finder det uheldigt, at gymnasieforliget og nu lovforslaget fastholder det nuværende krav om, at ansøgere tidligst kan optages et år efter at de har forladt 10. klasse, når der samtidig åbnes for at ansøgere kan optages direkte fra 9. klasse på toårigt hf.

Et krav om at ansøgere (fortsat) skal have været ude af skolesystemet et år, inden de kan optages på hf-enkeltfag, udgør en barriere for forholdsvis få ansøgere, og kravet vil forlænge deres uddannelsesforløb unødigt. Ved at åbne for at ansøgere kan optages på hf-enkeltfag efter 10. klasse vil også de elever, der ikke har kunnet finde sig til rette på deres valgte ungdomsuddannelse, og de elever, der dumper på deres første semester eller som klarer sig under forventning i screeningerne, kunne komme videre med deres uddannelse uden at skulle vente et halvt år. Alternativt anbefaler vi derfor, at man som minimum kan optages på hf-enkeltfag et halvt år efter 10. klasse.

Intet taler for at adgang fra 10. klasse vil udfordre sondringen mellem ungdomsuddannelser og voksenundervisning væsentligt. Ifølge VUC-sektorens årsrapport fra 2015 udgør gruppen af kursister under 20 år 10 procent af kursisterne på hf-enkeltfag, mens 90 procent af kursisterne på hf-enkeltfag er over 20 år. Hf-enkeltfag er, på trods af et mindre antal unge under 20 år, et tilbud til voksne.

Vi har i øvrigt bemærket, at ansøgere ifølge lovforslaget kan søge optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 10. klasse. Denne uddannelse er målrettet unge og voksne med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion, jf. § 2, stk. 3. Hf-enkeltfag er beskrevet med de samme karakteristika, jf. § 2, stk. 4. Efter vores opfattelse bør der af hensyn til ligestillingen mellem uddannelserne gælde de samme optagelseskrav på hf-enkeltfag som på den toårige uddannelse til almen studentereksamen.

- Med lovforslagets § 47 lægges der op til, at idræt eller et af de kunstneriske fag bliver obligatorisk fag, hvis en kursist ønsker at sammenstykke hf-enkeltfag til en fuld højere forberedelseseksamen. Efter de gældende regler om deltagerbetaling skal en kursist betale 1.100 kr. for idræt eller et kunstnerisk fag, mens de øvrige obligatoriske fag og faggrupper koster 450 kr. pr. fag/faggruppe, jf. bekendtgørelse om den almindelige og forhøjede deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og almengymnasiale uddannelser.

En sådan prisforskel på obligatoriske fag er ikke rimelig og også uforklarlig, samtidig med at den giver administrativt merarbejde. Efter vores mening bør alle fag, der er obligatoriske i en fuld højere forberedelseseksamen, fortsat koste 450 kr., og vi opfordrer forligspartierne til at sikre dette.

Merit

- Vi er meget tilfredse med, at lovforslaget lægger op til en videreførelse af reglerne om merit, jf. § 18 i lovforslaget, herunder mulighed for merit ved substitution. Efter vores opfattelse bør alle de fag, som en elev har læst på en vilkårlig anden ungdomsuddannelse, kunne give merit i sammenstykningsen af hf-enkeltfag til en fuld højere forberedelseseksamen for at minimere spildtid og ressourcer.

Gymnasial supplerings

- Vi er glade for, at reformen viderefører muligheden for gymnasial supplerings, jf. § 54, for de studenter, der skal opfylde et specifikt adgangskrav for at blive optaget på en konkret uddannelses, uagtet at reformen lægger op til en større målretning af uddannelserne, hvorved anvendelsen af gymnasial supplerings formodentlig vil dale på sigt. Vi er enige i lovforslaget om, at studenter som supplerer et fag eller et niveau på gymnasial supplerings eller anden enkeltfagsundervisning, får genberegnet det adgangsgivende eksamensresultat, men vi er uenige i, at prøveresultaterne kun kan reducere eksamensresultatet.

Vi mener, at prøveresultater også bør kunne føre til et højere eksamensresultat. Dette er specielt vigtigt for hf'ere, som med en hf-eksamen uden overbygning er nødt til at supplere for at få adgang til en universitetsbachelor. Disse hf'ere vil ikke være ligestillet med hf'ere med en udvidet fagpakke, og denne forskelsbehandling er ikke rimelig.

Ud over ovenstående har lederforeningen en række generelle kommentarer:

- Foreningen finder det stærkt bekymrende, at reformen finansieres ved en ændring af tælledagen, jf. pkt. 3 om Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige (side 76). På VUC vil en del af de elever, der optages på hf, være elever der ikke kommer direkte fra grundskolen, og sådanne elever har et større frafald i begyndelsen af uddannelsen. VUC'erne vil derfor blive ekstra hårdt ramt af en flytning af tælledagen. Vi tager forudsætningen om en udgiftsneutral reform til efterretning, men vi finder det tidsmæssige sammenfald med forholdsvist voldsomme besparelser på uddannelsesområdet og ændring af tælledagen meget kritisabelt.
- Der bør tilføres ekstra målrettede midler til kompetenceudvikling af lærere og ledere i en overgangsperiode, ligesom der bør afsættes midler til forsøgs- og udviklingsarbejde for at understøtte implementeringen af reformen. En så gennemgribende reform dels på det organisatoriske niveau, men også for de enkelte fag, valgfag og fagpakker bør ledsages af målrettede midler, der kan støtte op om reformen og medvirke til at sikre, at den kommer godt i gang. Lederforeningen deltager gerne i videre dialog med ministeriet om, hvordan sådanne målrettede midler kan anvendes mest hensigtsmæssigt til gavn for alle involverede.
- Det fremgår ikke eksplicit af lovforslaget, hvordan overbygningen på en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. § 41, stk. 4, skal finansieres. Vi forudsætter, at overbygningen finansieres med hf-enkeltfagstaxametret.
- Efter vores mening skal timepuljen på 80 timer, jf. § 33, stk. 5, anvendes til kollektive tiltag, da alt andet vil være meget udgiftsdrivende.
- Ifølge den politiske aftale kan dele af timepuljen bruges til et ekstra valgfag, jf. side 29 i aftalen. Det forstår vi således, at hvis skolen vælger at udbyde to nye fag på henholdsvis B- og C-niveau, § 37, stk. 2, i lovforslaget, fx tysk B/fysik B og et C-niveaufag, kan skolen bruge timer af timepuljen, så elevens frie valgfag også kan være på B-niveau.
- Der bør tydeliggøres, at der er forskel på frafald og omvalg, og fremadrettet må det sikres, at omvalg ikke registreres som frafald – heller ikke til hf-enkeltfag.

- Vi mener, at kravet i § 8 stk. 3 og § 9 stk. 3 om, at ansøgeren skal have modtaget prøveforberedende undervisning i 2. fremmedsprog i 5.-9. klasse for at få retskrav på optagelse, skal fraviges for ordblinde elever. Mange ordblinde har ikke 2. fremmedsprog, hvilket giver god mening, da ordblindhed ofte har sammenhæng med generelle udfordringer i forhold til sproglige delkompetencer. Efter vores opfattelse bør et krav om 2. fremmedsprog ikke være en barriere for ordblinde i forhold til at opnå retskrav på optagelse.
- Vi anbefaler generelt en gennemgribende gennemgang af hele prøve- og eksamensområdet, herunder at der ses på ressourceforbruget, der medgår til afholdelse af prøver og eksamener.
- I øvrigt har vi følgende synspunkter på evaluering og prøve:
 - At evaluerings- og prøveformerne skal tilpasses målgruppen, og at prøverne så vidt muligt ses som en del af læringsforløbet og understøtter dette.
 - At anvendelsesorientering/innovation skal afspejles i prøverne, som bør have fokus på produktion fremfor reproduktion.
 - At prøveformerne bør minimere risikoen for snyd.
 - At inddrage brugen af porteføljeeksamen i højere grad. Brugen af porteføljeeksamen fremmer refleksion over egne produkter og egen læring, og projekt- og praktikforløb kan med fordel inddrages i arbejdet med porteføljer.
 - At antallet af 24-minutters-prøver minimeres, da de i høj grad lægger op til reproduktion og paratviden.
- Lovforslaget nævner ikke virtuel undervisning. Lederforeningen anbefaler, at de nuværende rammer for virtuel undervisning videreføres.
- Når det gælder overgangsordninger for hf-enkeltfag, jf. § 75, stk. 5, så anbefaler vi en overgangsordning på tre år.

Vi glæder os til at bidrage til implementeringen af den nye hf-uddannelse, og håber på yderligere dialog med ministeren og ministeriet om mange af de nye elementer og udviklingen heraf.

Vi deltager meget gerne i udviklingsarbejde om fx udvikling af en centralt stillet prøve, jf. § 11, en standardiseret vurdering af ansøgers faglige, sociale og personlige forudsætninger, jf. § 12, og udvikling af en vurdering af ansøgers faglige kvalifikationer og forudsætninger i øvrigt, jf. § 17, i lovforslaget. VUC'erne har stor erfaring med at optage personer, der ikke kommer direkte fra 10. klasse, jf. også vores erfaring med at optage kursister på hf-enkeltfag. Vi deler gerne vores viden og erfaringer med ministeriet og andre interessenter om, hvordan vurderingsprocesser kan tilrettelægges hensigtsmæssigt, og hvad indhold og dokumentationskrav i standardiserede vurderinger kan være.

Med venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand for Lederforeningen for VUC

21. september 2016/kpr

Lederforeningen for VUC – bilag til svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser)

Forslag til prøve i de to faggrupper i hf-uddannelsen:

§XX En hf-eksamen efter den toårige uddannelse til hf-eksamen omfatter en mundtlig prøve i ét af de fag, der indgår i kultur- og samfundsfagsgruppen, og i ét af de fag, der indgår i den naturvidenskabelige faggruppe, begge efter udtræk.

I kultur- og samfundsfagsgruppen henholdsvis i den naturvidenskabelige faggruppe udarbejder eksaminanderne i slutningen af undervisningsperioden en skriftlig opgave/et projekt, der inddrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag i faggruppen. Den skriftlige opgave /det projekt i hver faggruppe bedømmes internt af faglærerne fra de tre involverede fag. Karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projektet for kultur- og samfundsfagsgruppen og karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projekt for den naturvidenskabelige faggruppe er medtællende i elevens samlede eksamensresultat

Uddybning:

Årskarakterer er ikke i overensstemmelse med læringsmiljøet på hf. Den foreslåede løsning giver - via en afsluttende, skriftlige opgave - bedømmelse i de fag, der ikke udtrækkes til mundtlig eksamen, uden at der indføres årskarakterer.

Den beskrevne model giver en høj vægtning af eksamenskarakteren med ekstern censur, hvilket ligger i tråd med den politiske ambition om at sikre et ensartet karakterniveau på tværs af de gymnasiale uddannelser. I den beskrevne løsning med en internt bedømt skriftlig opgave som samlet afslutning på de tre fag i en faggruppe vægter den interne karakter $\frac{1}{2}$ og mundtlig eksamen med ekstern censur vægter $\frac{1}{2}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen. En alternativ løsning, hvor der gives årskarakterer i alle tre fag, betyder at karakteren for en faggruppe består af to interne karakterer (årskarakterer) samt en eksamenskarakter med ekstern censur. De interne karakterer vægter således $\frac{2}{3}$ mens mundtlig eksamen med ekstern censur kun vægter $\frac{1}{3}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen.

Faggrupperne på hf bidrager væsentligt til den almene dannelse ved at give eleverne mulighed for at fordybe sig og for at anvende fagene på virkelighedsnære problemstillinger. Det faglige samarbejde styrkes ved at det evalueres med en medtællende karakter. Der bør være overensstemmelse mellem det faglige indhold i læreplanerne og eksamensformen.

PRIVATE GYMNASIER OG STUDENTERKURSER

København, den 23. september 2016

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Att.: audgym@uvm.dk

Ang.: Høring – gymnasielov – Private Gymnasier og Studenterkurser.

Private Gymnasier og Studenterkurser vil hermed takke for muligheden for at deltage i høringen vedr. lovforslaget.

Først og fremmest vil vi udtrykke vores glæde og tilfredshed med, at de private gymnasier i forslaget har fået betydelige frihedsgrader ved, at vi kan substituere 5 fag (§25, stk. 7) med andre fag fra den gymnasiale fagrække. Endvidere er det glædeligt, at tilrettelæggelsen af undervisningen i idræt og det kunstneriske fag i både stx og hf ikke behøver følge bestemmelserne i fagbekendtgørelserne. Det giver mulighed for, at de private gymnasier kan profilere sig klarere med udgangspunkt i den enkelte skoles værdigrundlag. I modsætning til de offentlige gymnasier er de private ikke en del af den offentlige forsyning af standardgymnasiekapacitet og det er derfor helt rimeligt, at skolerne indenfor rammerne af stx- og hf-uddannelsen får mulighed for en tydeligere profilering. Vi havde ønsket os, at der også ville blive mulighed for frit selv at kunne tilrette læringselementer, og skal beklage, at dette ikke er medtaget i lovforslaget. Endvidere havde vi gerne set, at vi ville kunne få mulighed for at udbyde hhx- og htx-uddannelserne eller få lov til at udbyde studieretningerne/studieretningsfagene i en kombination med stx-fagene som en kombinationsuddannelse (f.eks. kommunikation/IT og programmering, sammen med fagene matematik A og fysik B samt den øvrige stx-fagrække). Der er skoler i vores forening, der både har en grundskole og gymnasieafdeling og gennem en årrække har oparbejdet en stor erfaring både pædagogisk og didaktisk med overgangen mellem grundskole og gymnasium.

For at have et tilbud inden for ungdomsuddannelser til så stor en gruppe af vores grundskoleelever som muligt, ønsker vi at tilbyde en bredere vifte af gymnasialeuddannelser. At det udelukkende er stx, der har denne status på de private institutioner, er historisk betinget, og tager ikke udgangspunkt i de udfordringer som reformen søger at løfte her i det 21. århundrede.

I følgelovgivningen så vi gerne, nu hvor man er i gang med en lovrevision, at kravet om bygningsmæssig enhed fjernes, så det bliver muligt også for os på lige fod med de offentlige gymnasiale institutioner at drive flere udbudssteder.

Vi vil også udtrykke vores store tilfredshed med, at der gives mulighed for, at der etableres en ordning, så Rudolf Steiner-skoler, kan få tilskud til deres 11. og 12. skoleår. Det øger diversiteten i vores ungdomsuddannelsessystem og giver en større gruppe medborgere mulighed for at deltage i Steinerskolernes undervisningstilbud, fordi der kommer statsstøtte til uddannelsen i 11. og 12. skoleår på lige fod med andre ungdomsuddannelser. Der er nogle strukturelle problemer med at tilpasse Steinerpædagogikken til hf-strukturen, ligesom der kan være nogle overgangsproblemer vedr. lærerkompetencerne, men vi har tillid til, at ministeren vil bruge de dispensationsmuligheder, der er mulighed for i loven til at løse disse udfordringer.

Vi kunne ønske os en paragraf, der beskriver de afvigelser fra loven, som er nødvendige for at de tyske og det franske gymnasium kan fungere under denne lov og vi er bekymrede over, at den danske stat har opsagt statsaftalen mellem Danmark og Frankrig vedr. Det Franske Gymnasium Lycée Prince Henri.

Om loven som helhed mener vi, at det er problematisk, at der er så mange detaljerede bestemmelser for de 4 gymnasiale uddannelser i selve loven.

Kommentarer til de enkelte kapitler og paragraffer:

§2, stk. 4: Det er uforståeligt, at stx, hhx og htx ikke fremover kan tilrettelægges som enkeltfagsundervisning. Det mindsker fleksibiliteten i uddannelsernes tilrettelæggelse til skade for de elever, der på den ene eller anden måde ikke går den lige vej.

Kapitel 2: Det er meget detaljerede optagelseskrav, der hermed skrives ind i loven. Vi forventer, at det ligesom i den gældende optagelsesbekendtgørelse præciseres, at private gymnasier kan optage deres 'egne' elever uafhængigt af, hvordan andre skoler har vurderet dem.

§11: Vi vil foreslå, at der ikke kan fastsættes regler for den samtale, som skolens rektor gennemfører. Vi foreslår at ordlyden af §11, stk. 2 bliver: *Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte regler om den centralt stillede prøve.* Bemærk i øvrigt, at der er en skrivefejl i stykket.

§12, stk.3: Vi er bekymrede over at vurderingerne af ansøgernes forudsætninger for at påbegynde og gennemføre uddannelsen skal standardiseres, og at ministeren kan fastsætte regler for denne standardisering. Det er mennesker, vi har med at gøre, og mennesker er heldigvis forskellige, så man kan frygte, at en standardisering af sådanne vurderinger ikke afdækker den enkelte ansøgers potentialer eller begrænsninger.

§16: Det er en intention med loven, at de gymnasiale uddannelser ligestilles. Det er nu muligt at optage elever på hf direkte fra 9. klasse, og vi mener, at det vil være rimeligt, at også den 2-årige stx-uddannelse kan optage elever fra 9. klasse. Uddannelsen er ifølge forslaget målrettet unge og voksne med præcis de samme interesser, som den 3-årige stx. At uddannelsen i modsætning til den 3-årige OGSÅ er rettet mod voksne betyder jo ikke, at visse unge lige efter 9. klasse ikke vil have glæde af at blive optaget på den 2-årige. Den 2-årige uddannelse til almen studentereksamen er en faglig særlig krævende uddannelse, og det vil aldrig blive en hovedvej for flertallet af de mange elever, der ønsker at påbegynde en ungdomsuddannelse direkte efter 9. klasse, men

vores studenterkurser modtager hvert år henvendelser fra unge, der ønsker optagelse på kurserne, men som ikke har lyst til at gå i 10. klasse. Hvorfor tvinge de unge og egnede til at gå i 10. klasse, hvis de ikke har behov eller lyst dertil? Vi modtager også hvert år henvendelser fra unge, der er droppet ud af 1.g. på andre 3-årige gymnasier, fordi de ikke passede ind i ungdomskulturen. Vi kunne i flere tilfælde overføre dem i samarbejde med de almene gymnasier, men det giver loven ikke mulighed for. De kan så vælge at søge ind året efter med et års forsinkelse i deres uddannelse til følge. De, der ønsker at komme ind på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 9. klasse, er ofte unge, der kan betegnes som asynkrone. De er fagligt set langt foran deres jævnaldrende, men socialt set bagefter. Ofte mistrives de derfor i de normale ungdomsmiljøer, der findes på de øvrige ungdomsuddannelser med frafald eller forsinkelse af uddannelsen til følge. På institutioner med den toårige uddannelse til almen studentereksamen er gennemsnitsalderen lidt højere, fagligheden særlig høj, og der er mindre fokus på at skal agere i et gennemsnitligt ungdomsmiljø for 16-17-årige. Det er synd for de unge, spild af offentlige ressourcer og vi forsinker et ungt menneske ét år fra at påbegynde sin videregående uddannelse.

Vi vil derfor foreslå §16 affattet således: *Optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen, kan tidligst finde sted efter afslutning af 9. klasse efter bestemmelserne i lov om folkeskolen eller gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Institutionens leder afgør ud fra en vurdering af ansøgerens faglige kvalifikationer og forudsætninger i øvrigt, om en ansøger kan optages.*

§17: Flere af vores skoler har tidligere haft gode erfaringer med at kombinere 10. classes-undervisningen med nogle udvalgte gymnasiale enkeltfag. Vi vil derfor foreslå, at der hjemles mulighed for at elever i de private gymnasiers grundskoler kan gennemføre gymnasiale enkeltfag.

Kapitel 3 og 4: Generelt finder vi, at kapitlerne beskriver organiseringen og indholdet af undervisningen alt for detaljeret. F.eks. finder vi det overflødig centralt at bestemme, at der skal screenes i matematik og gennemføres evalueringssamtaler i grundforløbet, som det er gjort i §21, stk. 5 og 6.

§21: Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilket omfang grundforløbet har, men det forlyder, at alle timerne til det skal tages fra matematik og de naturvidenskabelige fag. Dette forekommer særlig problematisk på de studieretninger, hvor der er meget få timer i disse fag.

§26, bilag 1: Det forekommer os uforståeligt og ulogisk, at spansk begyndersprog A ikke kan indgå i studieretningerne med samfundsfag A og musik A på lige fod med fransk (og tysk) begyndersprog A. Og så mangler vi en studieretning med engelsk A og matematik A. Den er meget efterspurgt på vores skoler.

§31: Vi glæder os over den udvidede adgang for samlæsning af klasser og hold, men af forligsteksten fremgår det, at matematik i et samlet forløb til A-niveau ikke kan samlæses med et forløb til B-niveau de første 2/3 af forløbet. Det vil være en stor fordel for de private gymnasier, som gennemsnitligt er ret små, hvis der gives mulighed for denne samlæsning.

§37, stk. 6: Vi er yderst tilfredse med, at idræt og det kunstneriske fag kan tilrettelægges frit og at vi kan begrænse skolens fagpakkeudbud.

§46, stk. 1, nr. 5: Efter vores opfattelse er der på hf lige så gode argumenter for at gennemføre en mundtlig eksamination i SSO, som der er på stx for at gøre det med SRP. Vi ønsker os, at SSO'en skal 'forsvares' mundtligt.

§46, stk. 2: Det er efter vores opfattelse noget rod at have karaktergivning i en ellers karakterfri skoleform. Vi vil advare imod det.

§64, stk. 1: Vi ønsker ikke, det skal være obligatorisk at en skole tilbyder frivillig undervisning. Derfor ønsker vi et 'kan' indsat i stykket, så stykket kan affattes således: *Institutionen kan tilbyde eleverne frivillig undervisning.*

Følgelovgivningen

I følgelovgivningens §3, stk. 2 ønsker vi som ovenfor nævnt, at htx og hhx skrives ind.

I §3, stk. 10: Det er efter vores opfattelse en meget bred bemyndigelse ministeren får. Bør det ikke bare handle om de data, ministeriet har krav på.

Vi håber, vores bemærkninger giver anledning til overvejelser og ændringer og ser vi frem til den endelige lovfremstilling, debatten om loven, vedtagelsen og ikke mindst det kommende bekendtgørelsesarbejde.

Vi står naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger og forklaringer.

Venlig hilsen

Crilles Bacher
Formand
Private Gymnasier og Studenterkurser

Louise Nowak Rasmussen

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 13. september 2016 09:56
Til: UVM - AUDGYM
Cc: Marianne Thomsen; Tala Overlade; UVM - UVMPOST
Emne: Vedr. sagen <28012> : Høring - gymnasielov (Rigsrevisionen)
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til lovudkastet - gymnasielov.

Rigsrevisionen har gennemgået lovudkast - gymnasielov med særlig fokus på bestemmelser vedrørende revisions- og/eller regnskabsforhold.

Med venlig hilsen

Lisbeth Gravlund Højrup
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

Landgrøven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 91

lgh@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling [<mailto:massfors@notes.uvm.dk>]

Sendt: 26. august 2016 11:38

Til: rr@rigsrevisionen.dk

Emne: Høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser)

Se venligst vedlagte brev inkl. bilag.

(See attached file: Høringsbrev.pdf)

(See attached file: Udkast til hovedlovforslag.pdf)

(See attached file: Udkast til følgelovforslag.pdf)

(See attached file: Høringsliste.pdf)

Journalnummer:

<#0A6F30545AED5A53C1258019003C87BF#>

Louise Nowak Rasmussen

Fra: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser
Sendt: 21. september 2016 17:31
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høring gymnasielov - Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om gymnasiale uddannelser. Rådet behandlede sagen på sit møde 20. september 2016, men har ingen bemærkninger til det tilsendte materiale.

Venlig hilsen

Carsten Aabo

Sekretariat for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Chefkonsulent
Center for Uddannelsespolitik
Direkte telefon: +45 7231 7865
Mobiltelefon: +45 2518 6640

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43, 1260 København K
Telefon: +45 7231 7800

København, den 22. september 2016

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Skolelederforeningen takker for muligheden for at komme med høringssvar til det fremsendte forslag til lovændringer.

Skolelederforeningen finder det vanskeligt at komme med to forskellige høringssvar og har derfor valgt at sende det samme høringssvar til begge emner i forventning om at kommentarerne bliver anvendt i det relevante lovforslag.

Endvidere afsluttes foreningens høringssvar med de ønskede bemærkninger og input til de rejste problemstillinger.

Endelig vil Skolelederforeningen gøre opmærksom på, at foreningen også har skrevet et fælles høringssvar sammen med UU-Danmark, DLF og BKF.

Eksamen i stedet for prøver

Skolelederforeningen vil på det kraftigste advare imod at ændre folkeskolens afsluttende prøver i forskellige fag til folkeskolens afgangseksamen med tilhørende bestå-krav.

At skulle bestå en samlet eksamen ved afslutningen af folkeskolen sender helt forkerte signaler.

At skulle til prøve i de enkelte fag som nu, er en naturlig afslutning på de pædagogiske forløb der har været igennem skoletiden og viser, om eleven kan klare sig i pågældende fag.

Men når der tales om, at man samlet set består eksamen i folkeskolen kan budskabet opfattes helt anderledes. Man dumper – og man dumper dermed også i forhold til det der er en lige så vigtig del af folkeskolens opgave og som tydelig fremgår af folkeskolens formålsformulering, nemlig dannelse.

Folkeskolen risikerer på den måde at skabe tabere, nemlig den gruppe der kan sige: ” jeg bestod ikke folkeskolen”.

Digitalt eksamensbevis

Det er en god ide at digitalisere ”prøvebeviset” – (jvf. kommentarerne i sidste afsnit), især hvis der samtidig er taget højde for at de administrative besværligheder minimeres.

Det skal være enkelt at arbejde med og også kunne bruges af læse- og synshandicappede.

Samtidigt må der ikke komme for mange omkostninger f.eks. i form af opbevaring og datasikkerhed.

Anvendelse af afsluttende standpunktskarakterer

Skolelederforeningen kan ikke tilslutte sig, at det bliver de afsluttende standpunktsbedømmelser der danner grundlag for Ungdommens Uddannelsesvejlednings endelige uddannelsesparathedsvurderinger.

Det vil sætte såvel UU-vejlederne som skolerne i et uheldigt tidspres, som i værste fald vil gå ud over den kvalitet i vejledningen som den enkelte elev kan og skal kunne forvente i forbindelse med sin første og meget afgørende valg af uddannelsesretning.

Bemærkninger til medsendte problemstillinger

Skolelederforeningen ser gerne udkastet til gymnasielov ændret, således at eleverne under alle omstændigheder har retskrav på optagelse efter 10 klasse.

Skolelederforeningen støtter den del af lovudkastet der giver eleverne mulighed for optagelse på hf-uddannelsen direkte fra 9. klasse.

Med venlig hilsen,

Claus Hjortdal
Formand

uddannelses
forbundet

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220
København K

Dato 21.09.2016
Initialer FRJ

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Uddannelsesforbundet noterer sig de foreslåede ændringer af kravene til optagelse på gymnasiale uddannelser.

I forbindelse med de foreslåede optagelseskrav i §8 stk...5 og §9 stk. 6 om at "ansøgeren har bestået folkeskolens afgangseksamen", finder Uddannelsesforbundets det væsentligt at den eksisterende særordning for *ungdomsskolens heltidsundervisning* (jf. Ungdomsskolelovens §3a) videreføres i en ny lovgivning. *Ungdomsskolens heltidsundervisning* har hidtil haft mulighed for, at udbyde 9.- og 10.-klasserforløb, både for hele hold og enkeltelever, uden prøver/eksaminer, med adgang til gymnasiale ungdomsuddannelse. Ordningen har indtil nu givet unge med forskellige pædagogiske eller psykologiske behov adgang til ordinære ungdomsuddannelser.

Med lovforslaget indføres, at en bestået afgangseksamen fra folkeskolen er en forudsætning for optagelse til såvel gymnasiale ungdomsuddannelser som erhvervsuddannelser. Det betyder, at elever fremover, for at kunne blive optaget på en erhvervsuddannelse (med mindre de har en uddannelsesaftale), skal have bestået folkeskolens afgangseksamen og have opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik.

De unge, som ikke opfylder kravet om bestået afgangseksamen, skal ifølge udkastet ikke afskæres fra optagelse, men kan optages ud fra en helhedsvurdering på baggrund af deres karakterresultater og en samtale.

Uddannelsesforbundet mener grundlæggende, at det er problematisk at beståede eksaminer i grundskolen kommer til at udgøre en forudsætning for at komme videre på en ungdomsuddannelse. Med de skærpede adgangskrav til erhvervsuddannelserne er der en risiko for, at unge, der ikke trives i eller er motiverede for læring i mere traditionelle skolekontekster, men som vil have potentiale for at gennemføre en vekseluddannelse, ikke kommer i gang med en formelt kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Samtidig mener Uddannelsesforbundet, at det er problematisk at pålægge erhvervsskolerne en ikke-finansieret ekstraopgave med at indkalde og afholde samtalerne.

Med lovforslaget lægges op til, at EUX'en skifter navn til Erhvervsfaglig studentereksamen. Uddannelsesforbundet mener i princippet, at det er fint at uddannelsen skifter navn til noget, der er mere mundret og som betegner indholdet. Men dette forslag er ikke ret-

Uddannelsesforbundet
Nørre Farimagsgade 15
1364 København K
Tlf.: +45 70 70 27 22
info@uddannelsesforbundet.dk
www.uddannelsesforbundet.dk

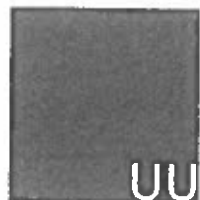

visende for intentionen med uddannelsen og bør derfor ændres. Erhvervsfaglig studentereksamen sender et signal om, at der er tale om en studentereksamen med en erhvervsfaglig toning. Det var og er ikke intentionen med EUX. EUX'en er en erhvervsuddannelse med en påbygning af et gymnasialt niveau, det skal fremgå tydeligt.

Endeligt vil Uddannelsesforbundet fremhæve, at med en ny særdeles komplekse ungdomsuddannelsesstruktur med de tilknyttede adgangskriterier, vil det være nødvendigt at vejledningsindsatsen sikres ressourcer i et omfang, der står mål med ambitionerne om at unge helst skal vælge den rigtige ungdomsuddannelse i første forsøg – og helst umiddelbart efter grundskolen.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

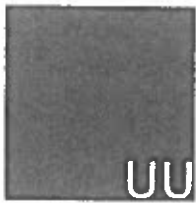
Fælles hørings svar fra Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen og UU Danmark om forslaget om studievalgsporfolio i forslag til lov om gymnasiale uddannelser m. fl.

Af aftaleteksten om gymnasireformen fremgår det, at forligskredsen ønsker at styrke vejledningen mellem grundskolen og de gymnasiale uddannelser. Det kan vi kun bifalde, men ser det som et problem, at det kun er til de gymnasiale uddannelser, at sammenhængen skal styrkes. Målsætningen om, at 30 % af en ungdomsårgang skal vælge en erhvervsuddannelse i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse bør også underbygges ved en styrket vejledning mellem grundskolen og erhvervsuddannelserne. Vi foreslår derfor, at den styrkede vejledning, og de uddybninger som følger herunder gælder både de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelserne og EUX, sådan at uddannelserne er ligestillet.

Forligskredsen foreslår, at afklaringsaktiviteter, hvordan de unge er blevet udfordret i deres uddannelsesvalg og åben skole aktiviteter, dokumenteres i en studievalgsporfolio. Denne skal dels vedlægges ansøgningen til ungdomsuddannelse og dels skal danne baggrund for den obligatoriske evalueringssamtale i grundforløbet. Vi vil gerne rose initiativet – i et mere og mere kompleks uddannelses-system med mere komplekse optagelseskrav, er der brug for sammenhæng og klarhed, både for den unge og for forældrene. Her er studievalgsporfolien et godt initiativ.

Mange muligheder eksisterer allerede i udskolingen og gennemføres i dag i et konstruktivt samarbejde mellem lærerne i folkeskolen, UU-vejlederne, ungdomsuddannelserne og øvrige samarbejdspartner: introduktionskurser i 8. klasse, brobygning i 9. og 10. klasse, erhvervspraktik, det timeløse emne Uddannelse og Job, den åbne skole med fx virksomhedsbesøg, eVejledning, kollektiv vejledning. For de ikke uddannelsesparate er gruppevejledning og individuel vejledning også en mulighed. Endelig slutter udskolingen med, at eleverne sender en ansøgning/uddannelsesplan via det digitale system optagelse.dk. Uddannelsesplanen har de 15-17årige pligt til at følge, og det er Ungdommens Uddannelsesvejledning, som følger op, hvis de unge afbryder deres uddannelsesplan.

Der er behov for at skabe systematik, styring og sammenhæng i de mange muligheder og aktiviteter. Studievalgsporfolien kan blive et godt værktøj til systematik omkring udfordring af elevers uddannelsesvalg samt de afklarende aktiviteter. Det kræver en tydelig ansvarsplacering og et system, der kan håndtere det smidigt og effektivt. UU centrene er allerede ansvarlige for fx erhvervspraktik, introduktionskurser, brobygning og kollektiv-, gruppe- og individuel vejledning som alle er afklarende aktiviteter. Samtidig har UU centrene i Danmark et IT-system, som kan håndtere styring af studievalgsporfolio og som på nuværende tidspunkt kommunikerer med optagelse.dk. Ligeledes har UU centrene erfaring med at understøtte elevernes og forældrenes arbejde med den nuværende uddannelsesplan. Derfor foreslår vi følgende:

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

- UU centrene får ansvaret for, at alle elever løbende arbejder med deres studievalgspportofolio og at arbejdet hermed følges op med karrierelæringsamtaler med alle elever og med mulighed for at deres forældre inddrages. Det sikrer at alle elever bliver udfordret i deres uddannelsesvalg.
- UU-centrene tilrettelægger og gennemfører i samarbejde med folkeskolens ledere og lærere undervisnings- og vejledningsaktiviteter indenfor det obligatoriske emne 'Uddannelse og job' samt i forhold til elevernes uddannelsesplan og studievalgspportofolio.
- At studievalgspportofolien bliver omdrejningspunkter for uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse og den videre løbende vurdering og revurdering af de unges faglige, personlige og sociale forudsætninger. Dette skaber kontinuitet og sammenhæng og erstatter særlig handleplan for IUP.
- At UU centrene får ansvaret for, at studievalgspportofolien kobles sammen med den digitale ansøgning via optagelse.dk. Det betyder, at ungdomsuddannelserne har et samlet og nuanceret overblik, som grundlag for den obligatoriske evalueringssamtale i grundforløbet.
- At studievalgspportofolien bliver en del af den uddannelsesplan som alle 15-17årige har pligt til at følge.

Foreningerne bidrager gerne til udarbejdelse af efterfølgende bekendtgørelse og vejledning samt skemamateriale for herved at bidrage til ensartethed og brugbarhed i implementeringen af lovkravet og sikre den bedste videns overdragelse fra institution til institution.

Forslagene vil kunne bidrage til at sikre at alle unge får en god og grundig beskrivelse af de forskellige aktiviteter og processer, de har gennemgået og hvilke muligheder og ønsker de har til deres kommende uddannelser. En fælles indsats kan være med til at mindske konsekvenserne den negative sociale arv bl.a. gennem styrket tværgående fagprofessionelt samarbejde på tværs af institutioner og forvaltninger.

København 22. september 2016

UU DANMARKS HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL LOV OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM INSTITUTIONER FOR ALMENGYMNASIALE UDDANNELSER OG ALMEN VOKSENUDDANNELSE M.V., LOV OM INSTITUTIONER FOR ERHVERVSRETTET UDDANNELSE OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE – HERUNDER VEJLEDNINGSLOVEN.

UU Danmark hilser lovforslagene velkomne, blandt andet fordi erhvervsuddannelsesreformen med klare adgangskrav til erhvervsuddannelserne efterlod en usikkerhed omkring adgangskravene til de gymnasiale uddannelser. Vi deler ambitionen om, at det skal være tydeligt for de unge (og deres forældre), hvad de enkelte ungdomsuddannelser rummer af muligheder, og hvilke krav der stilles. Ligeledes ser vi et potentiale i, at man med lovforslagene tilføjer EUX og HF skarpere profiler.

Vi vil samtidig udtrykke glæde over det brede flertal, der er bag reformen, men samtidig udtrykke ærgrelse over det faktum, at det er endt op med en ikke helt enkelt optagelsesproces til de gymnasiale uddannelser.

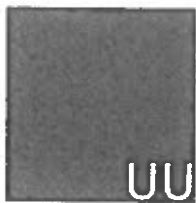
Overordnet er vi bekymrede for at besparelser, som både var i erhvervsuddannelsesreformen og også er i lovforslagene i denne høring, sammenholdt med faldende ungdomsårgange, fremkalder et uddannelsesmarked, hvor konkurrencen blandt ungdomsuddannelserne om andele af ungdomsårgangene skærpes. Det gør, at der mere end nogensinde, er behov for en sektor- og institutionsuafhængig indsats i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og i overgangene ungdomsuddannelserne imellem. Indsatsen skal dels sikre, at alle unge rent faktisk bliver udfordret i deres uddannelsesvalg og vælger den uddannelse som passer bedst til dem og deres faglige forudsætninger og interesser, sådan at vi understøtter 95 % målsætningen, såvel som målsætningen om at 30 % af en ungdomsårgang vælger en erhvervsfaglig uddannelse i direkte forlængelse af 9. og 10. klasse. Indsatsen skal omfatte alle unge og deres forældre.

UU DANMARKS BEMÆRKNINGER OG FORSLAG TIL UDVALGTE AFSNIT I " FORSLAG TIL LOV OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM INSTITUTIONER FOR ALMENGYMNASIALE UDDANNELSER OG ALMEN VOKSENUDDANNELSE M.V., LOV OM INSTITUTIONER FOR ERHVERVSRETTET UDDANNELSE OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE":

ADGANGSKRAV TIL DE GYMNASIALE UDDANNELSER

Af lovforslagene fremgår det, at elever som ikke genbekræfter det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved folkeskolens afgangseksamen, og som opnår et gennemsnit på mindst 2,0 men under 3,0 skal gennemføre en vejledningssamtale med lederen af den ungdomsuddannelsesinstitution, som de ønsker at blive optaget på. Formålet med vejledningssamtalen er at udfordre ansøgerens uddannelsesvalg.

UU Danmark ser det som en problem, at udfordringen af uddannelsesvalget med lovforslaget, ikke sker af en instans som er uafhængig af sektor- og institutionsinteresser, især i en tid, hvor ungdomsuddannelserne er hårdt presset på deres økonomi. UU Danmark forslår derfor, at den obligatoriske vejledningssamtale gennemføres af det UU center, som ligger i den pågældende unges bopælskommune. Det vil sikre, at den unge og den unges forældre udfordres bredt og at andre relevante uddannelsesmuligheder sættes i spil på et objektivt grundlag.

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Som en generel bemærkning til de nye adgangskrav, deres kompleksitet og de tidsfrister, der vil følge som en konsekvens, så gør UU Danmark opmærksom på erfaringerne med erhvervsuddannelsesreformen, hvor det har vist sig, at tiden fra folkeskolens afgangsprøver er afsluttet og frem til at mange familier drager på sommerferie er meget knap. I praksis har det blandt andet betydet, at unge har været bortrejst når de skulle indkaldes til samtaler i forhold til tilbud om betinget optag (sommerkurser). UU Danmark kan være bekymret for, at samme udfordring vil opstå, som en konsekvens af gymnasireformen. Der bør derfor ses nøje på frister for afholdelse af folkeskolens afgangseksamen og den efterfølgende indberetning til den nye karakterdatabase, sådan at der er den nødvendige tid til at gennemføre de forslåede arbejdsgange for unge, som ikke genbekræfter deres faglige niveau til folkeskolens afgangseksamen.

Uddannelsesparathedsvurderingen ved den afsluttende standpunktskarakter i 9. og 10.klasse må alt andet lige betyde en øget efterspørgsel på UU vejledning. Særligt for elever der tidligere ved afsendelse af ansøgningen var uddannelsesparate og som ikke formår at opretholde det faglige niveau. Disse elever vil opsøge UU vejledning med henblik på en vejledningssamtale om deres nye usikre og uafklarende situation.

DIGITALISERING AF EKSAMENS- OG PRØVEBEVISER

UU Danmark hilser initiativet om en ny karakterdatabase yderst velkomment. De stigende dokumentationskrav ved optagelse på uddannelser generelt, lider under bortkomne afgangsbrevise mv. Det bør karakterdatabasen kunne rette op på, især hvis det for modtagende uddannelsesinstitutioner, med ansøgers samtykke, bliver muligt selv at hente dokumentation fra karakterdatabasen.

UU Danmark foreslår, at karakterdatabasen udmøntes på en sådan måde, at den kan udregne ansøgers gennemsnit i henhold til de enhver tid gældende krav til karaktergennemsnit til den konkrete uddannelsesinstitution. Karaktergennemsnittene skal automatisk overføres til den nationale, digitale ansøgningsportal, www.optagelse.dk.

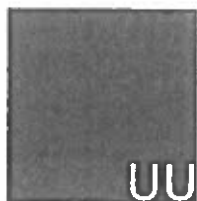
STUDIEVALGSPORTOFOLIOEN

UUDanmark finder navnet studievalgportofolio misvisende i forhold til at det er valg af ungdomsuddannelse både EUD og Gymnasial. UUDanmark anbefaler navnet **Uddannelsesportofolio**. Samtidig ser UUDanmark det som stor fordel, at portofolioen bliver en del af uddannelsesparathedsvurderingen fra 8.klasse. Portofolioen kan støtte op omkring vurderingen af de personlige og sociale forudsætninger.

ÆNDRING AF UDDANNELSESPARATHEDSKRITERIERNE

UU Danmark bemærker, at de faglige kriterier for at blive vurderet uddannelsesparat til de 3årige gymnasiale uddannelser ved den fremrykkede uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse ændres fra 4 til 5. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på følgende:

- Når elever og forældre i efteråret i 8. klasse skal angive et foreløbigt uddannelsesønske til, hvad eleven skal efter 9. klasse, så skal HF efter 9. klasse fremstå som en mulighed sammen med EUD, da de samme kriterier for de faglige forudsætninger (4,0) gælder for begge veje ved vurderingen i 8. klasse.
- Det fremgår af lovforslaget, at de skærpede krav, hvor adgangskravet til de gymnasiale uddannelser hæves fra den nuværende karakter 4 til fremover 5 gældende for de faglige forudsætninger vil betyde, at flere bliver vurderet ikke uddannelsesparate og derfor skal have gruppevejledning og/eller individuel vejledning i henhold til gældende bekendtgørelse. Af tabel 2

fremgår det, at der er afsat en reserve til adgangskrav, herunder 1,8 mio. kr. til individuel vejledning. Det svarer i gennemsnit til 18.367,- kr. i gennemsnit pr. kommune (ikke korrigeret for kommunestørrelse). UU Danmark ser beløbet som en fuldstændig urealistisk finansiering af merarbejdet for landets UU centre.

- Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at vejledningsindsatsen til de ikke uddannelsesparate i forvejen er stærkt underfinansieret. I forbindelse med erhvervsuddannelsesreformen fik UU centrene midler til at vejlede 20 % ikke uddannelsesparate. I 2015 var der på landsplan knap 26 %, der blev vurderet ikke uddannelsesparate og i 2016 steg tallet til 27 %. Det svarer til en opgaveoverskridelse på mere end 30 % for landets UU Centre.
- Af tabel 1 fremgår det, at der er afsat en reserve til adgangskrav, som når reformen er fuldt indfaset, svarer til 18,4 mio. kr. om året. Af bemærkningerne til loven fremgår det ikke klart, hvordan og til hvad puljen skal udmøntes.

På baggrund af ovenstående forslår UU Danmark, at Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kommunernes Landsforening laver en ny forhandling om økonomien til landets UU Centre til varetagelse af indsatsen for de ikke uddannelsesparate, sådan at ressourcerne som afsættes, svarer til det reelle antal ikke uddannelsesparate elever i 8. klasse.

Generelt bør der, når reformen er udmøntet, kikkes på de områder hvor UU får en udvidet opgaveportefølje, således denne bliver finansieret, således kommunerne bliver garant for, at reformen også bliver implementeret.

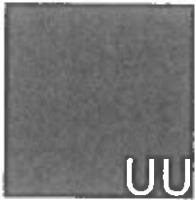
AFKORTET GRUNDFORLØB, VALG AF STUDIERETNING, EVALUERINGSAMTALE OG STUDIEVALGSPORTOFOLIO

UU Danmark bifalder, at man med lovforslaget vil begrænse antallet af studieretninger på de 3årige gymnasiale uddannelser og binde disse tættere sammen med valget af videregående uddannelser. Med lovforslaget vil man afskaffe, at eleverne ved uddannelsesvalget skal tage stilling til valg af studieretning. Samtidig fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at undervisningen i grundforløbet skal tilrettelægges således, at det understøtter elevernes valg af studieretning. UU Danmark undrer sig over, hvordan de gymnasiale uddannelser skal tilrettelægge grundforløbet med udgangspunkt i noget, som eleverne ikke har taget foreløbigt stilling til, sådan som tilfældet er i dag? Vi mener, at det fortsat vil være til gymnasiernes og de unges fordel, at der er en foreløbig stillingtagen til udbuddet af studieretninger, inden den unge vælger ungdomsuddannelse. Det bør være en obligatorisk del i udfordringen af elevernes uddannelsesvalg.

Som noget nyt skal der gennemføres en obligatorisk evalueringssamtale i grundforløbet og samtalen skal tage udgangspunkt i elevens studievalgportofolio, som eleven har udarbejdet i løbet af uddannelsen. Vi hilser forslaget om en studievalgportofolio yderst velkomment og henviser til vores fælles høringsvar med Danmarks Lærerforening, Skolelederforening og Børn- og Kulturchefforeningen om netop studievalgportofolien (vedlagt som bilag til dette høringsvar).

NYE OG SKÆRPEDE ADGANGSKRAV, NYE MULIGHEDER, FLERE SKIFT OG STIGENDE KOMPLEKSITET

UU Danmark bifalder, at lovforslagene samlet set synliggør adgangskrav og de forskellige ungdomsuddannelsers profil og videre sigte. Lovforslagene medfører også bedre muligheder for skift uddannelserne imellem og dermed øges kompleksiteten når de unge og deres forældre skal træffe uddannelsesvalg. Det øger behovet, dels for afklaringsaktiviteter og dels for personlig og differentieret vejledning mellem

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

grundskolen og ungdomsuddannelserne og ungdomsuddannelserne imellem. Dog kan det blive komplekst at skelne mellem frafald og omvalg i forhold til for eksempel SU klip, samt kende antallet af forsøg på grundforløb. Dette kan samtidig give et ikke ligeværdigt forhold mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne i forhold til, hvornår det registreres som frafald, og hvornår det betegnes som omvalg.

Som det er i dag, så har uddannelsesparate elever (ca. 73 % af en ungdomsårgang) og deres forældre ikke adgang til hverken gruppevejledning eller individuel vejledning. Hvis denne gruppe hverken har et sted at adressere deres usikkerhed og spørgsmål og heller ikke bliver udfordret gennem aktiviteter, oplysninger og samtaler, så kan vi være bekymrede for, at det automatiske uddannelsesvalg til gymnasiet forstærkes i de kommende år. Det vil være synd for de mange initiativer, hvis viden om dem, aldrig når frem til flertallet af de unge og deres forældre.

Med venlig hilsen

Mark Jensen

Anders Ladegaard

21. september 2016/kpr

Svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser) - indsendt af VUC Bestyrelsesforeningen

VUC Bestyrelsesforeningen takker for muligheden for at afgive svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser).

Bestyrelsesforeningen hilser reformen af de gymnasiale uddannelser velkommen, og vi ser frem til at bidrage til implementeringen. Det glæder os, at der politisk lægges op til en markant styrkelse af almindannelsen og fagligheden i hf-uddannelsen med det klare formål at få dygtigere og mere motiverede kursister. Kursisterne skal have et bedre grundlag for at træffe et afklaret karrierevalg, og her spiller professionsorienteringen og det øgede fokus på løbende evaluering og feedback en vigtig rolle. Kursisternes studiekompetence skal forbedres, så deres muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse bliver bedre. Vi deler målsætningen om, at et nyt og moderne hf vil føre til fagligt stærkere og mere studiekompetente hf-studenter, som derved får bedre muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse, og vi lægger vægt på at bidrage til et stærkt og bæredygtigt hf-udbud i hele landet. Vi er langt hen ad vejen tilfredse med lovforslaget, som rummer mange spændende tiltag, og som på væsentlige punkter flugter det udspil VUC-sektoren lancerede i januar 2016.

Professionsorientering

Vi er enige i, den toårige hf-uddannelse på den ene side skal være forbundet til videnskabsfagene, men endnu vigtigere er det professionsrettede perspektiv. Vi er derfor meget tilfredse med, at der er mulighed for at udvikle fagpakker målrettet professioner på de korte og mellem lange videregående uddannelser, og herudover at det er muligt at udvide en hf-eksamen enten med en udvidet fagpakke eller en overbygning, så adgangen til de lange videregående uddannelser opretholdes. Med en hf-eksamen har man mulighed for at søge videre på en videregående uddannelse, når man i øvrigt opfylder adgangskravene; det er en vigtig kvalitet ved uddannelsen, som vi ønsker bevaret, og vi noterer os at politikerne er enige i dette.

Optagelse på baggrund af en konkret vurdering

Vi hilser det velkomment, at der fortsat er mulighed for at optage ansøgere ud fra en konkret vurdering, jf. § 11, 12 og 17 i lovforslaget om de gymnasiale uddannelser. VUC's målgruppe er generelt ældre end elever på gymnasier og hf-kurser. Vores kursister er mennesker med erhvervs erfaring, mennesker som har været ude af uddannelsessystemet i flere år, eller fx mennesker, som ikke tidligere var uddannelsesparate, men som nu har erkendt vigtigheden af at uddanne sig og ønsker sig et målrettet uddannelsesforløb.

Hvert år deltager omkring 50.000 personer i et hf-forløb på VUC, enten i et toårigt forløb eller på hf-enkeltfag. Dette voksenuddannelses tilbud spiller en vigtig rolle i forhold til den generelle opkvalificering i samfundet, men også for den enkelte voksne (og unge, som foretrækker et voksenmiljø), som forbedrer egne muligheder for at videreuddanne sig og samtidig opnår stærkere kompetencer som samfundsborger. VUC Bestyrelsesforeningen er derfor meget tilfreds med, at det fortsat er muligt for alle, der ikke går den lige vej gennem uddannelsessystemet, at vende tilbage og blive optaget på baggrund af en konkret vurdering af erfaring samt faglige, sociale og personlige kompetencer.

Vi har i øvrigt bemærket, at ansøgere ifølge lovforslaget kan søge optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 10. klasse. Denne uddannelse er målrettet unge og voksne med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion, jf. § 2, stk. 3. Hf-enkeltfag er beskrevet med de samme karakteristika, jf. § 2, stk. 4. Efter vores opfattelse bør der af hensyn til ligestillingen mellem uddannelserne gælde de samme optagelseskrav på hf-enkeltfag som på den toårige uddannelse til almen studentereksamen.

Årskarakterer

I høringsbrevet er vi blevet inviteret til at anføre overvejelser i relation til lovforslagets § 46, stk. 2. Bestyrelsesforeningen kan på ingen måde tilslutte sig, at der indføres årskarakterer på hf, idet årskarakterer som en del af et eksamensresultat bryder med den læringskultur, der er en del af hf på VUC. Vi har en forventning om, at dette emne vil blive drøftet indgående af forligspartierne, inden der tages endelig stilling til det. Vi er i øvrigt bekendt med, at Lederforeningen for VUC sammen med andre foreninger har fremlagt et forslag til hvordan en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag i hver faggruppe kan føre til en vurdering af elevens standpunkt, samtidig med at et af fagene bliver udtrykt til en mundtlig prøve. En intern skriftlig opgave vil samtidig bidrage til at styrke kursisters skriftlige kompetencer.

Forsøg med karakterfritagelse er en del af den politiske aftale bag reformen, og forsøg skal blandt andet bruges for at styrke den fremadrettede evaluering af eleverne. Bestyrelsesforeningen ønsker at øge den formative evaluering af eleven, men vi kan ikke på nogen måde bifalde, at der indføres årskarakterer på hf, fordi der nu skal være en særfaglig prøve i et af fagene i hver faggruppe.

Behov for midler til kompetenceudvikling og udvikling

Videre mener vi, at der bør reserveres midler til dels kompetenceudvikling af vores undervisere og ledere og derudover til implementering af reformen. En så gennemgribende reform dels på det organisatoriske niveau, men også for de enkelte fag, valgfag og fagpakker bør ledsages af midler, der målrettet kan støtte en generel opkvalificering.

Endelig bør der afsættes puljer til udvikling og forsøg, som kan understøtte en målrettet udvikling af mange af de nye elementer i reformen.

Ændring af tælledagen

bestyrelsesforeningen finder det stærkt bekymrende, at reformen finansieres ved en ændring af tælledagen, jf. pkt. 3 om *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige* (side 76) i lovforslaget. På VUC vil en del af de elever, der optages på hf, være elever der ikke kommer direkte fra grundskolen, og sådanne elever har et større frafald i begyndelsen af uddannelsen. VUC'erne vil derfor blive ekstra hårdt ramt af en flytning af tælledagen. Vi tager forudsætningen om en udgiftsneutral reform til efterretning, men vi finder det tidsmæssige sammenfald med forholdsvist voldsomme besparelser på uddannelsesområdet og ændring af tælledagen meget kritisabelt.

I øvrigt henviser vi til Lederforeningen for VUC's høringsvar, som vi kan tilslutte os.

Med venlig hilsen

Per Skovgaard Andersen og Ulla Koch
Formand og næstformand for VUC Bestyrelsesforeningen

23. september 2016

AKADEMIET FOR DE
TEKNISKE
VIDENSKABER

ATV

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

audgym@uvm.dk

Lundtoftevej 266

2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 4588 1311

Fax. 4588 1351

atvmail@atv.dk

www.atv.dk

Lov om de gymnasiale uddannelser

Akademiet for de Tekniske videnskaber, ATV, anbefalede i brev af 5. februar 2016, at der i det almene gymnasium indføres to studieretninger, ABBB (matematik, fysik, kemi og biologi) og ABC (matematik, fysik og kemi), som det skal være obligatorisk at udbyde på alle landets gymnasier, samt at der skal etableres et science-fag for elever, der ikke følger en naturvidenskabelig studieretning. I henhold til lovforslaget er ABBB-modellen nu mulig (omend ikke obligatorisk), medens de to andre anbefalinger er faldet på stenet jord.

I et studieforberedende perspektiv er det især beklageligt, at ABC-studieretningen ikke vil være mulig, fordi den må anses som velegnet til at rekruttere elever til det teknisk-naturvidenskabelige område, et af de væsentlige formål med gymnasiereformen, ikke mindst af hensyn til ingeniøruddannelserne.

Kravet om, at et begyndersprog ikke kan afsluttes på B-niveau, er heller ikke hensigtsmæssigt. Dette krav betyder nemlig at elever, der ønsker at følge en AAB naturvidenskabelig studieretning med et begyndersprog, vil være tvunget til at tage fem fag på A-niveau, hvilket ikke vil være fremmende for rekrutteringen til disse studieretninger. I betragtning af hvor langt loven går for at give sproglige elever (med tre sprog) "rabat" på de naturvidenskabelige fag, forekommer det ikke urimeligt, at de naturvidenskabelige elever på tilsvarende vis får en beskeden imødekommelse på sprogområdet.

Afslutning af et begyndersprog på B-niveau vil ikke spolere de naturvidenskabelige elevers almindelse, hvilket til gengæld kan hævdes at blive tilfældet for de sproglige elever, som erhverver endog meget beskeden naturvidenskabelig viden. ATV anbefaler, at kravet om, at begyndersprog skal afsluttes på A-niveau bortfalder eller i det mindste svækkes.

I lovforslagets § 56 Stk. 2 åbnes der mulighed for, at der inden for de matematiske og naturvidenskabelige fag kan ansættes professionsbachelorere som gymnasielærere. For det almene gymnasiums vedkommende er dette en unødvendig og uhen-sigtsmæssig nydannelse, som ATV stærkt anbefaler bortfalder. De høje krav til lærernes faglige kvalifikationer er en hjørnesteen i det almene gymnasium, og sådan bør det fortsat være.

På vegne af ATV

Erik Meineche Schmidt
Næstformand i temagruppen
Science og engineering i uddannelserne

Lia Leffland
Akademidirektør

Lene Delfs

Fra: Dorte Nielsen <dn@ags.dk>
Sendt: 7. september 2016 14:07
Til: UVM - AUDGYM
Cc: Per Møller; Annette Bjerresgaard Iversen; Jens Carsten Verdoner
Emne: Høring – gymnasielov [Dorte Nielsen]

AppServerName: esdh-uvn-stil
DocumentID: 16/09939-13
DocumentIsArchived: -1

I følge §25 stk 3 og stk 4 kan eleverne nøjes med færre naturvidenskabelige fag på C-niveau, hvis disse til gengæld løftes til et højere niveau. Er der tænkt over om skolen beslutter disse løft for en hel klasse/studieretning, eller om det skal være valgfag for den enkelte elev? Hvis det er valgfrit for den enkelte elev, kan det give nogle administrative udfordringer. Den typiske praksis indtil nu har været at placere og afslutte de naturvidenskabelige fag på C-niveau i 2/3g, således at eleven kan vælge at løfte det til B-niveau året efter. Et sådan løft vil/kan fritage eleven for et naturvidenskabeligt fag på C-niveau, men dette er afsluttet året forinden.

Problemet kan delvis løses ved at skolerne får lov at bestemme hvilke naturvidenskabelige fag, der hører til de enkelte studieretninger. Så ville de kunne placeres i 2 forskellige år, og eleven skal så vælge om der ønskes at opgradere fag, vedkommende allerede har, eller om der ønskes et nyt naturvidenskabeligt fag på C-niveau. Det har så den konsekvens, at skolen også har bestemt hvilket naturvidenskabeligt fag (ud over fysik), der kan løftes. Vi anbefaler, at skolerne får lov at bestemme, hvilke naturvidenskabelige fag på C-niveau, der indgår i de enkelte studieretninger.

Med venlig hilsen

Dorte Nielsen
Uddannelsesleder
AGS | Alssundgymnasiet Sønderborg
Grundtvigs Allé 86, 6400 Sønderborg
T: +45 7442 0501

Høringssvar fra Bjerringbro Gymnasium

Bjerringbro Gymnasium har på anmodning haft besøg af Annegrete Larsen og Jesper Fisker. Vi vil gerne takke for besøget. Det satte mange tanker i gang, og det satte reformen i perspektiv.

Umiddelbart efter besøget kom lovforslaget. Vi har bearbejdet det grundigt sammen med 10 andre mindre gymnasier.

Alle er glade for ligestillingen mellem studieretningsfag og valgfag og for den nye struktur omkring SRP. Vi har forberedt os på reformen, så vi allerede i år har færre og bedre studieretninger. Vi afprøver også et mere tydeligt og kompakt vejledningsforløb i grundforløbet. Det skal vi nok få lært! Og de mere målrettede faglige forløb ligger os meget på sinde. Det samme gør dannelselementerne.

Vi satser på at gøre det godt med reformen.

En gymnasielov med fleksibilitet og trinvis igangsætning via overgangsordninger på små gymnasier, vil resultere i en vellykket reform, som kan lade sig gøre – også i de tyndere befolkede dele af Danmark. Samme lov i hele landet men med fleksibilitet og overgangsordninger.

Derfor håber vi politikerne, vil se på de forhold, som kan sikre, at der fortsat kan være et driftssikkert gymnasium med et varieret udbud af høj kvalitet i Bjerringbro. Det er vigtigt for os, at lokale styrkepositioner ikke rives ned, og det er også vigtigt, at vi på det almene gymnasium Bjerringbro Gymnasium må udnytte den nye institutions lovs ramme for udbud ved at tilføje toårig HF.

Samlet set drejer det sig om, at:

1. Sikre lokal styrkeposition: En stx-erhvervsklasse med en særlig profil. **Se bilag 1.**
2. Sikre et optimalt, lokalt udbud af ungdomsuddannelser i Bjerringbro: Stx og HF. **Se bilag 2.**
3. Sikre varieret stx-udbud ved fornuftig samlæsning af niveauer. **Se bilag 3.**
4. Sikre at 2. fremmedsprog ud over tysk B fortsat eksisterer. **Se bilag 4.**
5. Sikre varieret, lokalt udbud inden for it og naturvidenskab. **Se bilag 5.**

Det er alt sammen i tråd med reformtankerne og i overensstemmelse med den målrettethed som også erhvervslivet efterspørger.

På vegne af elever, lærere, ledelse, bestyrelse, politikere i Viborg Kommune og erhvervspartnere

Venlig hilsen
Rektor, Dorte Gade
Bjerringbro Gymnasium

Bilag 1 Høringssvar samt dispensationsansøgning.

Bjerringbro Gymnasium har en lokal stx-erhvervsklasse med en særlig profil.

Klassen har de seneste år haft profilnavnet **Science-business**, fordi eleverne har:

- **Matematik på A-niveau,**
- Fysik B eller Samfundsfag B
- Kemi c eller naturgeografi C
- International økonomi B som frit valgfag (typisk 25 ud af 26 elever)
- Samarbejdsprojekter med erhvervslivet herunder en studietur til Kina.

Det er samarbejdet mellem matematik A, International økonomi B og naturvidenskab, som er det bærende element i det projektarbejde, der foregår i tilknytning til videregående uddannelse og erhverv. Et samarbejde som gør denne stx-profil unik.

Denne stx-retning peger frem mod lange og mellemlange videregående uddannelser indenfor science, sundhed og / eller merkantile retninger.

Eleverne i science-businessklassen har som 4. A-fag:

Engelsk A, Fysik A, Fransk A, Spansk A, Tysk A eller Samfundsfag A

Vælger de Engelsk A eller Fysik A, så forøger de deres uddannelses- og karrieremuligheder betragteligt, i forhold til hvis de hæver samfundsfag fra A til B.

Det samme gælder i nogen udstrækning et valg af 2. fremmedsprog som 4. A-fag.

Samfundsfag A betegnes i dag hverken som uddannelsesfremmende eller karrierefremmende. Det er sandsynligvis urimeligt. Men det er betænkeligt, at vi ser to på hinanden følgende gymnasireformer, som styrker samfundsfag. Det vil ske med 2016 reformen ligesom med 2005 reformen. AB studieretningen Science-business trækker i den anden retning. Den trækker i retningen af sprog og naturvidenskab i kobling med matematik A.

Det er i god tråd med det store udviklingsprojekt der er på Bjerringbro nu. Et projekt, hvor jeg netop har været til borgermøde og samarbejdet med andre interessenter omkring styrkelse af det vi kalder Uddannelseskilen i Bjerringbro. Uddannelseskilen sammenfatter grundskole, gymnasie, Naturvidenskabernes Hus og KnowHowz som har erhvervsuddannelse.

Bilag 1 Høringssvar samt dispensationsansøgning - fortsat

AB-studieretning Science Business har betydning for skolens mangfoldighed i holdoprettelse.

Det er science-business klassen, der hvert år er med til at sikre, at vi har et fysik A hold på skolen og et Tysk A hold. Studieretningen er med til at flytte elever fra samfundsfag A til fag, som eleverne har mere brug for i deres videre uddannelses og karriereforløb, og som samfundet efterspørger.

Vores Science-business studieretning er et resultat af et omfattende udviklingsarbejde:

Erhvervsklassen startede i 2002 som et 3-årigt strukturforsøg med økonomisk støtte fra Karl Pedersens og Hustrus Industrifond v/Dansk Industri. Erhvervsklassen blev oprettet for at skabe virkelig tyngde i samarbejdet mellem gymnasium og det lokale erhverv. Udgangspunktet var et samarbejde med Grundfos i form af student-karriereforløb og desuden et samarbejde inden for samfundsfag og erhvervsøkonomi med B8 og Nordea. Her oplevede eleverne, hvordan et samarbejde med erhvervslivet kan være en integreret del af deres uddannelsesforløb. Skolen oplevede, at klassen var en succes, men efter 2005 var der ikke længere lovhjemmel til dispensation. Til gengæld blev der mulighed for at oprette de to ovenfor nævnte studieretninger med tilbud om international økonomi som valgfag – og det vælger næsten alle elever i den klassen.

Elevtilgangen har udviklet sig fra seks elever i 2008 til 26 i hvert af årene 2014, 15 og endelig 38 i 2016.

Vi har stærke lærerkræfter på denne studieretning, hvilket er med til at skabe udvikling og gode resultater for eleverne i klassen. Michael Christensen, som er den bærende studieretningslærer deltager sammen med en af vores klasser i læreplansforsøg under fagkonsulent Claus Timm.

Fagkonsulenten lægger vægt på følgende:

Bjerringbro Gymnasium er den eneste stx-skole, der er med i forsøget. Faget har tilknytning til en studieretning, som hvert år rejser til Kina. Det er bl.a. i den forbindelse, at der er et stort potentiale i den nye læreplan og den nye eksamensform. Selve forsøget har tre hovedpunkter:

- Afprøve en tilrettelæggelse af undervisningen under hensyn til fagets nye kompetencemål.
- Afprøve muligheden for at tone faget i forhold til studieretningen.
- Afprøve nye prøveformer, der understøtter problembaseret læring i case- og projektarbejde.

Bilag 1 Høringssvar samt dispensationsansøgning - fortsat**Michael Christensen skriver uddybende:**

- Elever i businessklassen udgøres i stort omfang af elever med Bjerringbro-adresse, der hermed i særlig grad er tiltrukket af vores lokale løsning på uddannelsesudbuddet.
- Eleverne præsterer godt. Deres eksamenskarakterer er konsekvent et godt stykke over landsgennemsnittet. Det samarbejde, som gennem de sidste 7 år er udviklet mellem Matematik A og International Økonomi B for elever i denne studieretning har bl.a. medført at eleverne præsterer rigtig godt i forbindelse med studieretningsprojektet i 3.g.
- Derudover kan vi se, at de også i forhold til videregående uddannelse i højere grad end deres medstuderende vælger en lang videregående uddannelse. Der er stor variation i deres valg af uddannelsesretning. En del vælger statskundskab andre lægevidenskab eller noget helt tredje. Således søgte en af årets studenter ind på historie og engelsk på Aarhus universitet og en anden søger ind til militæret med henblik på at blive uddannet til jagerpilot.
- På studieretningen er der over en årrække blevet etableret et netværk af store danske virksomheder, der inddrages som cases i undervisningen, og ikke mindst er med til at øge det faglige udbytte af studieretningens studietur til Kina. Her er bl.a. Grundfos, Kopenhagen Fur, Novo Nordisk, COWI og Fl. Smidth nogle af de virksomheder, som er blevet besøgt i flere omgange.
- Der er over en årrække udviklet et samarbejde med Grundfos, der bl.a. indebærer, at eleverne kan få job som ferieaflødere mellem 2. og 3. g for at tjene til studieturen til Kina. Derudover ligger der i aftalen, at eleverne introduceres til virksomheden med henblik på at opnå praksiserfaring, der kan medtages i undervisningen. Grundfos stiller relevante medarbejdere til rådighed alt afhængig af hvilke cases, der arbejdes med i undervisningen. Hvis det f.eks. er EU, så har det været en lobbyist. Hvis vi arbejder med produktivitet, har vi i forlængelse af en rundvisning i produktionen, der i høj grad styres af robotter, talt med en ingeniør, der styrer robotterne, og vi har talt med en økonomichef om udflytningen af ufaglært arbejde til Ungarn. Altid med henblik på at arbejde videre med det i undervisningen.

Bilag 1 Høringssvar samt dispensationsansøgning

Fra 2017 vil vi gerne have science-business udbudt således:

1. Matematik A - Fysik B – International økonomi B

2. Matematik A – Samfundsfag B - International økonomi B

Eleverne i på science-business skal have mindst tre naturvidenskabelige fag. Det ene skal være på mindst B-niveau. I en studieretningsklasse har eleverne samfundsfag C, biologi C og fysik C sammen. Men de kan vælge mellem kemi C, informatik C og naturgeografi C.

Alle deres naturvidenskabelige fag vil sammen med matematik, samfundsfag og international økonomi blive inddraget i innovative projektfællesskaber med videregående uddannelse og erhverv.

Det internationale perspektiv vil spille en stor rolle.

Eller blot formuleret som AB-studieretning:

Matematik A, Samfundsfag B

Matematik A, Fysik B

Med mulighed for det frie valgfag International økonomi B

Eleverne i på science-business skal have mindst tre naturvidenskabelige fag. Det ene skal være på mindst B-niveau. I en studieretningsklasse har eleverne samfundsfag C, biologi C og fysik C sammen. Men de kan vælge mellem kemi C, informatik C og naturgeografi C.

Alle deres naturvidenskabelige fag vil sammen med matematik, samfundsfag og international økonomi blive inddraget i innovative projektfællesskaber med videregående uddannelse og erhverv.

Det internationale perspektiv vil spille en stor rolle.

Eleverne fra de to studieretninger vil kunne gå i samme klasse eller alternativt i parallelklasse.

Nogle vil kunne hæve tysk B til A, andre samfundsfag B til A eller fysik B til A.

Alle vil kunne hæve engelsk B til A.

Vores lokale erhvervsklasse har både science og businessprofil. Det er ganske interessant set i erhvervssammenhæng. Danmark har brug for unge, der kan se naturvidenskab i et internationalt økonomisk perspektiv.

Se endvidere:

- Udtalelse fra vores samarbejdspartnere Grundfos mf. – vedlagt som særskilt dokument.
- Underskrifter fra Udviklingsgruppen for Bjerringbro by – vedlagt som særskilt dokument.

Bilag 2 Sikre et optimalt, lokalt udbud af ungdomsuddannelser i Bjerringbro: Stx og HF

Vi har i øjeblikket et fint stx tilbud til unge i og omkring Bjerringbro. Vi har sikret, at udbuddet har en god brede i forhold til videregående uddannelse og erhverv. Vi har ikke alle mulige eksotiske studieretninger. Vi har tvært imod snævret det ind til færre retninger, så vores elever kan pakkes i 4-5 klasser af forskellig identitet: Naturvidenskab, Science-Business, Samfundsfag og engelsk, Sprog samt Musik.

Vi har 14 klasser á gennemsnitlig 25 elever. Hvis vi indregner forhåndstilkendegivelser i 1.g fordeler de sig således:

1. Ca. 86 Matematik A, Fysik B/Samf B, ke C International økonomi-valgfag. Science-business
2. Ca. 60 Matematik A, Fysik B/A, Kemi B/A Inklusiv en håndfuld med Musik A
3. Ca. 42 Bioteknologi A, Matematik A, Fysik B
4. Ca. 100 Engelsk A-, Samfundsfag B-Matematik B
5. Ca. 68 Engelsk A-2.Sprog B/A-Samf B Inklusiv en håndfuld med musik A

Ved at starte ud med AB-studieretninger og opgradere til AA i 3.g kan elever med beslægtede fag have disse fag sammen indenfor deres klasse i 1.-2- g. Efter det nye lovforslag må vi ikke længere udbyde nr. 1, 4 og 5 (for så vidt de fleste af vores nr. 5 er spansk). Vi taler om 70 % af vores elever.

Det nye lovforslag rammer yderligere skævt fordi:

- Gymnasireformen skærper karakterkravet. 13 % af de elever, der før har kunnet få en lokal gymnasial ungdomsuddannelse kan ikke længere det.
- Gymnasireformen, der giver mulighed for at tage 2-årigt hf direkte efter 9. klasse og med et mindre karakterkrav end 5. Vi har ikke hf på Bjerringbro Gymnasium.
- Spansk begynder er ikke længere ligestillet med fransk begynder.
- AA studieretninger vil favorisere valg og oprettelse af Engelsk A, samfundsfag A med det resultat, at vi får færre elever med sproglig eller naturvidenskabelig studieretning.

Men det kan der sagtens rettes op på, og det koster ikke på kvaliteten. Det er oven i købet mere økonomisk.

Bilag 2 Sikre et optimalt, lokalt udbud af ungdomsuddannelser i Bjerringbro: Stx og HF

Det handler om at anerkende, at små gymnasier må man se på, på en lidt anden måde:

- **Bevidst decentralisering.**

Der skal være et fornuftigt gennemtænkt, tilpas bredt udbud i Bjerringbro. Det har vi altid kæmpet for.

- **Anerkende science-business studieretningerne som lokal styrkeposition, en stx-studieretninger med science og erhvervsprofil. Anerkende den uddannelsesmæssige succes den er for eleverne og for samfundet. Dermed Anerkende 1-2 AB studieretninger evt. med bindinger på hvad der kan løftes til A-niveau i 3. g for den enkelte studieretning.**

- **Anerkende, at en del af de unge, som indtil nu har kunnet få en stx i deres eget lokalområdeunge, fremover skal have mulighed for et toårigt HF direkte efter 9. klasse og på Bjerringbro Gymnasium.**

Så en af vores stx klasser + lidt ekstra bliver til HF med 2 relevante fagpakker.

Vi har haft høring i Region og på institutionerne i området i 2012. Skolens forventninger til at få hf var store, da en stor %-del af vores elever på stx med stor sandsynlighed ville have valgt en hf, hvis der havde været hf på det lokale gymnasium. Afstand betyder meget så længe man er ung.

Elevernes mulighed for (fra 2017) at tage hf efter 9. klasse bliver en udfordring i forhold til vores elevoptag, hvis eleverne i vores område skal rejse til Viborg, Silkeborg eller Randers for at få en hf-fagpakke. Vi vil ansøge igen om at få hf, fordi betingelserne for gymnasial uddannelse er forandrede markant siden vi fik afslag i 2012. Jeg håber meget, at Regionen og Ministeriet også vil vise velvilje i forhold til borgerne i Bjerringbro og opland. Det vil også have andre positive konsekvenser. Flere vil gennemføre en ungdomsuddannelse, fordi frafald bliver til omvalg. Jeg vedhæfter en pressemeddelelse fra byrådspolitikere herunder borgmesteren i Viborg.

Styrkelse af Bjerringbro med HF på Bjerringbro Gymnasium.

*Af Nina Hygum(V) Martin Sanderhof(A), Torsten Nielsen (C) & Niels Dueholm (A) -
Byrådsmedlemmer i Viborg Byråd*

*En ny gymnasiereform er lige på trapperne. Med den får en række almene gymnasier lov til at tilbyde en toårig ungdomsuddannelse, HF, direkte efter 9. classes eksamen.
Det er oplagt, at Bjerringbro Gymnasium bliver et af dem.*

En række politikere i Viborg kommune bakker op om en ansøgning til Region Midtjylland. Det er Regionsrådet, der skal afgøre, om også de vil bakke op om Bjerringbros ønske. Det er således Regionen, der over for Undervisningsministeren kan indstille Bjerringbro Gymnasium til HF.

"Som politikere og borgere ser vi gerne, at Bjerringbro Gymnasium får tilladelse til at øge deres udbud af ungdomsuddannelser. Vi har søgt om det i 2012, men vi blev afvist. I stedet blev der givet endnu en HF bevilling til Viborg by. Nu er der en ny situation. Gymnasiereformen gør det endnu mere meningsfyldt, at netop Bjerringbro Gymnasium udbyder HF"

Bjerringbro Gymnasium udbyder i dag den treårige STX studentereksamen indenfor: Naturvidenskab med matematik, fysik, kemi og bioteknologi. Kunstnerisk retning med musik på højt niveau. Samfundsfaglig retninger med samfundsfag med matematik eller engelsk. Sproglig retning med engelsk, fransk, spansk og tysk

STX giver adgang til alle videregående uddannelser korte som lange. Men fra 2019 stiger adgangskravet til STX. Det kommer til at gælde for de elever, som i dag går i 7. klasse.

HF på Bjerringbro gymnasium vil sikre udvikling og vækst.

Med HF på Bjerringbro Gymnasium vil flere unge fortsat kunne få deres ungdomsuddannelse på deres foretrukne gymnasium, det lokale Bjerringbro Gymnasium. Det mindre gymnasium skaber gode relationer mellem eleverne, personalet og ledelsen, hvilket sikrer et stærkt ungdoms og uddannelsesmiljø.

Nye HF-fagpakker vil smidigt kunne indgå i gymnasiets udbud. Den toårige uddannelse til HF-eksamen vil få en ny og klar profil ved at målrette uddannelsen mod erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. I uddannelsen indgår projekt- og praktikperioder, hvor praktikforløbet vil kunne afvikles på lokale uddannelsesinstitutioner, offentlige og private arbejdspladser, i organisationer mv. i Bjerringbro.

Gymnasiet samarbejder i dag med by og kommune om udvikling af Bjerringbro. Der arbejdes med udgangspunkt i en stærk og sammenhængende tråd i børne-, unge- og uddannelsesmiljø. Et netværkssamarbejde, som er med til at skabe trivsel, mindre frafald og gode faglige resultater.

Derfor vil styrkelse af Bjerringbro Gymnasium med HF være et særdeles positive udviklingstiltag for skolen, byen og oplandet omkring Bjerringbro.

Bjerringbro er parat

Bjerringbro Gymnasium har både i sin ledelse og lærerstab personale, som har erfaring med HF-uddannelsen og gymnasiet har undervisere, som har stor erfaring i samarbejde med erhvervslivet. Gymnasiet har i de seneste år indledt et unikt netværkssamarbejde mellem ungdomsuddannelse, videregående uddannelse og erhverv. Det lokale gymnasium er således toptunet til opgaven.

Bilag 2 Sikre et optimalt, lokalt udbud af ungdomsuddannelser i Bjerringbro: Stx og HF

- **Anerkende, at der skal en overgangsordning til i forhold til 2. fremmedsprog.**

Grundskolerne i vores område er ikke store nok til at oprette valghold med fransk men de udbyder det. Derfor kan man også tvivle på om der kan oprettes spansk 5.-9. klasse. Der vil under alle omstændigheder gå en årrække før det er afprøvet og evt. på plads.

Da tysk A i forvejen er et presset fag, som med den nye lov bliver endnu mindre sandsynligt, så kunne man jo overveje, at hold hånden over spansk og fransk. I vores område er det ikke en god ide at presse eleverne ud i 5 A-fag. HTX kan nøjes med 3 A-fag. Så fire A-fag på stx med tid til fordybelse må vel være tilstrækkeligt til en lang videregående uddannelse.

Ønsket er derfor: I en overgangsperiode på fem år må der oprettes en sproglig studieretning med EN, SP, Sa og med den tilføjelse, at eleverne skal vælge mellem tysk C og naturvidenskab B i 2.g. Dette vil medføre gode muligheder for samlæsning og dermed bedre mulighed for at flere kan få opfyldt deres studieretningsønske indenfor en økonomisk ansvarlig skoledrift.

Der bør tilsvarende ses på overgangsordninger for spansk og fransk studieretninger med MA, Fy, Ke. Det fremmer valget af Fysik / Kemi på A-niveau, at eleverne kan stoppe med spansk og fransk efter 2. g. Evt. kunne man måske lade dem slippe med B* niveau, hvor man har mundtlig fransk / spansk i 3 år, men mindre skriftligt arbejde.

Bilag 3 Sikre varieret stx-udbud ved fornuftig samlæsning af niveauer

Jeg havde oprindeligt forestillet mig, at forligskredsen ville lade skoler af en vis størrelse (fx under 430 elever) udbyde nogle få af de 18 stx-studieretninger som AB-studieretninger.

Den konstruktion baner vejen for FYSIK A, KEMI A, MUSIK A og TYSK A hos os. Det er også en økonomisikring.

Vores udbud kunne se ud som følger. Tal i parentes er ca. tal for Bjerringbro 1.g 2016

<p>MA-Fy-Ke Science (14)</p> <p>Løft Fy / Ke til A og evt. bi C til B <u>eller</u></p> <p>Løft bi C til B og sprogfag fx tysk til A <u>eller</u></p> <p>Vælg: informatik / ng <u>på tværs af klasser</u></p> <p>MA-Fy (IØ) Science-business 1 (12)</p> <p>Løft Fy / En / Ty / SP / FR til A <u>og</u></p> <p>Vælg: informatik / ng / ke <u>på tværs af klasser</u></p> <p>MA-BT-Fy Bioteknologi (10)</p> <p>Sv.t. BBB i naturvidenskab? Hvis ikke, så:</p> <p>Løft Fy / Ke til A <u>eller</u></p> <p>Vælg: informatik / ng <u>på tværs af klasser</u></p> <p>Eleverne i alle disse studieretninger er optaget af naturvidenskab.</p> <p>Hvis studieretningerne skal kunne samlæses, så skal niveauerne kunne samlæses:</p> <p>Kemi på c og b kan samlæses i 1.g</p> <p>Biologi i biotek og biologi C kan samlæses hele 1.g</p>	<p>EN-Sa Samfund og kultur (36)</p> <p>Løft Sa /Ty / SP / FR til A <u>og</u></p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke <u>på tværs af klasser</u></p> <p>MA-Sa (IØ) Science-business 2 (26)</p> <p>Løft Sa / En / Ty / SP / FR til A <u>og</u></p> <p>Vælg: informatik / ng / ke <u>på tværs af klasser og</u></p> <p>Løft fy / bi / ke / ng til B</p> <p>Fysik C / B er fortsat et særligt bærende fag</p> <p>Eleverne her er optaget af samfundsfag:</p> <p>Hovedparten vil vælge at løfte samfundsfag til A-niveau. Men der er også elever, der opdager, at de ikke kan klare 5 A fag, og hvis de har spansk begynder eller fransk begynder, så kan de ikke stå af disse fag på B-niveau.</p> <p>AB bliver til AA på en god måde.</p> <p>Eleverne i disse studieretninger er optaget af den samfundsfaglige retning. Men nogle fatter interesse for at hæve tysk til A og det gør, at vi kan oprette tysk A. Der har aldrig været, og der vil næppe komme nok elever til tysk A ellers.</p> <p>For at sikre andre fag end samfundsfag må vi kunne samlæse Sa B og SA A i en klasse til og med 2. g i de fleste af timerne.</p> <p>Der kan så være ekstra aktiviteter i 2. g for de som skal fortsætte på A-niveauet.</p>
--	---

Bilag 3 Sikre varieret stx-udbud ved fornuftig samlæsning af niveauer - fortsat

<p>MU-MA Musik og science (5)</p> <p>Skal løfte fy C til B</p> <p>Kan samlæses med andre naturvidenskabelige retninger</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p>	<p>EN-TY-Sa (3) Sprog og kultur</p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p> <p>Løft bi / fy / ke / ng til B</p>
<p>MU-EN Musik og kultur (6)</p> <p>Kan samlæses med sproglige studieretninger.</p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p> <p>Løft bi / fy / ke / ng til B</p> <p>Elever på de to musik-studieretninger skal kunne gå i to forskellige klasser men have musik sammen.</p> <p>I 2. g bør vi have mulighed for at undervise Musik A og B-niveau sammen i de fleste timer. Så er der mulighed for samspil og kor. Sådan et hold ville kunne bestå af ca. 16 elever.</p>	<p>EN-FR-Sa (8)</p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p> <p>Løft bi / fy / ke / ng til B</p> <p>EN-SP-ty C (0) supersprog</p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p> <p>Løft bi / fy / ke / ng til B</p> <p>EN-SP-Sa (9) ikke tilladt efter reformen</p> <p>Matematik B er obligatorisk</p> <p>Vælg: informatik / ng / ke på tværs af klasser</p> <p>Løft bi / fy / ke / ng til B</p>

Vi kan hverken have klassestørrelser på 5 eller 36. Vi er nød til at placere forskellige beslægtede studieretninger sammen i en klasse.

På universiteterne kan man godt samlæse fag fx atomfysik på 1. del upåagtet at nogle slutter som bachelorer og andre tager en kandidatgrad.

Så mon ikke også det er forsvarligt, at fx elever med MA-MU har fysik sammen med MA-Fy-Ke elever i 1.g i deres egen klasse? Hvis Musikeleven vælger at hæve fysik C til B i 2.g må de nemlig godt komme tilbage på deres klasses hold. Så hvorfor smide dem ud i ¼ år i 1.g. Det bliver alt for dyrt. Det forhindrer at vi kan oprette et rimeligt antal forskellige studieretninger.

I praksis kan man blot følge undervisningen på det højere niveau og så stå af til eksamen. Evt. tilføres holdet ekstra ressource til få timer med niveau-udbygning.

Vi er 11 mindre gymnasier, der er gået sammen om et høringsbrev om samlæsning af AA-niveauer. Det er sendt særskilt.

Om vi har AA eller AB så er samlæsning påkrævet og meningsgivende sund fornuft. AA kræver mere fleksibilitet i forhold til samlæsning.

Bilag 4 Sikre at 2. fremmedsprog ud over tysk B fortsat eksisterer

Sikre mulighed for fortsat at kunne oprette tysk A som studieretnings- eller valgfag.

Efter en gennemgang af tilslutning til tysk A over de seneste mange årgange har jeg erfaret, at tysk A kun kan oprettes, fordi det trækker elever fra flere forskellige studieretninger. Eleverne vælger faget på A-niveau, når de har fået et indgående kendskab til det gennem undervisningen på Bjerringbro Gymnasium.

Der er typisk kun 2-4 der ønsker sig tysk A studieretningen ved valget i grundforløbet. Men når vi når til 2. g er der mange flere, der vælger det, og vi kan godt komme op på holdstørrelser på 10-14 stykker. Det er ligeså mange som på de større gymnasier. Dem der er 3 gange større end os.

Erhvervslivet i vores område taler meget om at der er brug for folk med gode sprogkunderskaber, og det vil vi gerne understøtte. Men det kræver at vi må lade 1-2 studieretningerne starte som AB-studieretninger, som så selvfølgelig bliver til AA i 3.g. Det kunne fx være vores science-business retning.

Sikre, at verdenssproget spansk overlever reformen.

Det er kunstigt, at man ikke længere må have spansk begynder A som studieretningsfag i kombination med engelsk A og samfundsfag B. Det er den eneste rigtige sproglige studieretning, som vi har kunnet opnå tilslutning til. Det samme gælder på mange andre skoler.

Det er tilmed en meget meningsfyldt studieretning med rig mulighed for at arbejde med internationalisering.

Det kommer til at svække den sproglige profil i gymnasiet at den udgår. De unge vil fortsat vælge BG, men de tvinges over i deres 2. prioritet nemlig samfundsfag og engelsk. Og det er jo egentlig ikke det der er brug for.

I det hele taget kan spansk komme til at lide en krank skæbne. For der kommer jo til at gå en rum tid inden eleverne har spansk med sig fra grundskolerne. Det betyder, at en del elever har spansk begynder som det 5. A-fag. I vores område er det meget uheldigt, at så mange elever tvinges til at have 5 A-fag. Vi har mange elever fra uddannelsesfremmede hjem, og det gør deres 3.g forløb svært, at de har så meget skriftligt arbejde i forbindelse med 5 fag på A-niveau.

Jeg vil foreslå en overgangsordning som forklaret tidligere.

Bilag 5 Sikre varieret, lokalt udbud inden for it og naturvidenskab**Bioteknologi i stx på BG**

Bjerringbro Gymnasium har gennem en årrække satset på at udvikle en stærk bioteknologi-studieretning. Det er lykkedes! Nedenfor ses resultater fra den nationale skriftlige eksamen i bioteknologi A, sommer 2015 og det er gået ligeså godt for os i 2016:

Landsplan stx: 6,4 (1718 elever)

Bjerringbro Gymnasium, stx: 7,4 (14 elever)

Landsplan htx: 5,2 (535 elever)

Vores elever lå et karakterpoint over landsgennemsnittet og to karakterer over deres kammerater på htx. Derfor er det også undergravende for Bjerringbro Gymnasiums virksomhed, at Ungdommens Uddannelsesvejledning siger til eleverne, at hvis de vil noget med naturvidenskab og ikke bryder sig om dansk og historie, så skal de vælge htx i Viborg.

Bioteknologi-studieretningen er et af flagskibene i stx. Bioteknologi skal kunne profileres tydeligt, og det skal anerkendes og respekteres, at denne studieretning er et flagskib for stx i Bjerringbro.

Hf med naturvidenskab

UU Viborg lægger navn til følgende retoriske spørgsmål i Midtjyllands Avis: "Hvis du ikke gider at gå tre år i gymnasiet, kan du så blive sygeplejerske alligevel?" Det skulle man så kunne få svar på i Bjerringbro d. 14. september 2016 på en messe, som arrangeres af UU.

Vi vil gerne levere varen her i Bjerringbro.

Med de nyeste politiske vinde må det være naturligt, at unge i vores område, lokalt kan få en toårig ungdomsuddannelse, HF inden for naturvidenskab og sundhed her hos os på Bjerringbro Gymnasium.

Ét naturvidenskabeligt fag eller It på C-niveau og på tværs af klasser vil skabe målretning.

Det er vigtigt, at sikre, at eleverne kan få de naturvidenskabelige fag, som de har brug for i deres videre uddannelse. Derfor ønsker vi os, at eleverne har mulighed for at træffe et valg i forhold til ét af de naturvidenskabelige fag på C niveau. Som det er nu vælger skolens rektor.

Det betyder, at de fleste hos os i 2. g kan vælge mellem informatik, kemi og naturgeografi. Dermed øges også deres valgfrihed i forhold til hvilke fag de kan løfte til B-niveau. Flere får mulighed for at vælge adgangsgivende fag med mindre behov for supplerende til følge. Kravet er så, at dette fag må læses på tværs af klasser.

Bilag 5 Sikre varieret, lokalt udbud inden for it og naturvidenskab - fortsat

Gymnasiet kan tilbyde tompladsordning for gamle elever der skal løfte nat-fag til B eller A-niveau.

En del elever bliver i byen et år efter de er blevet studenter. De arbejder for at tjene penge til videre studier eller udenlandsrejse. Gymnasiet kunne evt. udbyde tompladsordninger i kemi B/A og fysik B/A til alles fordel.

HØRINGSSVAR

Dato

22. september 2016

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

CAMPUS Køge
Lyngvej
4600 Køge

www.campus-koege.dk

Tlf. 29 31 76 80

Kontakt:

Fie Illum Jessen

Tlf. +45 29 31 76 80

Mail fie.illum.jessen@koege.dk

CAMPUS Køge fremsender hermed fælles høringssvar

CAMPUS Køge vil med nærværende høringssvar byde udviklingen på gymnasieområdet velkommen og understrege, at det er positivt, at campus-dannelse og dermed synergi på tværs af en række uddannelsesinstitutioner tænkes ind som en del af loven.

Med ønsket om at imødekomme dele af lovforslaget, har CAMPUS Køge nedsat arbejdsgrupper, der vil arbejde med;

- Samlæsning på udvalgte fag tværs af gymnasieretninger STX, HHX og HTX.
- Samarbejde om EUX, herunder muligheden for at sammensætte klasser på tværs af uddannelsesretningerne i CAMPUS Køge.

Med henvisning til KORAs evaluering af campusdannelser i Danmark fra 2016, ønsker CAMPUS Køge at understrege, at campus er en investering og at der er omkostninger forbundet med at indfri de langsigtede gevinster ved samarbejdet. Det gælder for flere af samarbejdskonstellationer fra fælles kompetenceudvikling til integration af lærer- og ungdomskulturer på tværs af campus. Campus indstiller således, at midlerne til campusdannelser fremrykkes med henblik på at nedbryde barrierer for, at campusser i Danmark opnår deres formål og potentiale.

Skulle ministeriet have interesse i at afprøve koncepter i campus sammenhænge, stiller CAMPUS Køge sig til rådighed for dialog og samarbejde.

På vegne af CAMPUS Køge,

Tom Christensen

Formand for CAMPUS Køge projektgruppen
Direktør Køge Handelsskole

Bjarne Andersen

Sekretær for CAMPUS Køge
Arbejdsmarkedschef, Køge Kommune

Michaela Hjorth Bønnelykke

Fra: Pia Nymann Pedersen <pp@campusvejle.dk>
Sendt: 22. september 2016 19:43
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Sprog og HF

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 16/09939-115
DocumentIsArchived: -1

Angående hf og sprog

Med max. 125 valgtimer levnes der ikke plads til et 2. fremmedsprog i det nye hf. Erhvervsakademierne, som hf-uddannelsen bl.a. skal rettes imod, fokuserer meget på internationalisering, og mange af uddannelserne, fx. serviceøkonom er uddannelser, hvor sprogkompetencer naturligt kan være en stor fordel. Kan der virkelig ikke åbnes op for muligheden for at opnå sprogkompetencer, der går ud over engelsk B?

Venlig hilsen

Pia Pedersen
HF & VUC Vejle
Campus Vejle

Vi har i Dansk Lærereforeningens sektion for stx og hf kommentarer til to forhold i lovtæksten

[A: Forholdet mellem ny "undervisningstid" og "for dybelsestid"](#)

[B: Forholdet mellem faglighed og fagligt samspil og studieretningsprojektet](#)

A: Forholdet mellem ny "undervisningstid" og "for dybelsestid"

I den aktuelle bekendtgørelse skelnes mellem "uddannelsesstid" og "elevernes forberedelse"/"elevtiden". I den nye lovtækt sker noget sprogligt og begrebsmæssigt som ikke virker hensigtsmæssigt.

Den aktuelle bekendtgørelse (stx) lyder:

§ 6. Uddannelsesstiden omfatter den samlede lærerstyret elevaktivitet, dvs. den tid, eleverne deltager i forskellige former for lærerstyret undervisning og i øvrige aktiviteter, som er organiseret af skolen til realisering af uddannelsens formål, herunder faglig og metodisk vejledning, jf. § 48, stk. 1.

Stk. 2. Elevernes forberedelse til undervisningen, det skriftlige arbejde, de officielle prøver til eksamen, uddannelses- og erhvervsvejledning, jf. § 48, stk. 2, tilbud til elever med særlige behov og frivillig undervisning, jf. § 43, og tilbud til elever med særlige talenter og studiekredse, jf. § 44, er ikke omfattet af uddannelsesstiden.

Forslaget til fremtidig tekst lyder (citater her og nedenfor fra Udkast til Hovedforslag):

§19 Undervisningstiden i uddannelserne omfatter den samlede lærerstyret elevaktivitet, dvs. den tid, eleverne deltager i forskellige former for lærerstyret undervisning og i øvrige aktiviteter, som er organiseret af institutionen til realisering af uddannelsens formål og de faglige mål i fagene m.v., herunder faglig og metodisk vejledning, interne prøver og evalueringer, fællestimer og andre tværgående undervisningsaktiviteter i overensstemmelse med uddannelsens formål.

Stk. 2. Omfanget af elevernes selvstændige skriftlige arbejde opgøres i for dybelsestid. Institutionens leder kan stille krav om elevernes tilstedeværelse ved afvikling af for dybelsestid, således at den bedst muligt kan understøtte de i stk. 1 nævnte aktiviteter.

Vi har følgende kommentarer:

- Ændringen indfører et nyt begreb "undervisningstid" der defineres som lærerstyret aktivitet. Det er begrebsmæssigt ikke helt klart. Undervisning kan være lærerstyret, men den kan også være rammesat så elevernes selvstændige arbejde er i centrum fx for at sikre en progression fra elev til student. Altså en situation hvor lærerne ikke styrer, men selvfølgelig organiserer og rammesætter. **Hvorfor ikke kalde det "lærerorganiseret" aktivitet hvis det skal være definitionen på undervisningstid?**

Det øjeblik man bruger ordet undervisning og definerer den som man kommer til at gøre her, kan det virke reducerende på de variationsmuligheder lærerne har i undervisningen. "Begrebet "Lærerstyring" kan fx tolkes inden for spørgsmålet om vidensformer og arbejdsformer som enhver god undervisning varierer ifølge Steen Beck & Birgitte Gottliebs Læringscirkel (jf. Beck & Gottlieb: "Elev/student. En teoretisk og empirisk undersøgelse af begrebet studiekompetence", 2002). For at undgå at forvirre begreberne, vil vi gerne foreslå "lærerorganiseret" undervisning."

- "for dybelsestid" erstatter i den nye lovtækt elevernes forberedelse og defineres som elevernes "selvstændige skriftlige arbejde". Det forekommer ikke klart. For dybelse konstrueres sprogligt som noget eleverne laver selvstændigt og skriftligt, mens man altså i undervisningstiden styres af læreren? Hvorfor indføre sådan en forskel? Den kan risikere at blive ufruktbar, ligesom adskillelsen af elevtid og uddannelsesstid var det. For fx for dybelse er noget vi søger både i undervisningen og uden for undervisningen. Det er en arbejdsmåde der ikke er forbeholdt tiden uden for skolen og i det skriftlige.

Da man indførte begrebet elevtid medførte det en u hensigtsmæssigt adskillelse af det skriftlige og det mundtlige arbejde. Hvilke konsekvenser vil denne adskillelse af lærerstyret undervisning fra selvstændig for dybelse i det skriftlige få?

Vi foreslår at man undgår at adskille undervisning og for dybelse, at man sprogligt medtænker at selvstændighed udvikles i undervisningen som læreren organiserer/rammesætter, og vi appellerer til at der gøres et forsøg på at løse problemet ved at indføre andre begreber. Hvorfor ikke bruge ordet "studietid" fra rammeforsøgene?

Vi er opmærksomme på at man i kommentarerne til lovforslaget (s 40 og citeret nedenfor) forsøger at opløse den skelnen som indføres. Man kan spørge: hvorfor indføre en skelnen mellem undervisning og for dybelse når

man i samme stund prøver at neutralisere den og i forklaringerne føler sig nødsaget til at argumentere for at sammenhæng og progression mod elevernes selvstændighed skal sikres. Vi oplever at man i ministeriet godt ved at den etablerede skelen kan virke kontra-produktiv, vi er sikre på at man har overvejet andre modeller, men er de fundne virkelig det eneste mulige?

S 40 i lovudkastet: Med fordybelsestiden lægges der op til, at den daglige undervisning og elevernes skriftlige arbejde tænkes bedre sammen, end det er tilfældet i dag. Det vil skabe mulighed for mere dynamiske arbejdsformer, hvor undervisning, vejledning og selvstændigt arbejde kan varieres bedre i løbet af skoledagen.

Udgangspunktet er, at eleven ikke skal være på institutionen i fordybelsestiden, men en del af fordybelsestiden kan dog afvikles på institutionen. Det vil være op til den enkelte institution at fastlægge præcist, hvordan fordybelsestiden afvikles, herunder om noget af fordybelsestiden skal skemalægges og foregå på institutionen. Institutionen skal i den forbindelse tage hensyn til elevens forskellige be-hov for vejledning og støtte i forbindelse med det faglige arbejde.

Behovet for støtte og tilstedeværelsen af en lærer vil variere over de tre år og typisk være størst på første år, hvor eleverne skal blive fortrolige med kravene i gymnasiet. Tilrettelæggelse af tiden skal have et overordnet fokus på, at eleven udvikler sig fra elev til studerende og opnår evnen til at arbejde selvstændigt med fagenes stofområder.

B: Forholdet mellem faglighed og fagligt samspil og studieretningsprojektet

Hvad angår fagligt samspil og SRP appellerer vi til at bekendtgørelsen bliver mere klar. Det er ikke nemt i dagligdagen på skolerne at organisere fagligt samspil bl.a af helt elementære skematekniske grunde, og hvis man etablerer en modsætning mellem faglighed og tværfaglighed så vil fagene kunne argumentere for at holde sig for sig selv. Kunne bekendtgørelsen ikke lave en klar rammesætning?

Det kan fx undre at det er det videnskabsteoretiske som er overlevet fra AT og har fået tildelt et timetal, mens det tværfaglige samarbejde om undersøgelsen af komplekse problemstillinger ikke er rammesat med timer. Den problembaserede undersøgelse af sager fungerede i AT, mens det videnskabsteoretiske ofte blev nogle for sagen uvedkommende tilføjelser med ord eleverne ikke selv forstod. Optoningen af det videnskabsteoretiske virker ikke hensigtsmæssig så længe det flerfaglige og sammenknytningen mellem fag og fagligt samspil nedtones.

Vi kan bifalde at det skriftlige arbejde nu er knyttet eksplicit til de flerfaglige forløb, men hvorfor så tillade at elevernes kan skrive enkeltfaglig SRP og det alene med faglæreren som den der giver tilsagn?

Den nye lovtekst lyder:

§ 30. I uddannelsen til almen studentereksamen skal der løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til arbejdet med et studieretningsprojekt på tredje år. Som en del af disse forløb skal der indgå arbejde med basal videnskabsteori og faglig metode. Der stilles i læreplanerne krav om, at eleverne skal behandle komplekse problemstillinger i såvel de enkelte fag som i samspillet mellem fagene og lære at foretage faglige metodeovervejelser. Der skal i det samlede gymnasieforløb afsættes fordybelsestid til selvstændigt skriftligt arbejde i forbindelse med samspil mellem fag. Fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer prioriteres i arbejdet, der leder frem imod studieretningsprojektet.

Hvis man læser kommentarerne til lovforslaget (citeret nedenfor i kursiv) bliver spørgsmålet ikke nødvendigvis klargjort.

Det forklares at studieretningsprojektet styrkes på grund af "prioritering af fagligt samspil" og træning af de skriftlige kompetencer. Men samtidig bemærkes at der er "fokus på fagligheden i de enkelte fag" og studieretningsprojektet kan skrives enkeltfagligt.

Vi anbefaler at dette dilemma overskrides så det ikke er lærerne og skolerne der skal overkomme det. Det kan fx ske ved at man præciserer hvordan de flerfaglige forløb skal rammesættes, fx hvordan de knyttes op på flerfaglige forløb der leder op til elevernes undersøgelse af problemstillinger på tværs af fagene i de større skriftlige opgaver DHO og SRO.

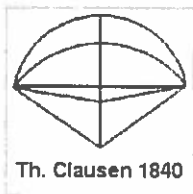
s. 51 Undervisningen i de treårige gymnasiale ungdomsuddannelser vil generelt skulle tilrettelægges sådan, at der er fokus på fagligheden i de enkelte fag, og at der samtidig indgår tværfaglige elementer og forløb i det omfang, det er relevant. Eleven skal således arbejde med at tilegne sig viden, kundskaber og kompetencer både i det enkelte fag og i flerfaglige forløb.

s. 52 I uddannelsen til almen studentereksamen vil studieretningsprojektet blive styrket, bl.a. ved at prioritere fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer. Der vil som nævnt løbende i

uddannelsen skulle indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til studieretningsprojektet. Som en del af disse forløb vil der skulle indgå basal videnskabsteori og faglig metode.

(...)

Studieretningsprojektet vil som hovedregel skulle skrives i to fag, men det vil ikke være udelukket at skrive i ét fag, hvis læreren vurderer, at det valgte emne egner sig bedst til et étfagligt projekt.

DANSK MATEMATISK FORENING

www.mathematics.dk

22. september 2016

UDTALELSE VEDRØRENDE

Forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Dansk Matematisk Forening støtter betænkningerne på at øge de faglige kompetencer i matematik i de gymnasiale uddannelser.

Der er imidlertid i matematik-kredse en meget udbredt bekymring over at man i forslaget samtidig sænker kravene til lærernes kompetencer. Matematik er ikke kun et færdighedsfag, men også et dannelsesfag med en meget bred berøringsflade til de andre naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige fag, til samfund, kultur og udvikling generelt. Lærerne bør besidde en bred vifte af kompetencer, som bedst opnås gennem en kandidat-uddannelse på et universitet.

Dansk Matematisk Forening er specielt bekymret over Paragraf 56 stk.2 og stk.4:

Stk. 2. Det faglige niveau kan inden for de tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, matematiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomisk orienterede fag desuden erhverves ved en professionsbacheloruddannelse eller tilsvarende i kombination med relevant videre- og efteruddannelse eller efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse.

Stk. 4. I de enkelte undervisningsfag skal læreren have et fagligt niveau, der mindst svarer til et uddannelsesforløb, der er gennemført på en videregående uddannelsesinstitution og af et omfang på 90 ECTS-point.

Vi foreslår at ordene "matematiske, naturvidenskabelige" udelades i Stk.2, og at Stk.4 bevares i sin nuværende formulering, i hvert fald hvad angår faget matematik:

Stk. 4 (Paragraf 29, nuværende formulering). I de enkelte undervisningsfag skal læreren have et fagligt niveau, der mindst svarer til et uddannelsesforløb, der er gennemført på et universitet eller en tilsvarende institution og af et omfang på 90 ECTS-point.

Venlig hilsen

Bjarne Toft, Cand.scient. (Aarhus), Ph.D. (London)
Afgående formand for Dansk Matematisk Forening

17. juni 2016

Til ministeren for børn, undervisning og ligestilling samt de uddannelsespolitiske ordførere.

I forligsteksten til gymnasieformen, som blev offentliggjort d. 3. juni 2016, fremgår det, at i naturvidenskabelig faggruppe på HF (NF) bliver de enkelte medgående fag (biologi, geografi og kemi) udtræksfag til eksamen fremfor den nuværende ordning. Denne løsning er vi imod.

I den eksisterende model laver eleverne en tværfaglig opgave, som indgår til deres mundtlige eksamen sammen med et eksperiment eller en praktisk undersøgelse i et enkelt fag, som de trækker til eksamen. Denne eksamen har fundet en form, som giver mange spændende temaer til evalueringsopgaverne, og som passer godt til målgruppen af elever på HF-uddannelsen.

Det må formodes at faget stadig er tiltænkt som et fællesfag med den værdi, fællesfagligheden har med tydeliggørelsen af fagenes indbyrdes afhængighed. Fællesfagligheden viser netop at NF er et stærkt anvendelsesorienteret, hvor de emner, der arbejdes med kan sættes i relation til elevernes hverdag. Vi er meget bekymrede for, at fællesfagligheden forsvinder med den foreslåede eksamensform, da undervisningen i højere vil have fokus mod en enkeltfaglig eksamen.

Ved at eleverne fremover kun skal eksamineres i det ene af de tre fag, smadrer man intensionen med såvel fællesfagligheden og evalueringsopgaven som hele fagets identitet. Det bliver dermed endnu vanskeligere for eleverne at gå til eksamen, da de vil få meget svært ved at adskille fagene med deres særegne identitet og få det til at fungere til en enkeltfaglig eksamen.

De faglige foreninger i biologi, kemi og geografi opfordrer derfor på det kraftigste, at eksamensformen til NF genovervejes, således at det fællesfaglige element atter får plads til eksamen og dermed en naturlig plads i den daglige undervisning.

Venlig hilsen

Christian Rix, Foreningen af Danske Biologer

Birgit Justesen, Geografilærerforeningen

Johanne Jensen, Kemilærerforeningen

Høring – Gymnasielov [de faglige foreninger i naturvidenskab og matematik]

Til Politikerne bag forliget "Styrkede gymnasier".

Vedrørende § 21 stk. 5 som fastslår, at den afsluttende prøve i naturvidenskab skal være intern og medtællende på eksamensbeviset.

I de naturvidenskabelige foreningers bestyrelser synes vi ikke, at det er en god idé, at gøre en intern prøve medtællende, så tidligt i forløbet. Vi mener, at det her ikke er klart, hvad der testes, om det er elevernes kunnen fra grundskolen, eller om det er kompetencer, som eleverne har lært i grundforløbet. Dette kompliceres yderligere ved at de naturvidenskabelige fag i folkeskolen ikke har skriftlig dimension, hvorfor elevernes møde med naturvidenskab i gymnasiet skal starte med at indføre dette. En medtællende prøve vil derfor kunne være med til at øge den sociale ulighed mellem elever med forældre med og uden uddannelsesmæssig baggrund.

Vi foreslår, at proven i naturvidenskabeligt grundforløb ikke skal være medtællende, men kun stå på eksamensbeviset.

Vedrørende § 21 stk. 5 som siger, at der i grundforløbet skal foretages en skriftlig screening i faget matematik med henblik på at afdække elevens faglige niveau.

I de naturvidenskabelige foreningers bestyrelser synes vi, at det kan være en god idé, hvis denne prøve stilles centralt, så der kan udmeldes kernepensum, som de naturvidenskabelige fag kan anvende i grundforløbet. Faglige hovedområder, som vil støtte de naturvidenskabelige fag i grundforløbet er løsning af simple ligninger, samt behandling af lineære funktioner.

Vi foreslår, at matematikscreeningen i grundforløbet gøres til en centralt fastsat prøve med fast kernepensum, så de naturvidenskabelige fag kan støtte sig til dette.

Vedrørende § 27 stk. 10 som siger at valgfag med mindst 10 elever skal oprettes.

I de naturvidenskabelige foreningers bestyrelser er vi enige i, at dette kriterie er godt på store skoler med mange elever. Men der bør være en lavere grænse for skoler med færre elever, da vi ellers fortsat vil komme til at se faglig supplerings, som så i nogen grad kan være betinget af forældres bopæl i f.eks. mindre byer med små skoler.

Vi foreslår, at eleverne får retskrav på oprettelsen af valghold, hvis der er mindst 7 tilmeldte elever, hvis skolerne har 400 elever eller derunder.

Med venlig hilsen

Geografilærerforeningen
Formand Birgit S Justesen

Foreningen af danske biologer
Formand Christian Rix

Kemilærerforeningen
Formand Johanne Jensen

Matematiklærerforeningen
Formand Morten Olesen

Fysiklærerforeningen
Formand Frank Borum

**Til Ministeren for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby
samt Folketingets Undervisningsudvalg**

De faglige foreninger for de naturvidenskabelige fag ser positivt på det gymnasiereform-forslag, *Fra elev til studerende*, som Regeringen har lagt frem.

Set med vores øjne indeholder reformforslaget gode nyheder for naturvidenskaben. Det er meget positivt og vigtigt for de kommende gymnasieelever, at der lægges op til, at man i stx atter skal have alle fire naturvidenskabelige fag på C-niveau. Netop ved at eleverne, ud over NV, også stifter bekendtskab med alle de fire naturvidenskabelige fag, opnår de den bredere og vigtigere indsigt, der er nødvendig for ikke mindst deres senere videregående studie- og erhvervsvalg. Samtidig betyder indsigt i alle fire fag en styrkelse af deres naturvidenskabelige dannelse.

De seneste ugers mediedækkede diskussion af dannelsesbegrebet har stort set ikke indeholdt de naturvidenskabelige fag, hvilket efter vores mening kan undre, da det naturvidenskabelige område i høj grad *er* almindannende. Vi finder det vigtigt at kunne navigere i de oplysninger som stort set dagligt når frem til os gennem medier eller personlige erfaringer.

Derfor er det vigtigt at beholde *alle* de naturvidenskabelige fag på C-niveau, og ikke bare plukke i buketten, for hvis det bliver tilfældet, så tabes sammenhæng og synergi, og dermed den almindannende indsigt, som er rigtig vigtig, når de studerende på et senere tidspunkt skal vælge uddannelsesretning.

Vedrørende timetallet til området, så skal et C-niveau være et C-niveau, også når det gælder naturvidenskab. Vi finder det uheldigt, at de naturvidenskabelige fag på C-niveau skal afgive timer til NV. Grundforløbet vil i det fremlagte forslag blive noget presset, og skal derfor i stor grad bruges på at forberede eleverne til den afsluttende prøve, som ifølge forslaget nu skal give en medtællende karakter. I vores verden er det ikke nogen god idé. De naturvidenskabelige fag i folkeskolen har ikke nogen skriftlig dimension, men netop det skriftlige arbejde i NV er en del af bedømmelsen. Det er en dårlig idé, for så bliver ideen med forløbet væk, og det kommer ikke til at styrke de naturvidenskabelige fag! Socialt virker det skævt, og er bestemt ikke med til at befordre mønsterbrydning, tværtimod, her får mønsterbryderne den første mulighed for et nederlag, for hvad er det vi bedømmer?

Vores ønsker til jer som besluttende politikere er:

- Pluk ikke i fagene, det ødelægger synergien
- Giv de naturvidenskabelige fag på C-niveau lige så mange timer som alle andre C-niveau fag og find de ekstra timer, hvis I ønsker et NV modul
- Lad ikke NV-karakteren være medtællende, det er ikke hverken fagligt eller socialt retfærdigt.

God forhandlingslyst!

Med venlig hilsen de faglige foreninger i naturvidenskab

Fysiklærerforeningen
Frank Lisberg Borum

Kemilærerforeningen
Johanne Jensen

Foreningen af Dansk Biologer
Christian Rix

Geografilærerforeningen
Birgit Sandermann Justesen

Høringssvar til Undervisningsministeriet om ny lov for de gymnasiale uddannelser.

DGI ønsker at benytte muligheden for at afgive høringssvar om ny lov for de gymnasiale uddannelser og særligt for så vidt angår idrætsundervisningen på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen ønsker at styrke danskernes deltagelse i idrætsliv. Regeringen deler DIF's og DGI's fælles "*Vision 25-50-75*" for dansk idræt. Målet er, at 50 pct. af danskerne er medlem af en idrætsforening i 2025, og 75 pct. af befolkningen er fysisk aktive.

For at indfri regeringens, DIF's og DGI's ambitiøse målsætning om, at halvdelen af befolkningen skal være medlem af en idrætsforening og at 75 % skal være fysisk aktive i 2025, er der behov for, at samfundet medtænker idræt og motion på alle områder og det gælder i særdeleshed også på uddannelsesområdet og de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Derfor er det glædeligt for DGI, at der er lagt op til en formalisering af idræt på C-niveau i det almene gymnasium, sådan at der indføres eksamen i idræt. En sådan formalisering af Idræt C vil højne status af faget og særligt over for de elever, som ikke har idrætten som en naturlig del af deres fritidsliv.

Imidlertid finder DGI det u hensigtsmæssigt, at der lægges op til at nedlægge idræt på B-niveau som studieretningsfag på STX og HHX, hvor faget traditionelt har været placeret og haft bred tilslutning. Endvidere, at idræt på HF ikke længere gøres obligatorisk.

Hvis regeringens ønske om at skabe en idrætsaktiv befolkning skal indfries og hvis regeringen også ønsker at bruge uddannelsessektoren aktivt for at fremme dette mål, er det vigtigt, at eleverne får en grundlæggende forståelse for idræt og kropskultur og særligt koblingen mellem det idrætslige og de humanistiske, samfundsvidenskabelige, biologiske og merkantile fagområder. Denne kobling vanskeliggøres når idræt B afvikles i 3g. frem for over alle tre studieår.

Kobling mellem idræt og øvrige fagområder ville sikre, at der hos eleverne skabes en bevidsthed om, at idrætsdeltagelsen og den fysiske aktivitet i væsentlig grad er indlejret i befolkningens sociale og uddannelsesmæssige baggrund og at kulturelle forhold har betydning for, om man kan få dele af befolkningen til at engagere sig idrætsligt. Dette kompetencetab og manglende refleksionsniveau hos gymnasielever vil absolut ikke være befordrende for at indfri regeringsgrundlaget.

Endvidere finder DGI det u hensigtsmæssigt, at idræt ikke længere er obligatorisk på HF, da idrætsvaneundersøgelser viser, at denne gruppe af unge har vanskeligt ved at finde sig til rette i idrætten i denne fase af livet.

DGI er af den opfattelse, at det er et skridt i den forkerte retning, når regeringen ikke i højere grad ønsker at bidrage til idrætsvisionen med en tydelig prioritering af idræt på de gymnasiale ungdomsuddannelser og følge de gode takter fra folkeskoleområdet, hvor den fysiske aktivitet er prioriteret i hele uddannelsesforløbet.

DGI stiller sig gerne til rådighed for en nærmere dialog med ministeren for børn, undervisning og ligestilling om potentialet i idræt B og det uhensigtsmæssige i, at nedlægge dels Idræt B som studieretning i det almene gymnasium og HHX og dels obligatorisk idræt på HF.

Med venlig hilsen

Søren Møller
Formand for DGI

Høringsvar til lov om gymnasiale uddannelser

I GI (Gymnasieskolernes Idrætslærerforening) vil gerne igen opfordre til at idræt B som studieretningsfag ikke udgår på stx som foreslået i lovudkastet. Vi foreslår derfor, at studieretningsudbuddet udvides med studieretningen Biologi A, Idræt B og Matematik B. Dette foreslår vi af flere åbenlyse grunde:

- Den hyppigst anvendte studieretning med Idræt B (Bio A – Mat B – Idræt B) er ifølge en undersøgelse foretaget af UVM i 2013¹ den sjette mest populære studieretning i landet med 960 elever og viser interessen og behovet for, at faget indgår i en studieretning. Ydermere giver den en god faglig og relevant ballast ved videreuddannelse på en hel stribe af uddannelser som fx: fysioterapeut, folkeskolelærer, pædagog etc.
- I ovenstående studieretning spiller idrætsfaget utrolig godt sammen med de andre fag i studieretningen, hvilket afføder en faglig fordybelse og udtalt anvendelsesorientering af idrætsfaget i langt højere grad, end når det indgår som frit valgfag. Med Idræt B som studieretningsfag åbner det mulighed for, at man arbejder tværfagligt gennem alle tre år.
- Der ønskes i lovudkastet at styrke naturvidenskaben og i den forbindelse er det vores overbevisning, at idræt i ovennævnte studieretning tiltrækker en elevtype, der måske ikke var gået i en naturvidenskabelig retning. En annullering af idræt som studieretningsfag kunne altså svække naturvidenskab.
- Studenter med idræt på studieretning kommer ud på uddannelsesinstitutionerne med en stor viden om sundhedsfremme, kropsforståelse, evnen til at reflektere over vores kropskultur og til naturligt at inddrage fysisk aktivitet i en lang række sammenhænge, hvilket en overvældende mængde forskning peger på som den rigtige vej at gå i et samfund med meget stillesiddende arbejde og dertil hørende samfundsøkonomisk belastning.
- Fordybelsen i praktiske fag som f.eks. idræt B fungerer i dag som et godt alternativ til særligt de drenge med talenter indenfor for dette område, herunder en modvægt til det meget teoretiske og 'pigevenlige' gymnasium

I GI håber vi, at forligskredsen til gymnasieforliget vil genoverveje denne mulighed for at indføre en studieretning, som for eleverne på stx giver rigtig god mening og som sikrer fagligt samspil mellem oplagte samarbejdspartnere (biologi, idræt og matematik)

Med venlig hilsen

Anders Bergholdt

Formand for Gymnasieskolernes Idrætslærerforening (GI)

¹ <https://www.uvm.dk/Service/Statistik/Statistik-om-gymnasiale-uddannelser/Statistik-om-studieretninger-og-fag-paa-de-gymnasiale-uddannelser/Statistik-om-studieretninger-paa-de-gymnasiale-uddannelser>

Lene Delfs

Fra: Helle Holst <hh@celf.dk>
Sendt: 21. september 2016 10:41
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høring -Gymnasielov Helle Holst

AppServerName: esdh-uvm-stil

Af Forslag til lov om de gymnasiale uddannelser fremgår det af § 2, at Handelsgymnasiet fremover skal have navnet: Den treårige uddannelse til merkantil studentereksamen (hhx).

Jeg forstår godt, at ordet "handel" er meget snævert og derfor med fordel kunne skiftes ud med det bredere "merkantil".

Men jeg er meget bekymret for, hvad det vil betyde for rekrutteringen, da jeg kan frygte, at de kommende elever ikke vil vide, hvad

Den treårige uddannelse til merkantil studentereksamen er, og at vi derfor risikerer at få færre elever.

Mange skoler har brugt betegnelsen "Handelsgymnasiet" – netop for at vise ligestillingen til det almene gymnasium, hvor vi tidligere mest har brugt "hhx" .

Med venlig hilsen

Handelsgymnasiet
Lolland-Falster

Helle Holst
Rektor
HHX
Merkurs Plads 1, 4800 Nykøbing F.
Tlf.: 61 63 29 48
hh@celf.dk – <http://www.celf.dk>

Lene Delfs

Fra: Jytte Melin (JME - Underviser - SV - LMH) <jme@learnmark.dk>
Sendt: 21. september 2016 06:55
Til: UVM - AUDGYM
Cc: Folmer Laursen (FLA - Lektor - SK - SES); rih@c.dk; Helle Jeppesen Hmf Bestyrelse; tin@herningsholm.dk; Anne Øhrstrøm (AOE - underviser - HJ - KN); Torben Qvist
Emne: Høringssvar Gymnasielov fra HMF - Handelsgymnasiernes Matematiklærerforening
AppServerName: esdh-uvm-stil

Høringssvar

På vegne af HMF - Handelsgymnasiernes Matematiklærerforening - fremsendes hermed følgende bemærkninger/justeringer til forslaget til ny Gymnasielov.

1.

Af lovforslaget §56 stk. 2 fremgår det, at kravene til lærernes kompetencer i matematik kan blive slækket. Det finder vi yderst bekymrende. Regeringen og forligspartierne har med lovforslaget haft fokus på indsatser, som skal styrke fagligheden i ungdomsuddannelserne, derfor er det betænkeligt, at der parallelt hermed reduceres i kravene til lærernes kompetencer.

I lovtæksten §56 stk. 2 slækkes der på kravet til den faglige kompetence for undervisere i matematik. Undervisningen i matematik peger bl.a. frem mod de lange videregående uddannelser, hvorfor det vil være en markant svækkelse af det faglige niveau, såfremt denne del af lovforslaget gennemføres i sin nuværende ordlyd.

Vi opfordrer hermed forligspartierne til IKKE at slække på de nuværende krav til lærernes kompetencer. Hvis det undtagelsesvist, fx pga. manglende kvalificerede ansøgere, viser sig nødvendigt at ansætte undervisere indenfor matematik, der ikke opfylder de nugældende formelle kompetencekrav, skal det være et ufravigeligt krav, at disse undervisere indenfor en meget kort og aftalt tidshorisont tilegner sig de manglende kompetencer. Der bør således kun gives en midlertidig, og dermed tidsbegrænset, dispensation mht. manglende opfyldelse af de pt. gældende kvalifikationskrav. Undervisningen på de gymnasiale uddannelser skal i videst muligt omfang varetages af akademisk uddannet personale for at sikre en undervisning på fortsat højt fagligt niveau

2.

I det udsendte lovforslag lægges op til en styrkelse af matematik, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved, at flertallet af eleverne på hhx fremadrettet skal afslutte matematik på mindst B-niveau.

Det fremgår ikke samtidig af lovforslaget, at handelsgymnasierne SKAL udbyde matematik A som valgfag, hvilket vi finder bekymrende. Det vil således med det nuværende forslag være muligt for selv større handelsgymnasier at undlade at udbyde Matematik A som valgfag - ud fra økonomiske betragtninger. Matematik er et stort fag, da der er tale om et stort lektionstal samt elevtid/skr. arbejde. For skolerne kan dette være et incitament til ikke at udbyde faget!

HMF vil derfor opfordre til, at der i lovgrundlaget noteres, at matematik A SKAL udbydes som valgfag.

3.

HMF finder det bekymrende, at flere elever SKAL have matematik B - samtidig med at faget skal gøres mere anvendelsesorienteret. HVIS dette betyder, at matematik på B-niveau gøres mindre abstrakt og bevistungt kan det give overgangsproblemer for elever, der ønsker at løfte matematik fra B til A. For at undgå eventuelle faglige problemer ser HMF gerne, at der skrives ind i lovgrundlaget, at skolerne skal iværksætte nødvendige tiltag for at sikre, at elever har faglige forudsætninger for at løfte matematik B til A. Her tænkes fx på ekstra timer eller et obligatorisk matematikkursus for B-elever, der ønsker at løfte matematik til A-niveau.

4.

HMF kan endelig konstatere, at der i lovgrundlaget stilles krav om, at udbudte valgfag, som mindst 10 elever ønsker, SKAL oprettes. Vi er opmærksomme på, at der i fht. den nuværende regel på stx er tale om en lempelse (kravet er nu på stx 7 elever); men vi finder det betænkeligt med krav om oprettelse af hold med så lavt et elevtal som 10. Med de besparelser, der er udmeldt på gymnasieområdet, vil det økonomiske grundlag ikke være til, at skolerne kan oprette mange små valghold. Løsningen KAN derfor være, at skolerne simpelthen indskrænker udbuddet af valgfag, hvorved sikres en acceptabel gennemsnitlig holdstørrelse. For at undgå dette vil vi anbefale, at minimumskravet til holdoprettelse øges til 15 elever.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Handelsgymnasiernes Matematiklærerforening, HMF

Folmer Laursen, Tina Nørrelykke, Anne Øhrstrøm, Rikke Haastrup, Torben Qvist, Helle Jeppesen samt Jytte Melin

Jytte Melin

jme@learnmark.dk

(45) 6012 4627

www.learnmark.dk

LEARNMARK HORSENS HHX

Hørings svar fra Historielærerforeningen for Gymnasiet og HF

Til

Forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Vi vil i vores hørings svar koncentrere os om tre forhold:

1. Indførelse af enkeltfaglig eksamen og forslag om medtællende årskarakterer i kultur- og samfundsfagsgruppen på hf.
2. Begrænsning i antallet af 24-timers prøver.
3. Undervisningstid og fordybelsestid til historie.

1. Indførelse af enkeltfaglig eksamen og medtællende årskarakterer i kultur- og samfundsfagsgruppen på hf (jf. §46 stk. 2 og bemærkningerne her til).

Det vil være meget uheldigt at indføre enkeltfaglig eksamen efter udtræk i kultur- og samfundsfagsgruppen på hf. Det vil ikke kunne undgå at smitte af på undervisningen, således at vægten på de fællesfaglige kompetencer nedtones, og det rent enkeltfaglige kommer i fokus. De fællesfaglige elementer bliver uforpligtende, og det vil i yderste konsekvens føre til en reel opløsning af faggruppen.

Faggruppen har, til trods for visse udfordringer de første år, fungeret som en særdeles velegnet ramme om det fællesfaglige samarbejde på hf. Samarbejdet har i høj grad styrket den anvendelsesorientering, som er så central på hf. Samtidigt styrker arbejdet med de fællesfaglige projekter den demokratiske dannelse, der lægges så megen vægt på i det nye lovforslag (jf. almindelige bemærkninger 2.1.1.2.). Der er ikke andre elementer i hf-uddannelsen som kan erstatte den træning i at arbejde med komplekse, flerfaglige problemstillinger, som de fællesfaglige projekter i kultur- og samfundsfagsgruppen har været ramme for.

Ifølge §46, stk 2 skal problemet med den enkeltfaglige eksamen efter udtræk løses ved at give medtællende årskarakterer i fagene. Denne løsning vil forstærke de problemer, der nævnes ovenfor. Hvis der skal gives medtællende, enkeltfaglige årskarakterer vil både lærere og elever komme til at fokusere på de snævert enkeltfaglige kompetencer.

Der ud over vil medtællende årskarakterer være imod hele "ånden" i hf-uddannelsen. Tendensen i pædagogisk teori og praksis går for tiden i retning af at nedtone karaktergivning – også på stx. Ikke mindst i forhold til hf-uddannelsernes målgruppe vil indførelse af årskarakterer være særdeles skadeligt.

Hvis der skal indføres enkeltfaglig eksamen efter udtræk i kultur- og samfundsfagsgruppen vil det være mindre skadeligt, hvis man kunne finde en model, der stadig lagde vægt på arbejdet med de fællesfaglige problemstillinger i faggruppen. Man kunne tænke sig, at der stadig skulle gennemføres et antal fællesfaglige projekter, som skulle afsluttes med produktion af en synopsis eller lignende. Ved eksamen skulle der selvfølgelig være fokus på, hvordan det fag der er udtrukket bidrager til belysning af den fællesfaglige problemformulering, men evnen til at opstille og belyse komplekse, fællesfaglige problemformuleringer kunne stadig i et eller andet omfang indgå i bedømmelsen.

2. Begrænsning i antallet af 24-timers prøver (jf. almindelige bemærkninger 2.1.7.2. og bemærkninger til §52).

Det fremgår af bemærkningerne til §52, at antallet af 24-timers prøver skal begrænses, men at "24-timers prøver skal bevares, hvor de er fagligt velbegrundede". Vi mener, at 24-timers prøven er særdeles fagligt velbegrundet i historie i det almene gymnasium.

Eksamensformen bygger på, at eleverne selv skal formulere historiske problemstillinger og selvstændigt bearbejde forskelligartet historisk materiale. Således er den særdeles velegnet til at teste opfyldelsen af de faglige mål for faget, specielt de centrale faglige mål om, at eleverne skal kunne "formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid" og "bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien". Eksamensformen styrker således i høj grad den demokratiske dannelse (jf. lovforslagets almindelige bemærkninger 2.1.1.2.). Man kunne evt. overveje at genindføre det krav om, at eleverne skulle supplere med selvfundet materiale, som tidligere har været gældende. Det ville ligge godt i tråd med lovforslagets krav om styrkelse af elevernes digitale kompetencer og evne til kildekritisk informationssøgning (jf. §29 og bemærkningerne her til).

En eksamensform med kortere forberedelsestid ville ikke gøre det muligt for eleverne at demonstrere disse kompetencer eller i hvert fald kun at gøre det overfladisk. Der vil i højere grad blive fokus på det rent reproducerende, hvilket ville være i klar modsætning til de faglige mål for faget. En sådan eksamensform ville heller ikke kunne teste elevernes digitale kompetencer og evne til kildekritisk informationssøgning

24-timers prøver er blevet beskyldt for at øge de sociale forskelle, men ifølge EVA's rapport om dette fra 2013 er det ikke tilfældet. (Se [https://www.eva.dk/projekter/2013/betydningen-af-social-baggrund-ved-prover-med-24-timers-forberedelse/projektprodukter/prover-med-24-timers-forberedelse/view?searchterm=prøver med 24 timers](https://www.eva.dk/projekter/2013/betydningen-af-social-baggrund-ved-prover-med-24-timers-forberedelse/projektprodukter/prover-med-24-timers-forberedelse/view?searchterm=prøver+med+24+timers)).

3. Undervisningstid og fordybelsestid til historie i det almene gymnasium.

Fordelingen af undervisningstid og fordybelsestid mellem fagene fremgår ikke af lovforslaget. Ministeren bemyndiges til at fremsætte regler om dette (§19 stk. 10). I indledningen til de almindelige bemærkninger henvises der til, at lovforslaget bygger på den aftale om "Styrkede gymnasiale uddannelser" som regeringen og en række partier indgik 3. juni 2016. Af denne aftale fremgår det, at historiefaget "for at styrke den digitale dannelse bredt og den faglige fordybelse i historie" tilføjes en skriftlig dimension ("Styrkede gymnasiale uddannelser" s. 24). I Historielærerforeningen er vi meget tilfredse med, at vi ikke længere skal være det eneste A-niveaufag uden en skriftlig dimension. Vi er imidlertid en smule bekymrede, når det samme sted slås fast, at "Kravet til en skriftlig dimension i historie skal rummes inden for fagets undervisningstid". Det kan vanskeligt forstås på anden måde af eleverne end som en nedprioritering af skriftligt arbejde i historie i forhold til andre fag, som får fordybelsestid.

I en tid, hvor debattører taler om det 'post-faktuelle samfund' er det vigtigere end nogensinde at prioritere tid til at træne eleverne i at forholde sig kritisk til forskellige udlægninger af fakta.

I lovforslaget skelnes der i modsætning til tidligere ikke mellem uddannelsestid og elevtid, men mellem undervisningstid og fordybelsestid (almindelige bemærkninger 2.1.3.2.1.). Hidtil har historie været tildelt væsentlig mindre uddannelsestid end alle andre A-niveaufag. Hvis ikke mængden af undervisningstid til historie løftes væsentligt i forhold til de 190 timers uddannelsestid, der efter de gældende regler er afsat, vil det blive meget vanskeligt at løfte de nye opgaver faget pålægges. Ifølge lovforslaget skal elevernes

Lene Delfs

Fra: Caroline Vogelius Wiener <caw@oegnet.dk>
Sendt: 22. september 2016 16:03
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høring-gymnasielov - Karrierefokus -i og efter gymnasiet
Vedhæftede filer: Høringssvar Karrierefokus 2016 00A.pdf
AppServerName: esdh-uvm-stil

Karrierefokus - i og efter gymnasiet indsender hermed høringssvar vedr. lovteksten for de gymnasiale uddannelser.

Se venligst vedhæftede PDF fil.

Hvis ikke filen kan åbnes kan bemærkningerne også læses herunder:

Karrierefokus – i og efter gymnasiet – høringssvar vedr. udkast til lovtekst for de gymnasiale uddannelser

”§ 29. Stk. 2. Undervisningen skal, hvor det er relevant, indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.”

I *Karrierefokus – i og efter gymnasiet* er vi særdeles positive over indholdet i paragraf 29, stk. 2 i udkastet til lovteksten. Med denne tilføjelse i lovteksten vil danske gymnasieelever fra næste skoleår modtage undervisning med karrierelæringsperspektiver, der styrker deres viden og erfaring med videregående uddannelser og ikke mindst deres valgkompetence.

Det handler om, at løfte de dimensioner af fagene frem, som åbner dem og får dem til at række ud i verden i mere generel forstand, såvel som mere konkret ind i de videregående uddannelser og erhvervslivet/arbejdsmarkedet. Karrierekompetencer definerer vi som elevernes håndtering af og forståelse for deres forløb og overgange i uddannelsessystemet ved hjælp af viden om dem selv, fag, uddannelser, arbejdsmarked og samfundet. En definition og et perspektiv, som den nuværende formulering i udkastet til lovteksten umiddelbart ikke rummer, men som vi ellers så i den politiske aftaletekst.

I den politiske forligstekst fra 3. juni 2016 fremgik en bredere formulering:

"Dertil kommer styrkede kompetencer hos de unge, herunder viden om såvel digitale emner som omverdenen og evne til refleksion over egen fremtid, hvad end det er studie, karriere eller livet i bred forstand".

Vi vil gerne opfordre til, at formuleringen i paragraf 29 stk. 2 har et styrket alment dannende perspektiv og ikke primært omhandler uddannelsesvalg til videregående uddannelse. Vi foreslår derfor en formulering som denne:

Undervisningen skal, hvor det er relevant, indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at håndtere valg og overgange i uddannelsessystemet. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres valg og evne til refleksion over egen fremtid, hvad enten det er studie, karriere eller livet i bred forstand.

Med denne formulering mener vi, at det almindelige perspektiv vil fremstå klarere i lovtæksten.

Forskning viser, at karrierelæring er et undervisningsperspektiv, der motiverer eleverne for den faglige undervisning og kan være en medvirkende faktor til, at unge fuldfører en ungdomsuddannelse. Dette skyldes bl.a. at karrierelæring anviser vejen til nye sociale rum for refleksion gennem en ændret form for dialog i relationerne elev/elev og lærer/elev.

Ydermere er der tegn på, at denne form for undervisningsaktiviteter ruste eleverne til at træffe et mere kvalificeret valg om videregående uddannelse.

Især på STX er der tegn på, at flere elever er motiverede for at gå direkte videre i uddannelse, når de har taget del i undervisning med karrierelæring.

Karrierelæring som en del af almindelsen

I *Karrierefokus – i og efter gymnasiet* har vi knap 3 års erfaring med karrierelæring i gymnasiet. I samarbejde med 17 gymnasier i Region Hovedstaden, Studievalg København og Center for Ungdomsforskning har vi opnået erfaring med hvordan gymnasier på tværs af uddannelsesstyper med fordel kan integrere elementer af karrierelæring i undervisningsforløb og aktiviteter. Vi ser karrierelæring som en pædagogisk tilgang, der kan være med til at bygge bro mellem det studieforbereende og det almindelige sigte med gymnasieuddannelsen. Med karrierelæring tænkes det studieforbereende ind som en del af almindelsen og omvendt, nemlig ved at klargøre eleverne til et godt liv i relation til uddannelse, arbejde og mere generelt.

Udover den nævnte præcisering er vi i *Karrierefokus – i og efter gymnasiet* generelt begejstrede for den nye reform og glæder os til at bidrage med vores erfaringer med karrierelæring på skolerne.

For yderligere oplysning og uddybning, kontakt venligst:

Rektor Allan Kjær Andersen

Caroline Vogelius Wiener

Formand for styregruppen

Projektleder

aka@adm.oegnet.dk

28 59 76 94

caw@oegnet.dk

--

Venlig hilsen

Caroline Vogelius Wiener

Projektleder

Karrierefokus - i og efter gymnasiet

www.karrierefokus-gym.dk

Facebook: Karrierefokus - i og efter gymnasiet

Tlf.: 28 5976 94

Ørestad Gymnasium

Ørestads Boulevard 75

2300 København S

Kinesisklærerforeningens hørings svar til udkast til Forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Kinesisk har været et forsøgsfag i den danske gymnasieskole siden 2005, og indtil videre er godt 2100 danske studenter dimitteret med kinesisk på studentereksamensbeviset. I lovudkastet er kinesisk indlemmet som permanent medlem i rækken af 2. fremmedsprog. Kinesisklærerforeningen er imidlertid bange for, at det strukturelt bliver umuligt for kinesisk at få den status, faget fortjener, som verden ser ud i dag. Vi ser en reel risiko for, at faget – på linje med de andre begyndersprog i øvrigt – hurtigt vil visne.

I lovudkastets køreplan for fremtidens gymnasium kan kinesisk i praksis kun indgå som valgfag på A-niveau i meget få af de foreslåede studieretninger. Kinesisk A kan optræde i kun tre af de foreslåede 18 studieretninger i stx, med mindre det bliver et femte A-fag eller et fag på B-niveau. I hhx vil Kinesisk A kun kunne optræde i tre af de foreslåede 13 studieretninger, med mindre det bliver et femte A-fag. I dag opretter de færreste skoler fem A-fag, og vi tvivler på, at regeringens planer vil ændre på det faktum, at kun få elever vælger et begyndersprog som et femte A-fag. Kinesisk vil på flere studieretninger kunne vælges på B-niveau, men et begyndersprog på B-niveau giver ikke eleverne de nødvendige sprogfærdigheder og vil modsige reformens målsætning om at styrke elevernes sproglige kompetencer.

En af de studieretninger, som levner plads til kinesisk som et A-fag, er den supersproglige. Vi anerkender, at dette er et forsøg på at give sprogfagene mere plads i gymnasieskolen, og at flere elever end hidtil muligvis vil vælge disse studieretninger fremadrettet.

Tidligere statistisk in mente frygter vi dog (og erhvervslivet i øvrigt også), at disse studieretninger ikke vil få den fra forligskredsen forventede søgning.

Vi gør opmærksom på, at mindst ét gymnasium allerede har afskrevet kinesisk som et muligt studieretningssprog i de supersproglige studieretninger pga. latins status i disse studieretninger. Argumentet lyder dér, at det ikke er oplagt at kombinere et ikke-europæisk sprog med latin.

Desuden er det Kinesisklærerforeningens overbevisning, at det ikke giver mening at låse sprogfagene fast i rent sproglige studieretninger. Sprogfagene må i spil med relevante fag som samfundsfag, bioteknologi osv. Det samme lyder i øvrigt fra DI og erhvervslivet.

Forligskredsen om den kommende gymnasierefom har ambitioner om at styrke sprogfagene, men i realiteten er det kun fortsættersprogene, som bliver styrket. Al respekt for disse sprog, men kinesisk giver adgang til et marked, hvor middelklassen sidste år voksede til over 100 mio. meget købedygtige mennesker. Kina er en af verdens største økonomier og Danmarks største handelspartner uden for Europa. Kinesisk er det mest talte modersmål i verden. Kinesisk turisme i Danmark er i stor vækst. Og kineserne kender Danmark og er sultne efter mange af de ting, vi kan tilbyde – grøn energi, uddannelser til børn og unge, plejehjemsmodeller, fødevarerikkerhed, arkitektur, mode og design, osv.

En nedprioritering af kinesisk på nuværende tidspunkt stiller Danmark dårligere i forhold til resten af Europa, der disse år satser mere og mere på undervisning i kinesisk sprog. Senest har den engelske regering postet 10 millioner pund i et program, der skal stå for at uddanne elever fra de ældste klasser i folkeskolen i kinesisk.

Et meget nemt "greb" til forbedring af begyndersprogenes status i den kommende reform ville være at "låse op" dér, hvor fremmedsproget nu er låst fast på tysk/fransk begynder A - og i stedet bruge formuleringen "begyndersprog A".

Vi gør opmærksom på, at der det forgangne tiår er postet mange ressourcer i at løbe kinesiskfaget i gang. Det vil være en risiko for fagets nuværende styrke, hvis pædagogisk uddannede og erfarne lærerkræfter må forlade gymnasieskolen, såfremt søgningen til faget (som vi forudser det) vil falde markant.

Vi opfordrer derfor til, at elevernes søgemønstre i reformens første år følges meget nøje, så der hurtigt kan justeres for de eventuelle skævheder, som måtte vise sig, og så reformens ambition om sprogfagernes styrke og mangfoldighed kan blive en realitet.

På vegne af Kinesisklærerforeningens bestyrelse,
Formand Sidsel Rastrup Magnussen og næstformand Mette Brøndum
København, den 21. september, 2016

Høringssvar fra Matematikkommissionen til "Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love".

Anbefaling

Matematikkommissionen anbefaler, at faget matematik slettes i § 56, stk. 2.

Baggrund

Kommissionen finder det positivt, at der med lovudkastet søges etableret de samme regler mellem de tre gymnasiale uddannelser for opnåelse af faglig kompetence.

Med lovudkastet sker der imidlertid en markant svækkelse af de nuværende krav til opnåelse af faglig kompetence i det almene gymnasium.

I dag fremgår følgende af § 32 i "Bekendtgørelse af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx)": *Faglig kompetence er betinget af en candidateksamen bestået ved et universitet i et eller flere fag i de gymnasiale uddannelser. Ved sideordnede fag i en to-fags kombinationsuddannelse skal begge fag være inden for gymnasiets eller hf's fagrække. Det er endvidere en betingelse, at kandidatens uddannelse i sine enkeltdele og samlet har en sådan faglig og metodisk bredde og dybde, at kandidaten kan undervise fagligt forsvarligt i relation til målene for uddannelsen til studentereksamen.*

Der sker også en svækkelse af de gældende krav i forhold til de erhvervsgymnasiale uddannelser.

I dag fremgår følgende af § 30, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx)": *Det faglige niveau kan desuden erhverves ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet, hvis vedkommende ikke i forvejen har en kandidatuddannelse, eller ingeniørhøjskole i kombination med efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse.*

Svækkelsen på det erhvervsgymnasiale område består således i, at "handelshøjskole eller universitet" er erstattet af "professionsbacheloruddannelse".

Kommissionen finder det afgørende for matematikundervisningen i de gymnasiale uddannelser, at matematiklærere har en candidateksamen, eller et niveau svarende hertil, erhvervet ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet. Med øgede krav til matematikfagets rækkevidde i samspil med andre fag og de matematikfaglige implikationer ved anvendelsen af digitale teknikker er dette vigtigere end måske nogensinde. At bevare de nuværende krav om matematikfaglige kvalifikationer er i denne sammenhæng helt på linje med moderne matematikdidaktisk forståelse af "content knowledge" vs. "pedagogical knowledge".

På kommissionens vegne,

Niels Grønbæk
(formand for kommissionen)

Høring – gymnasielov [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. §21 stk 5, som bl.a. indeholder en skriftlig screening i matematik i løbet af grundforløbet.

Det fremgår af *bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser s. 97* at screeningen skal "sikre, at eleverne har det faglige fundament på plads, og at screeningen kan anvendes i forbindelse med evalueringssamtalen". Screeningen skal således indgå i vejledningen af eleven i forbindelse med dennes valg af studieretning.

Matematiklærerforeningen vil kraftigt tilråde, at det ved lov besluttet, at ministeriet fastsætter det matematikfaglige indhold af grundforløbet samt at screeningsopgaverne udarbejdes af ministeriet som ét centralt stillet opgavesæt med fokus på matematik i stx.

Forligsteksten af 3/6 2016 omtaler s. 26 screeningen som en prøve. Ordvalget screening harmonerer med den beskrevne intention om, at der i grundforløbet skal foretages en formativ evaluering af den enkelte elevs faglige kompetencer i forhold til gymnasiets matematikfaglige krav. Vi finder det afgørende, at eleverne møder gymnasiets matematikfaglighed og at deres valg træffes på grundlag af dette møde.

Vi forudser, at enkelte skoler udfra praktiske hensyn vil lade en lokalt formuleret screening falde for tidligt i forløbet og i værste fald vil vælge at teste elevernes færdigheder i grundskolens matematik. Dels er eleverne allerede testet i disse emner i FSA, og dels påviser en række undersøgelser, bl.a. *Gymnasiets drenge – matematikfagets drenge*¹, s. 12, at "Vi kan ikke ud fra vores data registrere en entydig korrelation mellem, hvordan en elev klarer eksamen i grundskolens afsluttende matematikeksaminer og den pågældende elevs efterfølgende resultat ved eksaminerne i stx". En screening i grundskolens matematiske færdigheder giver således ikke et retvisende billede af den enkelte elevs potentialer i forhold til gymnasiets matematikfaglighed.

Det er derfor væsentligt, at screeningens formuleres af en af ministeriet nedsat opgavekommission for matematik i stx, således at det faglige indhold har det rette faglige fokus, og således at screeningen er sammenlignelig mellem landets gymnasier.

Mvh

Morten Olesen
Formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
50508389

¹ http://fou.emu.dk/offentlig_show_projekt.do?id=156356

Høring – gymnasielov [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. §38 stk 1, hvor det af bemærkningerne fremgår, at mindst ét fag skal afsluttes efter første semester i den toårige uddannelse til hf-eksamen.

I henhold til §37 stk 1 og §38 stk 1, er de eneste tre mulige fag, der kan afsluttes matematik C, naturvidenskabelig faggruppe (NF) eller idræt C/kunstnerisk fag. Pga. det store samlede timetal i NF, er det ikke realistisk at afslutte dette fag efter første semester, og det vi kan dermed forudse, at en stor del af hf-kurserne vil vælge at afslutte matematik C efter første semester.

Matematiklærerforeningen vil kraftigt tilråde, at faget matematik C først afsluttes efter 2. semester.

At lade matematik C afslutte allerede efter 1. semester vil give anledning til følgende udfordringer:

- Hvis matematik B skal indgå i en fagpakke på 3. og 4. semester vil eleverne få et halvt års pause mellem matematik C og matematik B. Dette er absolut ikke hensigtsmæssigt, særligt ikke i matematik, der er et stærkt hierarkisk fag, der bygger ovenpå de tidligere niveauer. Erfaringerne fra de sidste 10 års løftehold i STX viser, at særligt løftet fra C- til B-niveau med en mellemliggende pause i 2g. giver særdeles store didaktiske udfordringer, idet pauseperioden har vist sig kontraproduktiv og elevernes udfordringer i forhold til eksamen forværres.
- Hvis eleverne skal undgå denne pause mellem matematik C og matematik B, skal de have matematik B som valgfag allerede på 2. semester. Dermed kan matematik ikke blive en del af fagpakkerne og faget vil således blive afskåret fra samarbejde. Dette vil være særdeles uhensigtsmæssigt, da matematik bl.a. indgår som en naturlig del af fagpakker, der vedrører emner som miljø, teknik og finans.

Hvis hf-uddannelsen skal opnå det samme løft af matematik-niveau, som er ambitionen for de øvrige gymnasiale uddannelser, er det således afgørende, at det ikke bliver muligt at afvikle matematik C-niveaueksamen allerede efter første semester.

Mvh

Morten Olesen

Formand for Matematiklærerforeningen

morten@molkon.dk

50508389

Høring – gymnasielov [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. § 45, som omhandler prøveafleggelse.

Det fremgår af § 45 samt bemærkningerne hertil, at en studentereksamen omfatter 10 prøver, hvoraf der altid aflægges prøve i studieretningsprojektet samt skriftlig dansk A.

Matematiklærerforeningen mener hertil, at studieretningsfagene skal prioriteres højere i forbindelse med prøveafleggelse. Desuden har der hidtil været en tendens til, at den skriftlige eksamen dominerer i A-niveau-fagene. Matematiklærerforeningen ønsker derfor at sikre, at elever også prøves i den mundtlige dimension, der knytter sig til studieretningen, som eleven netop har valgt aktivt og prioriteret.

Matematiklærerforeningen tilråder derfor, at en studentereksamen altid omfatter aflægelse af prøve i et studieretningsfag på A-niveau, og for elever med mere end ét studieretningsfag på A-niveau, skal der altid aflægges mindst én mundtlig og én skriftlig prøve i studieretningsfag på A-niveau.

Det fremgår af gældende lov [Bekendtgørelse om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser §43 stk. 2], at

[i] fag på A-niveau, der afsluttes med skriftlig og mundtlig prøve i de sammenhængende uddannelser til studentereksamen (stx), til højere handelseksamen (hhx) og til højere teknisk eksamen (htx) og i eux-forløb, aflægges mindst én prøve.

Det fremgår derimod *ikke* af lovforslagets bemærkninger til § 45, hvorvidt denne formulering vil bestå, hvorfor Matematiklærerforeningen reagerer nu. I lovforslagets bemærkninger til § 52 nævnes dog, at

Principperne for prøveudtrækket vil blive justeret med henblik på, at langt hovedparten af eleverne højst skal aflægge to prøver i fag på C-niveau.

Denne begrænsning af antallet af prøver i C-niveaufag vil *de facto* betyde en stigning i antallet af prøver på højere niveau, herunder A-niveau-fag, men Matematiklærerforeningens forslag vil accentuere vigtigheden af studieretningsfagene i forbindelse med prøveafleggelse, den skriftlige såvel som mundtlige dimension.

Mvh

Morten Olesen,
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
50508389

Høring – gymnasielov [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. §56 stk 2, som bl.a. i matematik og naturvidenskabelige fag tillader fastansættelse af undervisere, som ikke har en relevant eksamen på mindst kandidatniveau.

Det fremgår af *bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser* s. 127 om faget matematik, at "indenfor dette fag er der muligheder for at opbygge en faglig kompetence på andre måder end gennem en sædvanlig kandidateksamen, f.eks. ved at supplere en diplom- eller civilingeniøruddannelse med særlige områder, som ikke er opfyldt i forhold til de faglige mindstekrav."

Matematiklærerforeningen vil kraftigt fraråde, at faget matematik indgår i lovforslagets §56 stk 2.

Forligsteksten af 3/6 2016 fremhæver s. 25-26, at der skal ydes en særlig indsats for at løfte kvaliteten af undervisningen i matematik. Særligt fremhæves behovet for efter- og videreuddannelse af lærerstaben. Dette står i direkte opposition til forslaget §56 stk 2 om at ansætte undervisere med lavere uddannelsesgrad end hidtil. En tilsidesættelse af de faglige mindstekrav medfører en forringelse af undervisernes faglige kompetencer, som ikke kan erstattes af alternativ supplerings.

*Matematikudredningen*¹ fremhæver s. 17 en række udfordringer i forbindelse med ansættelse af undervisere efter de principper, som vil være konsekvensen af lovforslagets §56 stk 2. Samlet set er forslaget kraftigt udfordret af, at

- Kvalitet og omfang af de udbudte efter- og videreuddannelseskurser er utilstrækkeligt samt at omfang og bredde af det samlede kursusudbud er utilstrækkeligt.
- Den enkelte lærer tilbydes eller gennemfører ikke tilstrækkelig mængde efteruddannelse.
- En stor andel (32%) af rektorerne er ikke tilstrækkeligt bevidste om de faglige mindstekrav og hermed behovet for efter- og videreuddannelse af denne særlige gruppe undervisere.

Udfordringen med manglende lærerkompetencer tog i foråret 2016 et så stort omfang, at *Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling* måtte udsende uddybende vejledning² og "hyrdebrev" til landets rektorer med henblik på at sikre det nødvendige niveau i undervisernes uddannelsesgrad.

Mvh

Morten Olesen
Formand for Matematiklærerforeningen
morten.olesen@rks-gym.dk
50508389

¹ <http://www.ind.ku.dk/projekter/matematikudredning/Matematikudredningen2015endelig.pdf>

² Brev af 3/3 2016, Sags nr. 15/02722, Kontorchef Birte Iversen

Den 18.9.2016/TJ

**Kommentar til lovforslaget om de gymnasiale uddannelser.
– forslag om ny læreplan for løft af historie på hf fra B til A.**

Det fremgår af det udsendte lovforslag, at historie A fortsat vil være en mulighed som valgfag på den to årige hf-uddannelse.

Desuden findes historie B som valgfag på hf-enkeltfagsuddannelsen.

Hf-elever, som ønsker historie på A-niveau har hidtil været henvist til at læse faget efter stx-læreplanen for historie A.

På flere institutioner med hf-uddannelse er valgfaget historie A en stor succes, således på Mulernes Legatskole hvor vi flere år i træk har haft et-to valghold med historie A. Både elever, lærere og censorer har hvert år evalueret disse valghold meget positivt. Eleverne har generelt været meget motiverede og har opnået flotte faglige og karaktermæssige resultater.

Den konkrete tilrettelæggelse af forløbet i historie A på hf giver dog hvert år udfordringer med at leve op til stx-læreplanens krav om antal forløb, da denne ikke tager hensyn til de kompetencer elever har opnået gennem de tværfaglige forløb i Kultur- og Samfundsfaggruppen.

Jeg skal hermed foreslå, at der udarbejdes en særskilt læreplan for løft af historie til A på hf-uddannelsen. Gerne på en sådan måde, at der tages hensyn til de kompetencer, som opnås gennem samtidig gennemførelse af historie B via Kultur- og Samfundsfaggruppen.

Venlig hilsen

Torben Jakobsen
Rektor
Mulernes Legatskole

//Nuværende medlem af Fagligt Forum for historie udpeget af Danske Gymnasier og tidligere fagkonsulent i historie.//

Anmodninger i forhold til ny gymnasielov 2016

Fra netværk af mindre gymnasier: Bjerringbro Gymnasium, Dronninglund Gymnasium, Fjerritslev Gymnasium, Faaborg Gymnasium, Lemvig Gymnasium, Ringkjøbing Gymnasium, Tørring Gymnasium, Vejen Gymnasium og Vestjysk Gymnasium i Tarm

- Anmodning om lovhjemmel til fleksibel samlæsning af visse fagniveauer
- Anmodning vedrørende 3. og 4. naturvidenskabelige fag på c-niveau
- Anmodning vedrørende opmærksomhed på mindre gymnasiers styrkepositioner

Efter dialogmøder med Ministeriet og Danske Gymnasier forstår vi, at hold fremover kan samlæses på tværs af studieretninger, valgfag, klasser og sågar på tværs af uddannelser - men ikke på tværs af niveauer. Vi fik den hurtige forklaring, at det sidste ikke er fagligt forsvarligt.

Med denne anmodning vil vi gerne forklare, hvordan fleksibilitet i forhold til samlæsning af niveauer fx i en 1.g klasse kan øge uddannelses kvaliteten for den enkelte elev og samtidig ikke underminere skolens økonomi.

Et mindre gymnasium med fx 5 spor har typisk brug for at udbyde 8-9 af de 18 retninger fra lovforslaget. Der vil komme elever fra to studieretninger i de fleste klasser. Store skoler kan typisk nøjes med én enkelt blandet klasse ud af 10. I en blandet klasse vil eleverne stort set altid have en del fælles identitet enten gennem matematik, engelsk, naturvidenskab eller samfundsvidenskab. Identitetsfællesskabet giver et stærkt læringsfællesskab.

Sådan som studieretningerne er sammensat i lovforslaget, adskiller mange af studieretningerne sig kun ved, at et enkelt fag er forskelligt i 3.g. Det ville således være oplagt - og økonomisk rationelt - at kunne samlæse disse i 1.g og 2.g, og så differentiere eleverne i 3.g, men det er altså ikke tilladt i lovforslaget. Man må imidlertid gerne samlæse valghold og studieretningshold, hvilket betyder, at elever der vælger at opgradere et fag fra B- til A-niveau som valgfag gerne må samlæse med et studieretningshold i 3.g - men altså ikke i 1.g og 2.g. På den måde holder det faglige argument jo alligevel ikke, og det er derfor en helt unødig begrænsning ikke at kunne samlæse på tværs af niveauer.

En mulighed for at samlæse på tværs af niveauer vil give flere væsentlige fordele: For det første vil flere elever kunne få opfyldt deres studieretningsønsker, da en blandet studieretning ikke vil koste skolen ekstra hold i flere år, og for det andet vil det give bedre muligheder for fagligt samspil i klasser med blandede studieretninger, da alle elever i klassen så vil have de samme fag i de første to år. Som rektorer vil vi gerne tage ansvaret for, at samlæsningen kommer til at foregå på en fagligt forsvarlig måde.

Kvalitet i udbud og oprettelse kræver fleksibilitet

Mindre gymnasier kan i dag sikre, at der i landets yderområder er et fuldt udbud af klassiske gymnasiale studieretninger og valgfag – som også efterfølgende kan oprettes uden at tilsidesætte økonomisk ansvarlighed. Flexibiliteten i den gældende lov sikrer, at der kan dannes klasser af en økonomisk ansvarlig størrelse (24-28 elever).

Vi er glade for, at den nye lov ligestiller gymnasierne i kravet om mindst 10 elever til et valghold, før skolen har pligt til at oprette det. Så er vi ikke tvunget til at oprette fx psykologi B eller religion B med kun 7 elever.

Men samtidig gør vi opmærksom på, at mindre gymnasier af hensyn til nationale mål om matematik, naturvidenskab og sprog samt af hensyn til de unges behov i forhold til at imødekomme adgangskrav til videre uddannelse kan være forpligtet til fortsat at oprette små hold á 5-7 elever med fysik A/B, kemi A/B, matematik B, tysk A samt engelsk A (for elever i studieretninger med matematik A).

Anmodning om lovhjemmel til at samlæse visse fagniveauer af hensyn til udbud og oprettelse af fag og studieretninger

Landets mindre gymnasier har ringere mulighed end før for at danne hele klasser af en enkelt studieretning. Samlæsning af niveauer er derfor nødvendigt og i øvrigt pædagogisk meningsgivende.

I forlængelse af ovenstående argumentation anmoder vi om lovhjemmel til, at den tilsigtede fordybelse, som kommer ved at elever skal vælge AA-studieretninger eller, i nogle tilfælde, AAB-/ABB- studieretninger, kobles med, at elever, der har fagniveauer i direkte forlængelse af hinanden, kan samlæses på hold. Dette er ikke i modsætning til, at der for flere elever skabes sammenhængende forløb med kvalitetssikring til følge – tværtimod.

Endvidere anmoder vi om lovhjemmel til at visse A-fag (fx musik A, samfundsfag A og biologi A) i hele 1. g, i udstrakt grad må samlæses med c-niveauet.

I forhold til musik og bevarelse af et musikmiljø på skolen giver det mening, fordi vi ofte har små studieretningshold med musik A. De har brug for samspil med flere elever, og de har brug for i 2. g at kunne arbejde tæt sammen med elever, som har valgt musik på B-niveau, og som evt. også vil vælge musik på A niveau som deres 5. A-fag. Skolens leder vil sammen med lærerne sikre, at samlæsning sker på fuld forsvarlig vis, med de dobbeltlærerordninger, der måtte være behov for, og den differentiering i skriftlighed, som der er behov for.

Samlæsning er på den måde en kvalitetssikring for den enkelte elev og for uddannelsen i sin helhed.

I forhold til samfundsfag giver det mening, fordi samme behov opstår omkring samfundsfag C i en klasse, hvor fx MA SA samlæses med MA MU. At man så at sige kan *stå af samfundsfag på C-niveau* efter 1.g. Holdets lærer sikre det pædagogiske niveau for hele klassen og skolens leder sikrer, at der er den nødvendige ekstra ressource til holdet, som gør det muligt.

Det gælder også for de naturvidenskabelige fag. Man skal kunne stå af på c-niveau efter 1.g. På den måde kan der skabes et sammenhængende forløb i hele 1.g for elever, der går i en klasse med følgende studieretninger: MA FY Ke/MA BT Fy/MA SA/ MA eller BI/Ke. Efter afskaffelsen af AT, som hele klassen havde sammen, er det svært at sikre samspil mellem fag i en 1.g klasse, hvis eleverne er delt ud på alle mulige forskellige hold i 1.g, det er også økonomisk uansvarligt. Derfor er det hensigtsmæssigt, at fx biologi og fysik læses sammen i 1.g. Holdets lærer sikrer det pædagogiske niveau for hele klassen og skolens leder sikrer, at der er den nødvendige ekstra ressource til holdet, som gør det muligt.

Anmodning i forhold til nye læreplaner – smidige overgange mellem fagniveauer.

Både nugældende lov og det nye lovforslag har tilsyneladende bomme mellem fagenes niveauerne. Men nye læreplaner bør sikre, at der ikke i mål og placering af kernestof

behøver opstå dette problem. Specielt fordi man med reformen får mulighed for at samlæse elever på valghold og studieretningshold.

Konklusion

Lovhjemmel til at samlæse på tværs af niveauer i klasser, hvor eleverne har fagligt identitetsfællesskab, øger kvaliteten i uddannelsen og tilsidesætter ikke økonomisk ansvarlighed:

- 1) For det første vil flere elever kunne få opfyldt deres studieretningsønsker, da en blandet studieretning ikke vil koste skolen ekstra hold i flere år. En studieretning kan dermed oprettes, selvom der er relativt få elever, der har søgt den.
- 2) For det andet vil det give bedre muligheder for fagligt samspil i klasser med blandede studieretninger, da alle elever i klassen så vil have de samme fag i de første 1-2 år.
- 3) For det tredje vil mulighed for samlæsning sikre, at utilsigtede afbrud og holdskifte i obligatoriske fag / valgfag undgås.
- 4) Samlæsningsmuligheden vil være med til at sikre, at 2016 reformen ikke i lighed med 2005 reformen understøtter at flere går i studieretninger med samfunds-fag på A niveau på bekostning af fx sproglige studieretninger eller BI/Ke.
- 5) Samlæsning vil i relation til ovenstående sikre, at mindre gymnasier kan leve op til nationale mål om at styrke sprog og naturvidenskab. Det kan samtidig sikre, at nye mål om kvalitetssikring af uddannelsen som helhed også vil kunne ske i yderområderne.

Skolens leder vil sammen med lærerne sikre, at samlæsning sker på fuld forsvarlig vis, med de dobbeltlærerordninger, der måtte være behov for, og den differentiering i skriftlighed, som der er behov for. Samlæsning er på den måde en kvalitetssikring for den enkelte elev og for uddannelsen i sin helhed.

Netværket af mindre gymnasier anmoder om at 3. og 4. naturvidenskabelige C-niveau fag i en klasse må oprettes som valgfag på tværs af klasser.

Dette vil øge muligheden for at oprette alle de naturvidenskabelige fag herunder informatik på C og også flere fag på B. Dermed kan vi i højere grad sikre, at eleverne kan få de fag, som man kan få på større gymnasier, og samtidig de fag, de har brug for i forhold til adgang til videre uddannelse.

Mindre gymnasier støtter hinanden i anmodningen om særlige lokale studieretninger. Morsø Gymnasium og Bjerringbro Gymnasium har haft besøg af ministeriet vedrørende tilladelse til at oprette særlige lokale studieretninger. Udkast til dispensationsansøgningerne er forelagt netværket af mindre gymnasier, som finder det yderst vigtigt, at Ministeriet i en tid hvor befolkningstallet er dalende i yderområderne og hvor forventningerne til udbud og kvalitet er stigende, at der støttes op om de lokale styrkepositioner og gives tilladelse til at disse kan fortsætte.

Gymnasierne indsender disse dispensationsansøgninger særskilt.

Bilag

Fleksibel samlæsning af niveauer på samme klassetrin giver kvalitetsforøgelse og er ansvarlig økonomistyring.

Eksempel 1

Scenarie - overordnet:

Antag at skolen i 2017 har optaget 105 1.g elever. Efter studieretningsvalget er situationen denne:

1x		1a		1b		1c	
MA-Fy-Ke	10	MA-SA	18	EN-SA	36	EN-TY-Sa	2
MA-BT-Fy	10	MA-MU	3			EN-FR-Sa	6
						EN-SP-ty	10
						EN-MU	6

Skolen har ingen lokaler til 36 elever

Der vil kunne "flyttes" på fordelingen, hvis skolen også udbyder BI-Ke. Antag, at 7 elever vælger denne

1x		1a		1b		1c	
MA-Fy-Ke	10	MA-SA	18	EN-SA	29	EN-TY-Sa	2
MA-BT-Fy	10	MA-MU	3			EN-FR-Sa	6
BI-Ke	7					EN-SP-ty	10
						EN-MU	6
Samlæsning		Samlæsning		Samlæsning		Samlæsning	
1.g: klassen har bi, fy, ke og ma sammen. Der afsættes en mindre ressource ekstra, til BT-toning for 10 BT-elever samtidig med at NI elever og Mat-fys elever har en særlig biologitoning. 2.g Biologielever kan blive på MA A men stå af på B-niveau efter 2.g		1.g Musikelever må følge samf C inde i klassen. De får særlig opmærksomhed i forhold til at blive klar til eksamen. Musikelever må have musik sammen med C-valgholdet i hovedparten af timerne og ligesådan sammen med B-niveauet i 2.g				1.g klassen har samfundsfag sammen i hele 1.g	

Eksempel 2

Antag at en skole opretter en klasse med studieretningerne BI-Ke og BT-MA-Fy.

Efter den nye lov skulle eleverne deles i følgende fag efter grundforløbet:

- Biologi
- Fysik
- Kemi/Bioteknologi
- Matematik

Flere af dem vil efter 2.g ønske at hæve matematik til A niveau. Så *hælder vi dem tilbage* på det hold de kom fra, nemlig det de gik på i 1.g grundforløb.

Det vil være langt mere hensigtsmæssigt, at samlæse dem i naturvidenskab i hele 1.g og samlæse dem i matematik i 1.-2. g.

Grundforløbet og det endelige valg af studieretninger samt skolens forsvarlige pakning af elever/studieretninger i klasser sikrer jo netop, at vi i flere (om en ikke alle) tilfælde kan danne hele naturvidenskabelige klasser eller hele klasser med Matematik på A-niveau, Engelsk på A-niveau osv.

Antag at skolen i stedet opretter en klasse med BI-Ke og EN-SA.

Efter den nye lov skulle eleverne deles i følgende fag efter grundforløbet:

- Biologi
- Fysik
- Samfundsfag
- Engelsk

Flere af dem vil efter 2.g ønske at hæve engelsk til A niveau eller de vil vælge først at løfte samf til B og så til A i 3. g. Billedet er tydeligt. De ender på samme hold som de kom fra. Ville det da være et problem om de samlæste i klassen i 1. g og gerne også i 2.g. Tilsvarende kunne de samfundsfagselever, som ønsker at hæve kemi til B blive i klassen i hele forløbet og ikke sendes ud i ¾ år.

Eksempel 3

1. Gældende lov

Elever med: EN A + Sa B går i klasse med dem, der har: EN A + Ty/FR/SP + Sa B.
En stor andel af eleverne i den førstnævnte studieretning hæver samfundsfag til A niveau i 3.g.

Elever med en samfundsfaglig retning og en sproglig retning kan med gældende lov have:

- Engelsk sammen i 3 år
- Samfundsfag sammen 2–3 år
- Matematik sammen i 1 år
- Sprog sammen i den udstrækning, at elever på valghold må gå på studieretningshold, hvis det giver adgang til videregående uddannelse.

Lovforslag 2016 – niveauet skal være AA/AAB

Elever med: EN A + SA A i en klasse med elever, der har: EN A + FR A/TY A + Sa B samt supersprog skal efter reformen:

- Deles ud på 3 hold, A, B og C, i samfundsfag efter grundforløbet
- Deles i 2 matematikhold C og B efter grundforløbet, fordi resten af skolens klasser typisk er fyldt op af retninger med matematik på mindst B.
- Deles i tysk

Alternativt skal den i forvejen lille andel sproglever vi har, ikke have deres studieretningsønske opfyldt, men i stedet, fx tilbydes studieretningen EN A + SA A. Skolerne bliver tvunget over i den sidstnævnte løsning af økonomiske grunde og for at flest muligt får deres studieretningsønske opfyldt. Det nye forslag indebærer nemlig, at skolerne bliver tvunget til at oprette et lille matematik C-hold til de supersproglige elever. Det bliver en meget dyr løsning, og samtidig en løsning, som kommer til at blokere for samarbejdet omkring matematik på tværs af klasser i 1.g. Det lille C-niveau hold vil komme til at fostre en endnu mindre andel af elever, som ønsker matematik B og i forhold til videregående uddannelse har brug for at løfte matematik C til B. derimod vil en samlæsning af matematik sikre at flere elever får lyst til at fortsætte på matematikholdet direkte efter 1.g.

Forslag til justering inden for en fuldt ansvarlig politisk dagsorden

Niveauer, der ligger i direkte forlængelse af hinanden må altid samlæses i en klasse FX:

SA A og Sa B må samlæses i 1.-2.g. Læreplaner indrettes, så dette er muligt.

Alternativt indrettes læreplanen i samfundsfag A således, at den kan følges af elever med Sa B og at de kan afslutte faget efter 2.g (afstigningsmulighed).

Med det nye krav om AA studieretninger i stx bliver scenariet, at der drives flere og flere elever over på samfundsfag A, sådan som tendensen også har været efter reformen i 2005. Uden mulighed for samlæsning af niveauer er vi nød til at prioritere studieretninger, som også kan fyldes op til hele klasser.

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Høringsvar til "Udkast til forslag til lov om gymnasiale uddannelser"

Med dette høringsforslag foreslås at der i §25 stk. 10 (stx) og §24 stk. 11 (hhx) efter:

*"2. fremmedsprog i form af et af følgende fag på A-niveau, hvis det er et begyndersprog, og på B-niveau, hvis det er et fortsættersprog: Fransk begyndersprog, fransk fortsættersprog, tysk begyndersprog, tysk fortsættersprog, italiensk begyndersprog, kinesisk begyndersprog, russisk begyndersprog, spansk begyndersprog eller spansk fortsættersprog."*¹

Tilføjes:

"Begyndersprog kan dog være på B-niveau for elever, der har matematik på A-niveau i kombination med fysik og kemi på AA-, AB- eller BA-niveau"

Det fremgår af udkastet at "Forligskredsen er enig om, at flere elever skal opnå sprogkompetencer på et højere niveau, og flere elever skal vælge sprog. Strukturen i de nye studieretninger fremmer derfor, at flere skal vælge fortsættersprog, herunder spansk, der etableres som fortsættersprog."² At spansk etableres som fortsættersprog er meget fornuftigt, når man ser på, at spansk topper listen over de vigtigste fremmedsprog lavet af British Council³. Listen er baseret på "cultural and educational priorities as well as economic ones". Til sammenligning ligger fransk på en 3. plads og tysk på en 5. plads⁴. Det er også fornuftigt, hvis man ser på udviklingen i USA, hvor spansk spiller en større og større rolle. Ifølge The Guardian taler 1 millioner indbyggere i USA spansk som modersmål og 11 millioner er tosprogede med spansk og engelsk, og frem mod 2050 forventes at 138 millioner taler spansk i USA⁵. Problemet er, at det tager lang tid at etablere spansk som fortsættersprog i gymnasiet. Det er først realistisk om 10 år. I mellemtiden er elevers mulighed for at vælge spansk begrænset til spansk som begyndersprog.

Spansk som begyndersprog står imidlertid over for tre store udfordringer i udkastet:

- 1) Den første er, at man politisk har ønsket, at flere skal vælge fortsættersprog og at tysk og fransk skal have en særstatus. Man har derfor inkluderet tysk og fransk i 7 studieretninger, hvor spansk begynder kun indgår i 1 studieretning⁶. Det betyder, at flere elever får deres obligatoriske 2.

¹ MBUL: "Udkast til forslag til lov om gymnasiale uddannelser", §25 stk. 10 og §24 stk. 11. 2016

² MBUL: "Udkast til forslag til lov om gymnasiale uddannelser" s. 46. 2016

³ British Council: "Languages for the future 2013" <https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/languages-for-the-future-report-v3.pdf> Besøgt 12. September 2016

⁴ Ibid s. 3

⁵ Stephen Burgen: "US now has more Spanish speakers than Spain – Only Mexico has more." In: The Guardian 29. Juli 2015. <https://www.theguardian.com/us-news/2015/jun/29/us-second-biggest-spanish-speaking-country> Besøgt 12. september 2016

⁶ MBUL: "Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti om styrkede gymnasiale uddannelser". In: <http://www.uvm.dk/>

fremmedsprog opfyldt af tysk eller fransk, og at færre elever dermed vil vælge spansk som 2. fremmedsprog.

- 2) Den anden udfordring er, at der med udspillet er meget få valgblokke. Elever der vælger spansk på A-niveau fra start, vil dermed kun have én eller ingen frie valgblokke tilbage. Dette vil gøre faget mindre attraktivt.
- 3) Den tredje udfordring er, at muligheden for at vælge spansk på B-niveau for nogle af de naturvidenskabelige elever frafalder. I den nuværende bekendtgørelse står der om 2. fremmedsprog at "Begyndersprog kan dog være på B-niveau for elever, der har matematik på A-niveau i kombination med fysik og kemi på AA-, AB- eller BA-niveau"⁷. At denne undtagelse frafalder, fremgår ikke af "Aftalen om styrkede gymnasier", hvor man ellers må formode, at ændringerne til den nuværende reform burde fremgå, og det giver dermed færre mulighed for at vælge spansk.

Lokalt får disse tre udfordringer store konsekvenser for spansk på de enkelte gymnasier. På Frederiksborg Gymnasium og HF forventes det, at vi i værste fald kommer til at gå fra fire eller fem 1g spanskhold på nuværende tidspunkt til ét spanskhold i 1g efter reformen. Dette på en skole med 15 spor.

Vi appellerer derfor til, at undtagelsen genindføres for at bevare en sproglig diversitet blandt gymnasiets elever. På den måde overholdes aftaleteksten, mens konsekvenserne for spansk afbødes.

Mvh.

Spansklærere på Frederiksborg Gymnasium og HF:

Pia Louise Steenstrup Sørensen, adjunkt, spansk og samfundsfag

Anders Bergholdt, lektor, spansk og idræt

Stine Tims Andersen, lektor, spansk og naturgeografi

Jesper Bjørnholt, lektor, spansk og matematik

</media/UVM/Filer/Udd/Gym/PDF16/Jun/160603-Styrkede-gymnasiale-uddannelser.aspx> Besøgt 12. september 2016. s. 18.

⁷ MBUL: "Bekendtgørelsen om uddannelsen til studentereksamen" In: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=152507>, §11, stk. 1

Odense d. 22/9 2016

Høringssvar – gymnasielov Steinerskolerne

Fra Rudolf Steinerskolerne i Danmark udtrykkes der stor glæde over, at vi nu gennem §68 i lovudkastet vil kunne få anerkendelse af vores ungdomsuddannelse og derved blive økonomisk ligestillet med de øvrige ungdomsuddannelser.

Vores forhandlinger med de politiske partier har haft fokus på følgende to forhold.

- **Eksamens- og karakterfrihed**
- **Pædagogisk frihed og undervisningens forløb**

Det fremgår klart af lovudkastet, at skolerne efter den nye lov stadig vil være eksamens- og karakterfrie.

Det fremgår, for os, ikke klart i lovtæksten, at skolerne har mulighed for at fortsætte deres pædagogiske metode. Dette er vigtigt, da eksempelvis fagsammensætningen og fagprogressionen (altså den tidsmæssige placering af de enkelte faglige elementer) ikke er i overensstemmelse med de kommende HF-regler. Det er klart, at undervisningen samlet set skal leve op til det faglige niveau, som det er beskrevet i lovudkastets §37. Dette har vi ikke noget problem med.

Som vi har forstået det politiske forlig, når teksten er blevet udlagt for os af forligsparterne, er der ikke blot tale om, at Steinerskolerne har fået godkendelse til at udbyde en almindelig HF – dog uden eksamen og karakterer, men at skolerne med forliget kan fortsætte deres veldokumenterede pædagogiske metode, som fremover vil blive rummet af HF-lovgivningen. Steinerskolernes undervisningsmetodik er bl.a. dokumenteret gennem et forskningsprojekt udført af Danmarks Pædagogiske Universitet.

I spørgsmålet om, hvordan man juridisk formulerer denne politiske intention, kan formulering i §37, stk. 6 måske tjene som inspiration:

*...Institutioner kan tilrettelægge undervisningen i de nævnte...fag frit, dog således,
at eleverne skal nå de mål for fagene, som fremgår af regler fastsat...*

Ud over dette høringssvar, som tager afsæt i det politiske forlig, som det er blevet gjort klart for os, har Dansk Friskoleforening i samarbejde med os udarbejdet et høringssvar i foreningens regi.

Med venlig hilsen

*11-12 Gruppen /ved Christina Vilhelmsen, Jens Henriksson, Jakob Laursen, Thomas Uhrskov

Studievalg Danmarks hørings svar til høring over udkast til lov om de gymnasiale uddannelser.

Studievalg Danmark takker for høringsmuligheden over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og har følgende bemærkninger.

Evalueringsamtalen

§21, stk.6

- Det er uklart, hvem der skal afdække elevens ønsker til videregående uddannelse i det beskrevne grundforløb. Ideelt set bør denne afdækning foregå i et samarbejde mellem gymnasiets vejledere og Studievalg. Udgangspunktet for samtalen er elevernes faglige niveau – den del af afdækningen bør naturligvis varetages af lærerne, som har indsigten i elevernes faglige niveau.
- For at sikre en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser, vil Studievalg foreslå, at afdækning af elevens ønsker til videregående uddannelse, kommer til at foregå i samarbejde mellem gymnasiets vejledere og Studievalg, idet Studievalg har den professionelle ekspertise i forhold til viden om de videregående uddannelser.

Opdatering af Meritbekendtgørelsen

- Studievalg henleder opmærksomheden på at, §23 stk2, §24 stk2 og §25 stk4, 2. punktum – alle giver anledning til en opdatering af Meritbekendtgørelsen.

Karrierelæring

Lovforslaget § 29. stk.2: Undervisningen skal, hvor det er relevant, indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.

I bemærkningerne (s. 56): Der vil endvidere blive fastsat regler, som sikrer, at alle fag får en praksisorienteret toning, og at fagenes faglige mål og kernestof justeres. Det skal som led i dette sikres, at elevernes personlige modning, dømmekraft, handlekraft og afklaring, herunder evnen til at træffe valg og tage ansvar, samt at elevernes dannelse til aktiv demokratisk deltagelse styrkes.

Videre i bemærkningerne (s. 105): Den foreslåede bestemmelses stk. 2 fastslår, at undervisningen i relevant omfang skal indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.

- Studievalg opfordrer til, at der sikres en sammenhæng mellem den erfaring undervisningen giver og den vejledning de får via Studievalgsvejledningen. Der skal ske et samspil mellem undervisning og vejledning, så der sikres en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser. Det kan yderligere styrkes, hvis studievalgportfolien inddrages i hele forløbet.
- Studievalg vil anbefale, at karrierelæring beskrives i bilag til uddannelsernes bekendtgørelser, som tværfaglig aktivitet på lige fod med 'Skriftlighedsbilaget'. Det vil forpligte skolen og skolens leder på karrierelæring, og herefter vil den største del af aktiviteterne kunne gennemføres fler- eller tværfagligt, på og uden for skolen og med inddragelse af Studievalgs kompetencer på relevante tidspunkter. Underviserne vil fortsat være forpligtede på det anvendelsesorienterede i fagundervisningen, herunder karriereaspekter, men det lægges som aktiviteter i selve

undervisere/faglærere varetage karrierelæring i gymnasiet, så der bliver match mellem elevens ønsker/drømme/forestillinger og de karriere- og erhvervmæssige åbninger, der på givne tidspunkter findes på arbejdsmarkedet. Den politiske aftale stiller krav om bedre individfokus med henblik på elevens fremtid, dvs. valg af videregående uddannelse og karriere. Det skal løftes i samarbejdet mellem undervisere, fastholdelsesvejledere og Studievalgvejledere. Samarbejdet de tre parter imellem skal medvirke til, at eleven får bedre – ikke blot mere – individuel vejledning.

- Det bør eksplicit præciseres i de respektive uddannelsesbekendtgørelser, at skolerne er forpligtede til at samarbejde med Studievalg om karrierelæring.
- I Studievalgsbekendtgørelsen skal der sikres overensstemmende beskrivelse af forpligtelsen til samarbejde mellem gymnasier og Studievalg.

Mangel i gymnasieloven: Studievalgportfolio

- Studievalg opfordrer endvidere til studievalgportfolien også skrives ind i gymnasieloven. Vi ser studievalgportfolien som et centralt element i elevernes arbejde med uddannelsesvalget. Det er i refleksionen, at elevens overvejelser modnes og handlekraften øges. Derfor er det nyttigt, at studievalgportfolien som redskab bruges udover grundforløbet for at fastholde/fortsætte refleksionen om uddannelses- og karrierevalg ikke bare fra folkeskolen, men kontinuerligt gennem gymnasiet – også til brug i vejledningen efter afsluttet studieforberevende ungdomsuddannelse. Uanset om refleksionerne sættes i gang af faglærer, fastholdelsesvejleder eller studievalgsvejleder skal de dokumenteres i studievalgportfolien, som Studievalg vil foreslå skal anvendes gennem hele forløbet i de studieforberevende ungdomsuddannelser – og ikke kun i grundforløbet.

Studievalg Danmarks høringssvar til høring over udkast til lov om de gymnasiale uddannelser.

Studievalg Danmark takker for høringmuligheden over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og har følgende bemærkninger.

Evalueringssamtalen

§21, stk.6

- Det er uklart, hvem der skal afdække elevens ønsker til videregående uddannelse i det beskrevne grundforløb. Ideelt set bør denne afdækning foregå i et samarbejde mellem gymnasiets vejledere og Studievalg. Udgangspunktet for samtalen er elevernes faglige niveau – den del af afdækningen bør naturligvis varetages af lærerne, som har indsigten i elevernes faglige niveau.
- For at sikre en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser, vil Studievalg foreslå, at afdækning af elevens ønsker til videregående uddannelse, kommer til at foregå i samarbejde mellem gymnasiets vejledere og Studievalg, idet Studievalg har den professionelle ekspertise i forhold til viden om de videregående uddannelser.

Opdatering af Meritbekendtgørelsen

- Studievalg henleder opmærksomheden på at, §23 stk2, §24 stk2 og §25 stk4, 2. punktum – alle giver anledning til en opdatering af Meritbekendtgørelsen.

Karrierelæring

Lovforslaget § 29. stk.2: Undervisningen skal, hvor det er relevant, indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.

I bemærkningerne (s. 56): Der vil endvidere blive fastsat regler, som sikrer, at alle fag får en praksisorienteret toning, og at fagenes faglige mål og kernestof justeres. Det skal som led i dette sikres, at elevernes personlige modning, dømmekraft, handlekraft og afklaring, herunder evnen til at træffe valg og tage ansvar, samt at elevernes dannelse til aktiv demokratisk deltagelse styrkes.

Videre i bemærkningerne (s. 105): Den foreslåede bestemmelses stk. 2 fastslår, at undervisningen i relevant omfang skal indeholde forløb og faglige aktiviteter, der styrker elevernes evne til at træffe valg om videregående uddannelse. Eleverne skal gennem undervisningen opnå erfaringer med fagenes anvendelse, der modner deres uddannelsesvalg.

- Studievalg opfordrer til, at der sikres en sammenhæng mellem den erfaring undervisningen giver og den vejledning de får via Studievalgsvejledningen. Der skal ske et samspil mellem undervisning og vejledning, så der sikres en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser. Det kan yderligere styrkes, hvis studievalgportfolien inddrages i hele forløbet.
- Studievalg vil anbefale, at karrierelæring beskrives i bilag til uddannelsernes bekendtgørelser, som tværfaglig aktivitet på lige fod med 'Skriftlighedsbilaget'. Det vil forpligte skolen og skolens leder på karrierelæring, og herefter vil den største del af aktiviteterne kunne gennemføres fler- eller tværfagligt, på og uden for skolen og med inddragelse af Studievalgs kompetencer på relevante tidspunkter. Underviserne vil fortsat være forpligtede på det anvendelsesorienterede i fagundervisningen, herunder karriereaspekter, men det lægges som aktiviteter i selve

undervisningen og/eller undervisningsforløbene, i studieretningsfagene – og samarbejdet mellem disse.

§ 35, stk. 4 (Lovforslaget) (s.13 + s.58, afsnit 8 + s.114, afsnit 6) Orientering og indhold af uddannelsen til hf-eksamen

- Studievalg opfordrer til, at det sikres, at Studievalg er med til at brede viften af praktikforløb ud for eleverne, så der sikres en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser.
- Studievalg vil anbefale, at karrierelæring beskrives i bilag til uddannelsernes bekendtgørelser, som tværfaglig aktivitet på lige fod med 'Skriftlighedsbilaget'. Det vil forpligte skolen og skolens leder på karrierelæring, og herefter vil den største del af aktiviteterne kunne gennemføres fler- eller tværfagligt, på og uden for skolen og med inddragelse af Studievalgs kompetencer på relevante tidspunkter. Underviserne vil fortsat være forpligtede på det anvendelsesorienterede i fagundervisningen, herunder karriereaspekter, men det lægges som aktiviteter i selve undervisningen og/eller undervisningsforløbene, i studieretningsfagene – og samarbejdet mellem disse.

Gymnasial Supplering:

§ 54:

- Studievalg finder det afgørende, at genberegningen foretages automatisk og digitalt, når genberegning alene skal foretages i de ansøgninger, hvor suppleringen er foretaget for at opfylde et adgangskrav. Da optagelse.dk i henhold til lovforslaget gøres autoritativ i forhold til eksamensbeviser, bør genberegningen ske direkte i optagelse.dk og ikke på den enkelte institution. Ansøgeren skal kunne se beregningen direkte ved ansøgning, som ved bonus A. Studievalg finder, at det vil kunne mindske risiko for fejl samt for ansøgninger, der afvises på institutionerne på baggrund af genberegningen. Ansøgerne vil hermed få mulighed for at søge på en anden uddannelse i stedet, hvilket ikke vil være muligt, hvis genberegningen først foretages efter ansøgningsfristen 5. juli, eller hvis der er tale om sommersupplering

Samarbejde

§59. Fastholdelse og trivsel *og god overgang*

- Studievalg er ikke nævnt i § 59. Studievalg bør indskrives i §59 som samarbejdspartner, således at institutioner efter loven forpligtes til at samarbejde med Studievalg. Skolens leder er afhængig af en kvalificeret vejledning om overgang til videregående uddannelse og har derfor brug for Studievalgs ekspertise. Endvidere kan en Studievalgs-samtale med eleven være med til at skabe/fastholde et sigte med den gymnasiale uddannelse og dermed medvirke til at hindre frafald i samarbejde med institutionen og institutionens fastholdelsesvejledere. I den politiske aftale er karrierelæring dét centrale begreb, der skal bringe eleven i stand til at forstå sin situation, lære at håndtere valg, både mens eleven er i gymnasial uddannelse og i efterfølgende overgange: valg af videregående uddannelse (med tilhørende valg undervejs) og ikke mindst valg af første og efterfølgende job, som del af en aktiv erhvervskarriere. Studievalg ser sig selv som naturlige partnere i dette arbejde. Studievalg kan i tæt samarbejde med skolen, fastholdelsesvejledere og

undervisere/faglærere varetage karrierelæring i gymnasiet, så der bliver match mellem elevens ønsker/drømme/forestillinger og de karriere- og erhvervsmæssige åbninger, der på givne tidspunkter findes på arbejdsmarkedet. Den politiske aftale stiller krav om bedre individfokus med henblik på elevens fremtid, dvs. valg af videregående uddannelse og karriere. Det skal løftes i samarbejdet mellem undervisere, fastholdelsesvejledere og Studievalgvejledere. Samarbejdet de tre parter imellem skal medvirke til, at eleven får bedre – ikke blot mere – individuel vejledning.

- Det bør eksplicit præciseres i de respektive uddannelsesbekendtgørelser, at skolerne er forpligtede til at samarbejde med Studievalg om karrierelæring.
- I Studievalgsbekendtgørelsen skal der sikres overensstemmende beskrivelse af forpligtelsen til samarbejde mellem gymnasier og Studievalg.

Mangel i gymnasieloven: Studievalgportfolio

- Studievalg opfordrer endvidere til studievalgportfolien også skrives ind i gymnasieloven. Vi ser studievalgportfolien som et centralt element i elevernes arbejde med uddannelsesvalget. Det er i refleksionen, at elevens overvejelser modnes og handlekraften øges. Derfor er det nyttigt, at studievalgportfolien som redskab bruges udover grundforløbet for at fastholde/fortsætte refleksionen om uddannelses- og karrierevalg ikke bare fra folkeskolen, men kontinuerligt gennem gymnasiet – også til brug i vejledningen efter afsluttet studieforberevende ungdomsuddannelse. Uanset om refleksionerne sættes i gang af faglærer, fastholdelsesvejleder eller studievalsvejleder skal de dokumenteres i studievalgportfolien, som Studievalg vil foreslå skal anvendes gennem hele forløbet i de studieforberevende ungdomsuddannelser – og ikke kun i grundforløbet.

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, audgym@uvm.dk
Emne: Høring – gymnasielov [Fysiklærerforeningen]

Styrelsen for Fysiklærerforeningen
20. september 2016

Ang.: Høring af Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Fysiklærerforeningens Styrelse vil gerne kommentere to punkter i Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

- ❖ Det første punkt drejer sig om de særlige indsatser for at *hæve det faglige niveau i naturvidenskab og matematik* (Indledning, s. 29) samt om *fagligt samspil mellem fagene* (§ 29 og § 30).

Her vil Styrelsen foreslå flerfagligt samarbejde mellem matematik og fysik skrevet ind i begge fags læreplaner til styrkelse af elevernes matematiske kompetencer.

Fysik er næst efter matematik det fag i den gymnasiale fagrække, der oftest anvender matematisk modellering som en naturlig og integreret del i den daglige undervisning (dog i højere grad på B og A end på C niveau). Elevernes interesse, motivation og faglige niveau i matematik øges ved at se faget i anvendelse, og vi er derfor overbeviste om, at undervisning i fysik styrker elevernes matematiske kompetencer. Sammenhængen er blevet dokumenteret i "Matematikudregningen" (august 2015) af Britta Eyrich Jessen, Christine Holm og Carl Winsløw, Institut for Naturfagernes Didaktik, Københavns Universitet.

Derfor forslår vi et obligatorisk samarbejde mellem matematik og fysik indarbejdet i begge fags læreplaner på følgende områder:

- Matematik og fysik C eller NV: Regression og tolkning af måledata, særligt lineære funktioner.
 - Matematik og fysik B: Samarbejde om parabler, regression, differential- og integralregning, trigonometri, vækstmodeller, matematisk modellering.
- ❖ Det andet punkt drejer sig om den *naturvidenskabelige studieretning med Biologi A og Kemi B* på Stx (§ 26).

Fysiklærerforeningen forholder sig kritisk til den naturvidenskabelige studieretning med Biologi A og Kemi B. Studieretningen har matematik på B niveau og fysik på C niveau, og derfor skal der to opgraderinger til, før studieretningen giver adgang til mange naturvidenskabelige videregående studier. Problemet er, at der kun er plads til et C-fag og en opgradering f.eks. fra C til B eller fra B til A. Ellers skal gymnasierne lægge ekstra timer ind i skemaet svarende til to lektioner af 45 minutter ugentligt i 3.g. Dermed er det næppe realistisk, at elever på denne studieretning forlader det almene gymnasium med niveauer, der er bredt adgangsgivende til naturvidenskabelige videregående uddannelser (deraf øgenavnet GSK-studieretningen). Elever på studieretningen bliver tvunget til at følge GSK-kurser, hvis de f.eks. vil læse til ingeniør. Vi mener, at fysik på B niveau er berettiget på studieretningen, da fagets store fokus på eksperimenter og matematisk modellering giver eleverne kompetencer,

der rækker langt ud over fagets egne emner, og som også er vigtige på de videregående uddannelser studieretningen sigter mod.

Andelen af Stx-elever, der har fysik på B niveau er faldet fra omkring halvdelen i 2005 til mindre end en fjerdedel i dag. Dette, mener vi, kan afspejles i en svækkelse af elevernes matematikkompetencer og modarbejder målsætningen om styrkelse af naturvidenskab i det almene gymnasium, og vi vil ikke forsømme chancen for igen at opfordre til at indføre obligatorisk fysik på B niveau i så mange studieretninger, som muligt.

Med venlig hilsen
Styrelsen for Fysiklærerforeningen (Stx og Htx)

Michael Agermose Jensen, Christianshavns Gymnasium, mj@cg-gym.dk

Frank Lisberg Borum, Marselisborg Gymnasium, fb@marselisborg-gym.dk

Danni Thorkild Pedersen, dtvip@gmail.com

Dorthe Agerkvist, Herlev Gymnasium, dorthe.agerkvist@skolekom.dk

Michael Langgård Olesen, Vordingborg Gymnasium, ol@vordingborg-gym.dk

Morten Stoklund Larsen, Roskilde Tekniske Skole, mstl@rts.dk

Jon Gaarsmand, Rødkilde Gymnasium, jon@gaarsmand.com

Bente Guldbrandsen, Ordrup Gymnasium, bg@ordrup-gym.dk

23.09.2016

Team Danmarks høringsvar til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vedr. høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Team Danmark er en selvejende offentlig institution, der har til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. Team Danmark skal jf. Lov om Eliteidræt §1, stk. 8 sikre, at der tilvejebringes studietilbud for eliteidrætsudøvere. I lovens bemærkninger er det præciseret at Team Danmark bl.a. skal samarbejde med Undervisningsministeriet og andre relevante parter om udvikling af generelle uddannelsesstilbud for eliteidrætsudøvere på ungdomsuddannelserne.

Den generelt skærpede konkurrence i international elitesport medfører øgede krav til atleternes prioritering af sporten. Det danske uddannelsessystem bevæger sig samtidig i en retning, hvor der er højere forventninger til de studerendes indsats. Hvis Danmark i fremtiden skal kunne levere sportslige resultater i verdensklasse og samtidigt sikre, at eliteidrætsudøverne uddannelsesmæssigt klarer sig lige så godt som befolkningen generelt, er det en nødvendighed, at der sker en gensidig tilpasning af den sportslige og uddannelsesmæssige udvikling.

4.000-4.500 atleter i de gymnasiale ungdomsuddannelser, har enten Team Danmark-godkendelse til fleksible vilkår, eller tilbydes i regi af elitekommunerne, fleksible vilkår (flytning af eksaminer, supplerende undervisning, godkendt fravær, buddy-ordninger osv.).

Ca. 350-400 elever årligt vælger at forlænge deres ungdomsuddannelse med ét år. Kommunalt støttede atleter har ikke mulighed for forlængelse, da denne mulighed alene er forbeholdt TD-godkendte atleter.

Det er pga. de kommunale ordninger blevet muligt i langt højere grad at tilbyde "hele klasser" med atleter i en lang række kommuner. Hele klasser medfører typisk et meget sportsligt stimulerende miljø, hvor livsstilen som atlet bliver normdannende, og hvor skolerne lettere kan koncentrere ressourcer og understøttende tilbud omkring atleterne.

Ordningerne er langt hen ad vejen drevet af ildsjæle og velvilje på gymnasieskolerne, der kan dog også – primært på konkurrenceudsatte gymnasieskoler være god økonomi i at kunne tiltrække (ressourcestærke) elever for at optimere taxameter-tilskuddene. Dette gælder dog primært i de større byer. På almene gymnasieskoler i "monopolistisk konkurrence" kan det ofte være endog meget svært for Team Danmark og kommunerne at mobilisere opbakning til fleksible vilkår for atleterne.

Udgangspunktet for Team Danmark er til enhver tid at sikre, at atleter skal kunne gennemføre uddannelser på samme faglige niveau som alle andre. Det er således afgørende, at der på intet tidspunkt går på kompromis med det faglige niveau, og at atleter til enhver tid tilbydes samme faglige muligheder som andre elever.

Vi har i tilknytning til gymnasireformen haft en korrespondance mellem bestyrelsesformand Frank Jensen, direktør Lone Hansen, og Børne- og Undervisningsminister Ellen Thrane Nørby.

Udgangspunktet har været en bekymring for, om Ministeriet var opmærksomme på at opretholde atleternes gode muligheder for fleksible vilkår. Ellen Thrane Nørby har i den forbindelse forsikret Team Danmark om, at der vil blive taget højde for at sikre de fleksible vilkår for atleterne i de almene gymnasieskoler.

Team Danmark administrerer i overensstemmelse med Lov om Eliteidræt og den gældende gymnasielovning en ordning for fleksible forhold for atleter i gymnasieuddannelserne. Disse ordninger har

fungeret siden 1985. Vi gennemførte senest i 2009 en større evaluering af ordningerne, som efterfølgende mundede ud i et ministerielt udredningsarbejde, som moderniserede de gældende "Råd og Vink" (2011) til gymnasieskolerne fra Ministeriet.

Ordningerne er grundlæggende velfungerende og et meget centralt element i den danske eliteidrætsmodel. Atleter som er godkendt af Team Danmark har mulighed for at forlænge STX eller HF med et år. Ud over forlængelsen har atleterne adgang til supplerende undervisning, flytning af eksaminer, godkendt fravær mv. Alt sammen noget som administreres i et samarbejde mellem Team Danmark og gymnasieskolerne. Team Danmark yder økonomisk støtte til gymnasieskolerne for at dække supplerende undervisning i forbindelse med sportsrelateret fravær.

Team Danmark har partnerskabsaftaler med 27 ungdomsuddannelsesinstitutioner, som lever op til en række kvalitative krav i forhold til deres tilbud målrettet eliteatleterne. Team Danmark tilbyder partnerskabsskolerne rådgivning, deltagelse i netværksarrangementer og et økonomisk tilskud til Team Danmark vejlederfunktionerne.

Årligt godkender Team Danmark ca. 750 atleter på baggrund af en række sportslige kriterier, som er aftalt med specialforbundene. Ordningen omfatter også sportsgrene, hvis landsholdsarbejde ikke er støttet af Team Danmark.

Team Danmark rådgiver og informerer specialforbund, atleter og uddannelsesinstitutioner om uddannelsesvalg og andre relevante områder relateret til ungdomsuddannelse og elitesport.

Vurdering

Vi noterer med tilfredshed, at der i Lovforslaget i § 63 opretholdes mulighed for 1-årig forlængelse både på STX, HHX, HTX og på HF, samtidig med at ordningerne også søges udstrakt til øvrige kunstarter end musikken (MGK). Samtidig noterer vi, at mulighederne for samlæsning ifølge ministeriet skulle give bedre mulighed for decentralt at kunne etablere hele klasser med atleter. Gymnasiereformen rummer også bedre muligheder for at kunne tage en HF på fleksible vilkår.

Team Danmark har opfordret til, at en kommende gymnasiereform sikrer gymnasiernes mulighed for at oprette særlige klasser for eliteidrætsudøverne. Det kan i praksis kun lade sig gøre, hvis det er muligt at oprette en studieretning, som forener sproglige, naturvidenskabelige og samfundsfaglige interesser. Der er enten behov for en generel bred studieretning, som forener det sproglige, naturvidenskabelig og samfundsfaglige eller en mulighed for at gymnasier (evt. gennem Team Danmark-certificering) kan tilbyde en fleksibel studieretning i eliteidrætsklasserne. Bredden og kvaliteten kan fx sikres gennem valgfag.

Team Danmark har, jf. omfanget af ovenstående ordninger og vigtigheden af at udvikle optimale rammer for atleter inden for de danske ungdomsuddannelser, ønske om et tættere samarbejde med Undervisningsministeriet.

Vi er nu kommet på høringslisten, og der er aftalt en proces på embedsmandsniveau – med inddragelse af elitegymnasier.dk - for at sikre, at der i udmøntningen af loven tages højde for at sikre fleksible vilkår for atleterne.

Med Venlig hilsen

Knud Skadborg, Afdelingschef

23. September 2016

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (www.uuvf.dk) repræsenterer ca 500 vejledere på almene gymnasier, erhvervsgymnasier, VUC, handelsskoler og tekniske skoler, samt medlemmer fra Forsvaret, Kriminalforsorgen, Jobcentre og UU.

UUVF er desværre ikke med på listen over høringsparter. Dette vil vi gerne udtrykke vores undren over, da mange af vores medlemmer netop i deres daglige arbejde på en lang række områder er en del af det arbejde der foregår med og omkring eleverne på de gymnasiale uddannelser, på HF og på EUX; samt på de institutioner og interessenter der arbejder med unge og voksne i overgang til de gymnasiale uddannelser inklusive HF

Vi fremsender derfor et høringssvar herunder, og vil samtidig anmode om at komme på fremtidige høringslister høringsudkast indenfor ungdomsuddannelser og VUC

Vores svar består i at vi for udvalgte paragraffer i lovudkastet foreslår en justeret tekst. I bilag 1 være uddrag fra de dele af lovudkastet der har relevans til det arbejde som vejlederne på de gymnasiale institutioner har udført under den nuværende lovgivning, og det som vejlederne sammen med andre ressourcepersoner må forventes at få som opdrag efter lovens.

Her følger vores høringssvar.

Af §59 fremgår det, at institutionen i samarbejde med UU skal yde bistand til de elever, der har behov herfor. Der står også, at institutionens leder skal udarbejde retningslinjer for trivsel og fastholdelse herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald.

For at give den enkelte unge optimale muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse og fastholde den unge i et uddannelsesperspektiv, er det væsentligt, at de personer, der varetager denne opgave er i besiddelse af en relevant vejlederuddannelse. Vejledningen af den unge skal foregå på institutionen og med udgangspunkt i den enkelte unges kompetencer og interesser, kompetencer og interesser som en vejleder tæt på den unge har de optimale muligheder for at kende og kunne forholde sig til. Den tryghed den unge har ved en kendt vejleder vil være betydningsfuld for den unges trivsel.

En vejleder, der kender både institutionen og den enkelte unge vil kunne give den unge det menneskelige mod-og medspil, som er nødvendigt for at få det optimale udbytte både af ungdomsuddannelsen og i et senere uddannelsesvalg. I et samarbejde med UU og Studievalg vil institutionens vejledere kunne give den unge det perspektiv på uddannelse, som er nødvendigt for at foretage de rigtige valg i forhold til interesser og kompetencer.

Vi foreslår følgende tekstændring i § 21

§ 21. Grundforløbet skal danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning og give eleverne faglig indsigt og forståelse samt en indføring i gymnasiets arbejdsmetoder.

Stk. 5. De i stk. 3 nævnte forløb evalueres ved afsluttende, interne prøver, som er medtællende i elevens samlede eksamensresultat. Endvidere foretages en skriftlig screening i matematik i løbet af grundforløbet.

Stk. 6. Hver elev deltager i løbet af grundforløbet i en eller flere samtaler, der samlet afdækker elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse.

Vi foreslår følgende tekstændring i § 59

§ 59. For at fastholde elever i uddannelse og sikre et sundt læringsmiljø yder institutionen gennemførelsesvejledning og fastholdelsesarbejde til eleverne, og institutionen skal i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning yde bistand til de elever, der har behov herfor.

Stk. 2. Institutionens leder udarbejder retningslinjer for gennemførelsesvejledning ,trivsel og fastholdelse, jf. stk. 1, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald.

Stk. 3. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte regler om gennemførelsesvejledning og fastholdelsesarbejdet, jf. stk. 1.

Med venlig hilsen

På UUVFs vegne

Lotte Klein (formand) og Benny Wielandt (næstformand)

Bilag 1 Vejledningsrelevante uddrag fra Lovudkastets indhold inkl ministeriets generelle og specifikke bemærkninger

Lovudkastets tekst

§ 21. Grundforløbet skal danne grundlag for elevernes valg og gennemførelse af studieretning og give eleverne faglig indsigt og forståelse samt en indføring i gymnasiets arbejdsmetoder.

Stk. 6. Hver elev deltager i løbet af grundforløbet i en evalueringssamtale, der afdækker elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse.

Institutionens leders pædagogiske opgaver og ansvar

§ 59. For at fastholde elever i uddannelse og sikre et sundt læringsmiljø skal institutionen i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning yde bistand til de elever, der har behov herfor.

Stk. 2. Institutionens leder skal udarbejde retningslinjer for trivsel og fastholdelse, jf. stk. 1, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald.

Stk. 3. Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte regler om fastholdelsesarbejdet, jf. stk. 1.

Generelle bemærkninger

Optagelse efter konkret vurdering

Ansøgere, som ikke har retskrav på optagelse på den toårige hf-uddannelse, kan optages på baggrund af institutionens leders **konkrete vurdering** af bl.a. ansøgerens standpunktskarakterer, prøve-karakterer, eventuelle udtalelser om ansøgerens kvalifikationer m.v. Hvis ansøgeren ikke har aflagt de prøver, som er en forudsætning for at have retskrav på optagelse, jf. ovenfor, skal pågældende til en obligatorisk optagelsesprøve.

De ansøgere, der ikke har bekræftet det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen, og som har et karaktergennemsnit fra de nævnte prøver på mindst 2,0, men under 3,0, vil skulle gennemføre **en vejledningssamtale** med lederen af den institution, som ansøgeren ønsker at blive optaget på.

Vejledningssamtalen vil skulle gennemføres med henblik på at udfordre ansøgeren fagligt og i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Hvis ansøgeren efter at have gennemført **vejledningssamtalen** fortsat ønsker at søge om optagelse, vil ansøgeren have krav på optagelse på den ungdomsuddannelse, som den pågældende ønsker. Det vil forudsætte, at ansøgeren i øvrigt opfylder betingelserne for optagelse.

Ansøgere til den toårige uddannelse til hf-eksamen, der ikke søger om optagelse i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse, og som ikke har retskrav på optagelse på baggrund af en almen forberedelseseksamen efter lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), vil kunne optages efter en standardiseret **vurdering af ansøgerens faglige, sociale og personlige forudsætninger for at påbegynde og gennemføre uddannelsen.**

Bemærkninger til §21

Med henblik på at understøtte, at eleverne vælger den rigtige studieretning, foreslås det, at eleven i løbet af grundforløbet skal have **en obligatorisk evalueringssamtale**, og at eleven først skal vælge studieretning efter **evalueringssamtalen** i slutningen af grundforløbet. **Evalueringssamtalen** skal være med til at afdække elevens faglige niveau og ønsker til videre uddannelse

Vejledning om valgfag og fagpakker nævnes mange steder i bemærkningerne: Denne vejledning bør være institutionsnær og let tilgængelig vejledning ved institutionen egne studievejledere, suppleret med Studievalgs overordnede karrierevejledning

Efter bestemmelsens stk. 1, nr. 8 skal ansøgere, der ikke har bekræftet det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved de lovbundne prøver ved folkeskolens afgangseksamen, og som har et karaktergennemsnit fra de nævnte prøver på mindst 2,0, men under 3,0, kunne gennemføre en **vejledningssamtale** med lederen af den institution, som ansøgeren ønsker at blive optaget på.

Vejledningssamtalen vil skulle gennemføres med henblik på at udfordre ansøgeren fagligt og i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Hvis ansøgeren efter at have gennemført vejledningssamtalen fortsat ønsker at søge om optagelse, vil ansøgeren have krav på optagelse på den ungdomsuddannelse, som den pågældende ønsker. Det forudsætter, at ansøgeren i øvrigt opfylder betingelserne for optagelse.

Bemærkninger til §11

Til brug for vurderingen skal institutionen dels anvende en centralt stillet optagelsesprøve og dels gennemføre en samtale med ansøgeren. Den centralt stillede optagelsesprøve, som vil blive udviklet til formålet, vil have fokus på at afdække ansøgerens faglige niveau. Samtalen skal bl.a. være med til at afdække ansøgerens personlige og sociale forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

Ansøgeren vil være optagelsesberettiget, hvis institutionens leder på baggrund af optagelsesprøven og samtalen som helhed vurderer, at ansøgeren har faglige, personlige og sociale forudsætninger for at kunne påbegynde og gennemføre den ønskede uddannelse.

Det klare udgangspunkt er, at ansøgeren ikke vil være optagelsesberettiget, hvis optagelsesprøven viser, at ansøgeren ikke har de faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen. Det skal således kun i helt særlige tilfælde være muligt at blive optaget alene på grund af en positiv samtale. Det vil dog kunne være tilfældet for f.eks. elever med særlige indlæringsmæssige udfordringer, f.eks. ordblindhed, talblindhed m.v. Den gymnasiale institutions leder vil således kunne beslutte at optage en ansøger, der ikke består optagelsesprøven pga. f.eks. ordblindhed, hvis det på trods heraf fremgår af besvarelsen og evt. samtalen, at ansøgeren i øvrigt har gode faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

Bemærkninger til §21

Efter bestemmelsens stk. 6 skal eleven i løbet af grundforløbet have en obligatorisk evalueringssamtale, og eleven skal først vælge studieretning efter evalueringssamtalen i slutningen af grundforløbet. Evalueringssamtalen skal være med til at afdække elevens faglige niveau og ønsker til videre uddannelse og understøtte, at eleverne vælger den rigtige studieretning.

Bemærkninger til § 59

Med bestemmelsen i stk. 1 vil institutionerne have frihed til at vælge redskaber til at fastholde elever i uddannelse, hvorved deres indsats kan tilpasses til vilkårene på den enkelte institution og målrettes mod elever, som på grund af risiko for frafald har behov for at blive fastholdt i uddannelse. Bestemmelsen skal sikre, at elever, der er frafaldstruede, vil få den nødvendige bistand til at gennemføre deres uddannelse. Som noget nyt er det i forhold til i dag understreget, at fastholdelsesarbejdet hænger nært sammen med, at der på institutionen er et sundt læringsmiljø, så eleverne trives fagligt.

Institutionernes forpligtelse efter bestemmelsen i stk. 2 til at udarbejde retningslinjer for fastholdelse, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald, er tilsvarende præciseret med et udtrykkeligt fokus på elevernes trivsel på institutionen.

Det er fortsat hensigten, at der bør bringes flere fagligheder i spil i forhold til fastholdelsesarbejdet. Det forudsættes derfor, at personalegrupper, der anvendes i fastholdelsesarbejdet, har en relevant uddannelsesbaggrund, herunder psykologer, socialrådgivere etc. **UUVF: Hvorfor nævnes studievejledere, mentorer og læsevejledere ikke her ?**

UVM - AUDGYM

Fra: Benny Wielandt - TEC <bw@tec.dk>
Sendt: 23. september 2016 10:02
Til: UVM - AUDGYM
Cc: lok@vuf.nu; Hanne-Grete Lund (Hanne-Grete.Lund@skolekom.dk)
Emne: SV: Høring-Gymnasielov (Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening)

Følgende faldt ud i redigeringen, men bedes tilføjet

Foreningen har ingen kommentarer til spørgsmålet om 9. eller 10.klasseprøver og elevers retskrav på optagelse

Foreningen mener at de to to-årige gymnasiale uddannelser 2-årig STX og 2-årig begge først skal kunne påbegyndes et år efter 9.klasse

Lotte Klein og Benny Wielandt

Fra: Benny Wielandt - TEC
Sendt: 23. september 2016 09:58
Til: 'audgym@uvm.dk'
Cc: lok@vuf.nu; Hanne-Grete Lund (Hanne-Grete.Lund@skolekom.dk)
Emne: Høring-Gymnasielov (Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening)

Kære Ministerium

Se vedhæftet foreningens høringssvar til udkast til Gymnasielov

For Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening
Lotte Klein og Benny Wielandt